Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 16 JANUARI 2025

Datum verslag 22 januari 2025
Locatie Stadhuis, raadzaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag februari 2025

Aanwezigen:
Ochtendvergadering
De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijksma, wethouder Streefland en van het DB mevrouw Passier, en van de commissie de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer R. Peters (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), mevrouw E. Kolenbrander (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), de heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer V. Paalman (Horizon), de heer B. van Steeg (CDA), heer L. van Rooij (Student & Starter), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw N. Oul Fakir (BIJ1), mevrouw S. Nolten (BIJ1), en de heer M. Sungur (DENK) en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier de heer J. Lok.

Middagvergadering
Mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer R. Peters (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer T. Stam (PvdA), mevrouw E. Kolenbrander (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer V. Paalman (Horizon), de heer B. van Steeg (CDA), de heer Bosch (UtrechtNu), de heer L. van Rooij (Student & Starter), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw N. Oul Fakir (BIJ1), mevrouw S. Nolten (BIJ1), en de heer M. Sungur (DENK), de heer I. Skori (DENK), en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier de heer J. Lok.

Aanwezigen:.....- 1 -
1. Opening en mededelingen.....- 2 -
1a. Heropening en mededelingen.....- 3 -
2. Vaststellen agenda van 16 januari 2025.....- 3 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....- 3 -
4. Verslagen.....- 4 -
5 Toezeggingen/Moties.....- 5 -
6. Ingekomen stukken.....- 5 -
7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën.....- 5 -
8 Raadsvoorstel inzake bijdrage van fracties aan presentievergoeding commissieleden.- 5 -
9 Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024.....- 16 -

9.1 Beantwoording SV 2024 nr. 157 over Minder en betere regels, meer focus in de handhaving ..... - 16 -
10 Stoppen met beboeten buiten slapen ..... - 54 -
10.1 M337 Stop met beboeten van buiten slapen ..... - 54 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthony, opent de vergadering om 11.00 uur en heet alle aanwezigen een warm welkom.

Mededelingen

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer G. Dijkstra van Een Utrecht.
De heer Barry (EenUtrecht) vervangt de heer Dijkstra in deze vergadering. Hij zal alleen aanwezig zijn in het procedurele deel.
De heer Sungur (DENK) vraagt of het juist is dat de spreektijden zijn overgenomen uit een vorige vergadering bij agendapunt 8.
De heer Lok (commissiegriffier) licht toe dat in verband met de doorgeschoven tijden de nieuwe spreektijden zijn toegevoegd. Het gaat om één pot aan spreektijd.
De heer Van Rooij (Student & Starter) brengt het agendapunt over de afgelaste onderwijsdemonstratie van vanavond onder de aandacht. De burgemeester heeft gezegd niet alle informatie te kunnen delen. Hij stelt voor een geheim deel in te lassen waardoor de burgemeester meer informatie zou kunnen delen.
Burgemeester Dijksma licht toe niet meer informatie te kunnen delen dan zij wettelijk mag; die informatie kan zij in de openbaarheid delen. Zij verwacht dat dit het debat ten goede komt. Er is geen nadere geheime informatie te delen met de raad. De raad kan haar in het openbaar de vragen stellen; wanneer zij daarop geen antwoord kan geven, kan zij dat ook niet in het geheim.
De heer Van Rooij (Student & Starter) heeft respect voor de vertrouwelijkheid. Desalniettemin heeft hij behoefte aan meer informatie om het besluit te kunnen controleren. Hij vraagt naar de juridische grondslag om niet meer informatie te delen.
Burgemeester Dijksma merkt op dat dit veronderstelt dat zij meer informatie zou hebben; hierover is het nodige te wisselen in het openbare debat.
De heer Van Rooij (Student & Starter) stelt voor de vergadering geheim te maken zodra dat nodig is om informatie te kunnen delen.
De voorzitter stelt vast dat voor een geheim deel geen meerderheid is; mocht dat nodig zijn, is alsnog te kiezen voor een geheim deel.
De heer Van Steeg (CDA) kan de heer Van Rooij bijvallen; de antwoorden op de schriftelijke vragen suggereren dat er meer informatie is. Hij is er voorstander van om de vergadering zoveel mogelijk openbaar te houden, zeker op dit onderwerp. Mocht er reden toe zijn, is een geheim deel toe te voegen.
De voorzitter stelt vast dat er voor nu geen geheim deel gehouden zal worden.
De heer Van Rooij (Student & Starter) benadrukt dat alles wat openbaar kan openbaar gehouden moet worden. Hij benadrukt dat het hem gaat om de informatie die te delen is. Dit kan beter nu bekend zijn dan dat dit vanavond aan de orde komt.
De voorzitter merkt op dat er een volle agenda is. Mocht blijken dat er een geheim deel nodig is, is daartoe te besluiten.
De heer Van Rooij (Student & Starter) stemt daarmee in.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de burgemeester heel duidelijk zegt dat er geen reden is om de vergadering in het geheim te houden. Zij had dezelfde afdronk als de heer Van Steeg als zou die informatie er wel zijn, gegeven de antwoorden op

de schriftelijke vragen. Zij ziet geen reden om de geheime vergadering boven de markt te houden.
Burgemeester Dijksma licht toe dat wanneer zij de informatie niet heeft op gestelde vragen, zij dat kan uitleggen. Wat zij weet kan zij met de commissie delen.
De voorzitter concludeert dat hiermee dit debatje is afgerond.

Mededelingen vanuit de commissie
Geen.

Mededelingen van het college
Geen.

1a. Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen welkom. De vergadering onderbrak de behandeling van agendapunt 9 voor de lunch. Zij vraagt de commissieleden zoveel mogelijk bij elkaar aan te sluiten en de inbreng en de interrupties kort en bondig te houden om zoveel mogelijk vragen te beperken.

2. Vaststellen agenda van 16 januari 2025

Vandaag vergadert de commissie gedurende drie dagdelen.
De voorzitter constateert dat de commissie de agenda ongewijzigd vaststelt.
De heer Paalman (HORIZON), doet het voorstel agendapunt 11 in maart te behandelen in verband met de volle agenda.

Mevrouw Meerding (VVD) ondersteunt de oproep van de voorzitter - ook zij hoopt vandaag alles te kunnen afhandelen. Zij vraagt attentie gedurende de dag voor het tijdsverloop om daarover een wijs besluit te kunnen nemen.
De voorzitter is blij met deze oproep.
De heer Sungur (DENK) vindt tijd niet het voornaamste doel; de commissieleden zijn bijeen om het debat te voeren. Hij vraagt aandacht voor ruimte voor het goede debat.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) viel het op dat bij punt 10 de ChristenUnie niet genoemd is als agenderende fractie. Hij vraagt opgenomen te worden in de lijst van agenderende fracties.
De voorzitter antwoordt dat bij dezen de ChristenUnie in deze lijst is opgenomen.
De voorzitter constateert dat de commissie akkoord gaat met de bijgestelde agenda.

Evaluatie burgerberaad doorschuiven naar de vergadering in maart.

De geplande vergaderingen
De voorzitter merkt op dat in februari teveel onderwerpen op de agenda staan om in de beschikbare tijd te bespreken. Het lijkt haar raadzaam één onderwerp door te schuiven naar de commissie van maart; voorgesteld wordt de evaluatie van het burgerberaad naar maart door te schuiven. Dit biedt de mogelijkheid om dit onderwerp in samenhang te bespreken met de verwachte brief over de jaarwisseling.
De voorzitter verneemt van de commissie dat zij hiermee kan instemmen.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Verordening Samenwerking, participatie en inspraak
Het voorstel is dit onderwerp in samenhang te bespreken met het initiatiefvoorstel van EenUtrecht waarover straks gesproken zal worden. Het voorstel is dit raadsvoorstel te agenderen voor de commissie van 13 februari 2025 voor 90 minuten.
De voorzitter legt de vraag voor of de commissie hiermee kan instemmen.
De heer Maas (VOLT) constateert desgevraagd dat dit exclusief het initiatiefvoorstel is. **De voorzitter** stelt vast dat de commissie hiermee kan instemmen.

De heer Barry:(EenUtrecht) deelt mee dat zijn commissie vorige week het initiatiefvoorstel voor een nieuwe participatieverordening met de raad heeft gedeeld. Hierin legt zijn fractie andere accenten dan het college. Toelichting is gegeven op de verschillen. De structuur is bewust leesbaar gehouden. Zijn partij denkt dat het nuttig is beide voorstellen in samenhang te bespreken. Zijn fractie verneemt graag de reactie van de commissie. Voor vragen kan de commissie vanaf maandag terecht bij de heer Dijkstra.

3.2 Rekenkamerrapport: De mens als zwakste schakel
De Rekenkamer biedt aan een technische bijeenkomst te organiseren. Het voorstel is om deze op de Raadsinformatiebijeenkomst van VBF te organiseren, namelijk 4 februari, indien er dan geen verdere onderwerpen op de agenda staan.
Het voorstel is het rekenkamerrapport zelf te organiseren voor de commissie van 13 februari 2025 voor 60 minuten. De commissie kan daarmee instemmen.

3.3 Uitnodiging zienswijze kadernota VRU 2026
Het bijbehorende raadsvoorstel met de zienswijze ontvangt de raad binnenkort.
In verband met de fatale termijn is het voorstel om dit onderwerp zoals gebruikelijk alvast te agenderen voor de commissie van 13 februari 2025 voor 30 minuten. De commissie kan daarmee instemmen.

3.4 Initiatiefvoorstel participatieverordening EenUtrecht
Doorschuiven naar 13 februari. Dan kunnen er vragen gesteld worden. Het voorstel is tijd te reserveren van 45 minuten. De commissie kan daarmee instemmen.
De commissie heeft een aanbod gekregen voor een technische bijeenkomst hierover. De USBO heeft een inventarisatie laten maken van factoren die de opkomst bij verkiezingen bepalen. Die inventarisatie laat onder andere zien dat een groot deel van de stemgerechtigden al ver voor de verkiezingen besluit te gaan stemmen. Het college biedt de commissie een technische sessie aan waarin de USBO zijn bevindingen nader toelicht. **De voorzitter** verneemt dat een aanzienlijk deel van de commissie behoefte heeft aan die technische sessie. Het college zal een voorstel doen om die technische sessie te organiseren.

3.5 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
De voorzitter verneemt dat geen van de commissieleden het voorstel doet in dit kader.

4. Verslagen
Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 5 december 2024
Conform vastgesteld

besloten deel. Conform vastgesteld.

5 Toezeggingen/Moties

Ter vaststelling:
Motie en Toezeggingenlijst commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16 januari 2025.
Lijst aangenomen moties commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16 januari 2025.
Geen vragen/ geen opmerkingen.

6. Ingekomen stukken

Een brief is ontvangen van de kerngroep werkgroep burgerberaad 030 betreffende de reactie op de raadsbrief evaluatie burgerberaad Jaarwisseling.
Het voorstel is deze brief te betrekken bij de behandeling van de evaluatie burgerberaad Jaarwisseling. **De voorzitter** verneemt dat de commissie daarmee kan instemmen.

7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën

Ter kennisname
De commissie neemt dit verslag ter kennisgeving aan. De commissie kan zo nodig opmerkingen doorgeven aan de griffie.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent de vergadering voor de behandeling van de inhoudelijke punten.

8 Raadsvoorstel inzake bijdrage van fracties aan presentievergoeding commissieleden

Charlotte Passier (Dagelijks Bestuur)
Ambtelijk is dit raadsvoorstel aangekondigd. Het dagelijks bestuur bereidt een raadsvoorstel voor over verlaging van de fractiebijdrage om de overschrijding van de kosten van de presentievergoedingen voor commissieleden te compenseren. Ten behoeve van een sluitende begroting van 2025 is het dagelijks bestuur voornemens u voor te stellen 125.000 euro, in plaats van 75.000 euro, in mindering te brengen op de fractiesubsidies.
Omdat dit besluit betrekking heeft op 2025 is het belangrijk dat de gemeenteraad nog dit kalenderjaar een besluit neemt.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven) De bespreking is in twee termijnen.

Het DB
Mevrouw Passier (DB) geeft een korte inleiding.
De gemeente Utrecht staat voor een grote bezuinigingsopgave; die opgave is bekend. Tegen deze achtergrond voelt het Dagelijks Bestuur van de raad de verantwoordelijkheid om te onderzoeken of en zo ja in hoeverre op de raadsbegroting te besparen is. Het Dagelijks Bestuur van de raad heeft in de zomer van 2024 al tot een aantal ingrepen besloten waarmee 75.000 euro bespaard is op de raadsbegroting. Er blijft dan nog een tekort over van 50.000 euro om de begroting voor 2025 sluitend te krijgen.

Een mogelijke manier om de begroting sluitend te krijgen, is door te besparen op de fractiebijdragen. De fractiebijdragen worden sinds 2022 al aangewend om de prestatievergoedingen voor commissieleden te bekostigen. Daartoe werd in totaal 75.000 euro per jaar opgehaald volgens de verdeling naar rato van de grootte van de fractiebijdragen. In 2025 bedroeg het totaal aan prestatievergoedingen 125.000 euro. De verwachting is ook dat het ook dit jaar 2025 het geval gaat zijn. Het voorstel dat voorligt, is om in plaats van 75.000 125.000 euro in mindering te brengen op de fractiebijdragen volgens de eerder gebruikte verdeelsleutel.
Ook stelt het Dagelijks Bestuur voor dit bedrag niet meer aan het einde van het jaar op te halen bij de fracties maar daartoe het totale bedrag aan de fractiebijdrage met 125.000 euro totaal naar beneden vast te stellen in de verordening. Dit voorstel heeft voor- en nadelen. Die heeft het Dagelijks Bestuur zo volledig mogelijk in het raadsvoorstel beschreven. Het is aan de raad om hierin een politieke keuze te maken.

De commissie
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) dankt het DB voor de uitwerking van het voorstel. Zij vindt het fijn dit nu in de commissie te kunnen bespreken.
Haar fractie is nooit voorstander geweest van de huidige regeling. Dat komt doordat haar fractie steeds van mening was dat naar gebruik betaald moest worden. Tegelijkertijd is in de huidige situatie een collectieve opgave vanwege budgetoverschrijding. Die overschrijding is gezamenlijk gerealiseerd. Dat betekent of meer geld ophalen of andere regels stellen. Haar fractie wil eigenlijk niet tijdens de periode de afspraken veranderen voor de commissieleden. Daarin is sprake van iets dat ingewikkeld is; daarover zijn bestuurlijke afspraken gemaakt.
Haar fractie zou nu eenmalig willen instemmen om het hoge bedrag op te halen bij de fracties. Maar haar fractie zou vanaf 2026 een andere regeling willen voor de commissieleden. Daarvoor zou het DB dan wel de commissie Werkdruk een voorstel kunnen uitwerken. Wat haar fractie betreft zou dat een regeling zijn die meer naar gebruik gaat. Zij heeft technisch nagevraagd hoe dat zit; het doel is voor haar duidelijk, namelijk eenmalig meegaan en daarna bezien hoe het anders te gaan doen vanaf 2026.
De heer Sungur (DENK) vraagt wat mevrouw Kleinrensink vindt van [het idee] dat de fractie van GroenLinks dat eenmalig doet en de overige fracties dat niet doen omdat zij bijvoorbeeld allerlei afspraken hebben met hun medewerkers en zij hun eigen begroting al hebben vastgesteld voor 2025; de redenen die mevrouw Kleinrensink noemt in haar bijdrage.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) ziet daar een dilemma. Ook haar fractie heeft een fractiebegroting gemaakt. Het probleem is een gezamenlijk probleem. In die zoektocht zit de raad.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat dit niet het enige onderdeel is waarop overschrijdingen plaatsvinden; zieke raadsleden die worden vervangen, worden ook ergens uit bekostigd. Ook dat is niet van tevoren bekend. Ook dat is een extra druk op de begroting. Waarom laat de raad dit niet zoals het nu is. En dan het budget wordt gebruikt voor het installeren van nieuwe raadsleden die in de plaats komen van zieken. Zijn voorstel is het voorliggende voorstel uit te voeren in de periode die hierna komt; gezamenlijk zijn afspraken gemaakt. Dit is het voor nu.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) begrijpt die afweging. Tegelijkertijd moet het geld ergens vandaan komen. Zij wil niet voor de keuze komen te staan dit of een

Armoederegeling. Zij begrijpt dat dit ongelijksoortig is in budgetten. Zij kiest dan liever voor de eenmalige inzet van het fractiebudget.

De heer Sungur (DENK) vraagt naar de mening van GroenLinks voor zijn voorstel dat de partijen die dit willen, dit ook echt doen en de partijen die hiermee in de knel komen de vrijheid krijgen om dit voor dit jaar niet te doen maar dat zij dan wel serieus meedenken over hoe het structureel op te lossen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt hieraan ingewikkeld dat de fracties gezamenlijk de overschrijding hebben gerealiseerd; zij beschouwt de raad gezamenlijk verantwoordelijk voor de oplossing, niet alleen op de lange termijn maar ook op korte termijn. In die zin doet zij een klemmend beroep op alle fracties om hieraan mee te doen. Als dat echt problemen oplevert, moet daarover ook gesproken kunnen worden wat haar betreft. Zij begrijpt het ingewikkelde hieraan.

De heer Peters (D66) vraagt of mevrouw Kleinrensink ook ziet dat het overgrote deel van alle fracties best veel geld in de reserve hebben die juist ook bedoeld is om dit soort negatieve onvoorziene omstandigheden op te vangen. Hij ziet weinig kans dat partijen echt in de knel komen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) hoopt dat met de heer Peters. Zij gaat niet over de fractiebudgetten van andere fracties; dat is niet helemaal aan haar om te beoordelen. Zij hoopt dat de analyse van de heer Peters waar is.

Mevrouw Nolten (BIJ1) hoort mevrouw Kleinrensink iets zeggen over dat de kleine partijen hiervan meer gebruik maken omdat ze minder zetels hebben. Zij herkent daarin solidariteit. Tegelijkertijd denkt zij dat commissieleden die op die manier worden ingezet, voortkomt uit de hoge vergaderdruk. Zij vraagt hoe ze dit terughoort in het voorstel van mevrouw Kleinrensink zo dat daarin ook een alternatief is en dit is op te vangen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt dit een terechte vraag. Zij wilde een beetje wegblijven bij het volledige alternatief; dat zou te ver voeren voor de vergadering vandaag. Veel partijen zijn afhankelijk van de commissieleden; daarvoor moet iets bedacht worden. Tegelijkertijd is het ongelijksoortig. Zij vindt dat een vraag aan het DB dan wel aan de werkdrukcommissie om daarvoor een goed voorstel te doen waarin het gebruik ook goed wordt bekeken. Dat valt nu weg. Daardoor heeft de fractie er weinig regie op.

Mevrouw Nolten (BIJ1) hoort wat GroenLinks zegt; tegelijkertijd hoopt zij ook op een soort van rol die GroenLinks als grootste partij ten opzichte van de kleine partijen omdat democratie meer is dan louter de meerderheid [die de doorslag geeft]. Zij hoopt dat niet in de huidige afspraak gesneden gaat worden.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) probeert genuanceerd te zeggen dat het bestuur moet kijken naar een andere oplossing, waar enerzijds naar gebruik gekeken moet worden en waarin zij ziet dat heel veel partijen hiervan afhankelijk zijn waarmee het bestuur ook rekening moet houden; in die zin kan zij beamen wat wordt gezegd en is zij van mening dat de huidige situatie niet werkbaar is. In die balans zit het.

De heer Snijder (Student & Starter) neemt zijn collega's mee in het perspectief van de kleine fracties; zij gebruiken hun bijdragen voor belangrijke taken als betalen van commissieleden, inwerktrajecten, trainingen, het draaiende houden van de organisatie en ook om de politiek toegankelijk houden voor nieuwe perspectieven. De voorgestelde verlaging heeft financiële gevolgen en beïnvloedt de manier waarop politiek wordt uitgeoefend.

De heer Peters (D66) hij legt de vraag voor op welke manier het politiek bedrijven wordt beïnvloed; wat kan er niet meer doorgaan wanneer dit voorstel wordt aangenomen.
De heer Snijder (Student & Starter) licht toe dat zijn fractie ruimte maakt voor zijn opvolger met trainingen en met het betalen van een commissielid op een fatsoenlijke manier.
De heer Peters (D66) vraagt of dit niet meer kan doorgaan wanneer dit voorstel wordt aangenomen.
De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat dit niet het enige punt is waarmee de boekhouding onder druk komt te staan; dit is een van de dingen die meespelen. Zijn fractie wil graag de ruimte houden om dit goed te kunnen doen.
De heer Peters (D66) is oprecht geïnteresseerd in de concrete gevolgen. Moet de fractie op de reserve interen? Hij vermoedt dat dit voor meer partijen het geval zal zijn. Hij kan zich ook goed voorstellen dat dit voor een kleine partij betekent zaken niet meer te kunnen doen. Daarin wil hij graag inzicht krijgen.
De heer Snijder (Student & Starter) heeft daarvoor een voorbeeld gegeven. Een ander punt dat ook van belang is, is gezamenlijk te bewaken in hoeverre kleine fracties beperkt worden in hun functioneren; de vraag is waar de grens ligt. Daarin hebben de gezamenlijke partijen verantwoordelijkheid.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt verheldering; dat het bestuur niet de weg vrijmaakt met deze maatregel voor nog meer beperking van de democratische rechten die kleine partijen ook hebben?
De heer Snijder (Student & Starter) bevestigt dat zijn fractie daarin een mogelijk risico ziet. Dat probeerde hij aan te geven in het interruptiedebat.
De heer Sungur (DENK) vraagt hoe fatsoenlijk de heer Snijder het vindt dat de spelregels ter discussie gesteld worden tijdens het spel.
De heer Snijder (Student & Starter) geeft daarin mevrouw Kleinrensink enigszins gelijk; de raad staat hier wel voor een bepaalde opgave. De raad moet er wel voor zorgen dat op een goede manier omgegaan wordt met de financiën. Hij vindt iets van dat dit nu besproken wordt. Tegelijkertijd ziet hij dat de raad die opgave heeft.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat de raad destijds tegelijkertijd wist dat dit één van de uitkomsten zou kunnen zijn bij het vaststellen van de spelregels; in dat opzicht is de raad niet helemaal verrast, neemt hij aan.
De heer Snijder (Student & Starter) geeft de heer Sungur daarin gelijk.
De heer Van Steeg (CDA) brengt in dat het verhaal van de kleine fracties bekend is. Hij maant tot voorzichtigheid in snel korten. Wat hem betreft moet een grens gesteld worden aan de forse overschrijding van 50.000 euro. Hij vraagt hoe de heer Snijder dat ziet.
De heer Snijder (Student & Starter) denkt dat daarin een belangrijk element is, hoe de raadsleden met elkaar omgaan in het functioneren van de raad; hoe is daarin te zorgen voor het omlaag brengen van dit bedrag, in plaats van de grenzen te stellen die puur gebaseerd zijn op de financiën.
De heer Van Steeg (CDA) is het daarover eens met heer Snijder. Hij merkt op dat dit nu wel een open einde regeling is; er zit geen grens aan. Hij vraagt of de heer Snijder met hem eens is dat hieraan wel een grens zou moeten zitten en dat dat gezamenlijk besproken moet worden en dat dit niet zomaar gedaan moet worden en dat daarin een andere keuze te maken is.

De heer Snijder (Student & Starter) is het daarover eens. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van de heer Sungur en mevrouw Nolten; hij zou dat dan wel over de verkiezingsperiode heen willen tillen.
Hij vervolgt zijn inbreng met op te merken dat zijn partij doorgaans zoekt naar oplossingen. Hij merkt op dat het CDA doorgaans een bedrag teruggeeft omdat het CDA dat geld overhoudt. Dat is voor hem een mooie manier om na te gaan of andere partijen die mogelijkheid ook hebben en om na te gaan of grotere partijen net nog iets meer kunnen bijdragen indien zij dat zelf wenselijk achten.
Hij rondt zijn inbreng af met de hoop uit te spreken dat er alternatieven zijn en dat in die zin een heroverweging mogelijk is en aan te geven dat zijn fractie hoopt dat dit structurele voorstel dat nu voorligt is op te lossen in de nieuwe verkiezingsperiode.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) kan de heer Snijder een heel eind volgen. Ook hij is lid van een kleine fractie. Tegelijkertijd ziet hij dat de gemeente voor een enorme bezuinigingsopgave staat; hij legt de vraag voor welk signaal het bestuur afgeeft wanneer op alles wordt bezuinigd maar niet op de fracties zelf.
De heer Snijder (Student & Starter) vindt deze opmerking een beetje flauw; nu lijkt het alsof zijn fractie de bezuiniging niet serieus neemt en als wil zijn fractie daarover niet nadenken. Dat is niet aan de orde. Hij ziet wel dat door dit te doen, kleine fracties die ook een democratische rol hebben, onder druk komen te staan.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de algemene pot nu besproken wordt die in het leven is geroepen voor de betaling van commissieleden en vooral ook de overschrijding van de uitgaven.
Het liefst laat de VVD iedereen naar gebruik betalen. Bekend is dat dit voor kleine fracties moeilijk is. Omdat zij de kleine fracties een beetje tegemoet wil komen, kan de VVD eenmalig instemmen met de betaling van het hogere bedrag zoals dat nu voorligt in het raadsvoorstel over 2025.
Wat de VVD betreft moet echt gekeken worden naar hoe omgegaan wordt met de structuur van de commissievergoedingen; er moet meer regie komen op het budget dat daarvoor vrijgemaakt wordt. Nu is van te voren een bedrag afgesproken; dat bedrag wordt ruimschoots overschreden waardoor de raad later met problemen zit.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de mevrouw Meerding zegt dat wanneer een partij meer commissieleden heeft, de partij meer moet betalen. Dat zou nadelig zijn voor kleinere fracties.
Mevrouw Meerding (VVD) bedoelde dat niet te zeggen.
De heer Sungur (DENK) vraagt hoe mevrouw Meerding er tegen aankijkt om bijvoorbeeld het aantal commissies te verminderen en het parallel vergaderen af te schaffen.
Mevrouw Meerding (VVD) denkt dat het goed zou zijn om naar het commissiesysteem te kijken; zij vermoedt daarvoor andere beweegredenen te hebben dan de heer Sungur, namelijk dat sommige commissies leeg zijn en andere heel erg vol. Dat vindt zij zelf een reden om de commissies onder de loep te nemen. Misschien zou dit er onderdeel van kunnen zijn.
De heer Sungur (DENK) licht toe dat de reden waarom hij dit vraagt, is dat Utrecht binnen de G4 een gemeente is die de meeste dagdelen heeft aan commissies; veel meer dan Amsterdam en Rotterdam en Den Haag, terwijl de fractiebudgetten voor de ondersteuning beduidend lager zijn. Hij legt de vraag voor hoe daar tegenaan te kijken.

Mevrouw Meerding (VVD) deelt met de heer Sungur dat ook de VVD kritisch is op het gegeven dat Utrecht de meeste dagdelen vergadert van alle gemeenten in het land. Wat haar betreft moet ook daar naar gekeken worden in het kader van werkdruk. Een bijkomend voordeel daarvan is een kostenbesparing.
De heer Peters (D66) vraagt of dit ook samenhangt met minder commissieleden wanneer minder wordt vergaderd.
Mevrouw Meerding (VVD) is nog niet zover om het voorstel uit te werken. Haar fractie wil meedenken; zij denkt dat op veel vlakken verbeteringen zijn door te voeren. Daarover is mee te denken. Zij verwacht dat de kleine fracties meer behoefte hebben aan meer commissieleden. Zij denkt dat dit mogelijk weer gevoelig ligt.
Zij voegt aan haar inbreng toe dat een voorbeeld van een nieuwe structuur zou kunnen zijn dat de fracties zelf gaan betalen wanneer de pot wordt overschreden. Haar fractie is niet getrouwd met dit idee. Zij spreekt graag verder over hoe de toekomst er uit zou moeten zien. Wat de VVD betreft wordt nu een besluit genomen over 2025 maar zou haar fractie de voorkeur hebben om vanaf 2026 te werken met een nieuwe structuur. Zo ook beziet de VVD het onderhavige.

De heer Maas (VOLT) heeft veel moeite met het voorstel. De stad groeit. Het budget groeit niet mee met die ontwikkeling. Effectief wordt al bezuinigd.
Met de andere leden van de commissie vindt ook zijn partij dat de bezuinigingsopgave ook zijn verantwoordelijkheid is en dat van de partij een bijdrage gevraagd mag worden.
Daarom gaat zijn partij voor nu akkoord met het voorstel met dien verstande dat zijn partij dit niet structureel wil, maar incidenteel voor twee jaar. Het college kan in die tijd zoeken naar een alternatief. Aansluitend bij mevrouw Kleinrensink en anderen, is het dan wellicht ook tijd naar een iets andere vorm te kijken en na te gaan of met andere middelen effectievere inzet is te bewerkstelligen.
De heer Peters (D66) hoort de heer Maas “incidenteel voor twee jaar” zeggen. Dit is toch voor een jaar; of begreep hij dat niet goed?
De heer Maas (VOLT) weet niet of het bestuur het in een jaar zal redden; dat zou betekenen dat in 2026 met een nieuw systeem gewerkt gaat worden.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt hoe het zit met het organiseren van macht en tegenmacht en solidariteit daaraan door niet te snijden in de democratische rechten.
De heer Maas (VOLT) begrijpt die opmerking heel goed. Hij zou graag willen dat daarvoor een oplossing bedacht wordt; er zijn ook voorstellen genoemd, zoals het terugstorten van de reserve. Hij zou bereid zijn daaraan bij te dragen.
De heer Snijder (Student & Starter) is specifiek benieuwd naar hoe VOLT aankijkt tegen de werkdruk en de gesprekken die daarover gevoerd worden; op welke manier komt de verlaging van het fractiebudget daarmee in het geding?
De heer Maas (VOLT) vindt dat het antwoord op die vraag in de raadsleden zelf ligt; hij noemt het aantal dagdelen commissie en een aantal debatten dat geagendeerd wordt. Hij oppert eerst de raad naar zichzelf te laten kijken als het gaat om de werkdruk.
De heer Snijder (Student & Starter) is dat met de heer Maas eens. Hij noemt het fractiebudget in Utrecht ten opzichte van de andere grote steden. Hij vraagt hoe de heer Maas dat ziet als het gaat om werkdruk.
De heer Maas (VOLT) antwoordt dat het waar is. Die verhouding is er wel als het gaat om andere grote steden; in relatie tot andere steden heeft Utrecht wel meer budget. Hij constateert dat in verhouding tot steden als Eindhoven en Enschede de

democratie in Utrecht uitstekend werkt. Hij benadrukt vooral te beginnen met raadsleden die naar zichzelf kijken.
De heer Snijder (Student & Starter) nodigt heer Maas uit te kijken naar wat de situatie in Utrecht is ten opzichte van die van Eindhoven; in Utrecht zijn veel meer kleine fracties. Dat maakt wat hem betreft wel degelijk verschil is de zojuist gegeven analyse.
De heer Maas (VOLT) bevestigt dat dit anders is; hij wil daar graag naar kijken. Hij blijft bij zijn antwoord dat de raadsleden vooral naar zichzelf moeten kijken.

Mevrouw Nolten (BIJ1) is ondanks haar begrip voor de grote bezuinigingsopgave niet te spreken over deze specifieke bezuinigingsmaatregel. Het is een groot goed en recht dat alle stemmen uit de stad vertegenwoordigd zijn in de raad. Het gebruik is er dat zowel raadsleden als commissieleden het woord mogen voeren. Wetende dat kleine fracties meer leunen op ondersteuning voor commissieleden, simpelweg omdat een partij met een of twee zetels niet overal aanwezig kan zijn, vindt haar fractie dat er geen extra drempel opgeworpen mag worden als het gaat om de inzet van commissieleden. Zij begrijpt dat de fractie al een bijdrage doet om dit te bekostigen, maar zij vindt de voorgestelde verhoging niet kunnen. Zij ziet het ook als een maatregel die het democratische recht beperkt. Met een doorvoering daarvan zou de werkdruk voor kleine fracties dusdanig toenemen dat die het debat en de stad niet ten goede zou komen. Bovendien is diezelfde werkdruk een vastgestelde uitdaging van deze raad. Wanneer de hoeveelheid werk hetzelfde blijft, maar wellicht minder handen het werk kunnen oppakken, gaat het wat haar betreft niet werken. Niet voor haar fractie.
Democratie is meer dan de helft plus 1 en commissieleden zijn evengoed volksvertegenwoordigers. Haar fractie rekent op solidariteit van de grotere fracties en hoopt dat zij voor het democratisch recht staat van de minderheid.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) begrijpt de positie-inname van BIJ1. Tegelijkertijd vraagt zij zich af wat de oplossing is voor het tekort dat voorligt; hoe wil BIJ1 dat oplossen?
Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat dit debat al is gevoerd met de heer Sungur over dat wel vaker zaken anders worden begroot en dat zaken wel vaker anders uitvallen en dat daarvoor ook oplossingen worden gezocht. Zij vindt het niet netjes dit in lopende afspraken te doen. Dat brengt begrotingen die al gemaakt zijn in de knel.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) begrijpt dat. Zij ziet dan nog steeds een financieel vraagstuk. Zij vraagt of dat ergens anders weggehaald moet worden bij de griffie. Zoekt zij ergens anders in de begroting van de gemeente? Zij vraagt naar de dekking van het tekort.
Mevrouw Nolten (BIJ1) denkt dat dat een grotere vraag is dan de filosofie die BIJ1 heeft. Zij vindt dat best veel bezuinigd wordt op de eigen organisatie. Zij wil ook niet dat dit op de griffie plaatsvindt en ook niet op de ambtenaren [onder het college]. Zij denkt dat dit niet ten goede komt aan de stad. Zij denkt dat heel veel zaken plaatsvinden die wat haar betreft geschrapt kunnen worden. Maar wanneer daarover gesproken wordt, is zij door haar spreektijd heen.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) herhaalt dat de raad collectief een probleem heeft gecreëerd omdat het budget is overschreden. Daarvoor zijn verschillende oplossingen mogelijk; niemand is blij met het voorstel van het DB dit te bekostigen uit de fractiebudgetten. Zij ziet geen alternatief. Zij is benieuwd wat mevrouw Nolten voorstelt om het probleem op te lossen. Zij wil graag weten wat wel mogelijk is.

Mevrouw Nolten (BIJ1) denkt dat het goed is in de nieuwe verkiezingsperiode na te gaan aan welke knoppen te draaien is om de vergaderdruk minder hoog te maken. Zij denkt dat dan de raad opnieuw om de tafel moet om goede afspraken te maken die voor iedereen werken en niet alleen voor een aantal [fracties].
Mevrouw Meerding (VVD) vindt het bijzonder om het argument te vernemen dat 2026 niet mogelijk is omdat daarvoor al een begroting is gemaakt. Zij vraagt zich af of de fractie van BIJ1 de mogelijkheid niet voelt om voor 2026 een ander systeem te hanteren. Zij merkt op dat 2026 [in dit licht] nog ver weg is.
Mevrouw Nolten (BIJ1) licht toe dat het haar er ook om gaat dat zojuist gesproken is over fracties die reserves hebben opgebouwd. Haar fractie is nog maar net in de raad en zij is nog vooral aan het investeren in de fractie en de mensen. Dan gaat het vooral om het salaris. Daarover bestaat al een idee bij haar fractie hoe dat geld te besteden. Dit voorstel snijdt daarin wel.
Mevrouw Meerding (VVD) begrijpt dat dit er wel insnijdt. Zij bevestigt dat dat niet leuk is. Dat vindt zij wel iets anders dan dat het echt niet haalbaar is.
Zij is benieuwd naar en wil graag meegeven dat er vanuit grotere partijen al solidariteit is, namelijk dat de grotere partijen naar rato meer bijdragen aan de pot. En dat voor sommige van de fracties die veel bijdragen ook geldt dat zij ook maar heel weinig commissieleden inzetten. Dat is al dubbelop. Zij vraagt wat mevrouw Nolten nog meer zou willen van de grote fracties.
Mevrouw Nolten (BIJ1) antwoordt dat de fracties zich aan de afspraken houden en dat die niet gaandeweg veranderd worden.
Mevrouw Meerding (VVD) was niet aanwezig bij het besluit als fractievoorzitter; het lijkt haar goed om gezamenlijk een bepaald plafond af te spreken. Dat is ook gebeurd. Dat plafond is nu overschreden. Daarmee is de afspraak die er destijds lag, ook overschreden en is niet te zeggen dat de raad een vrijbrief heeft voor het doen van uitgaven waarbij de grote fracties het oplossen. Zij vraagt of mevrouw Nolten dat met haar eens is. Of ziet zij dit anders?
Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat wat begroot is niet kloppend is gebleken. Het plafond was niet afgesproken. Wat haar betreft is dit niet de enige knop waaraan gedraaid moet worden; dat gaat het niet oplossen; er ligt nog een groter probleem onder.
De heer Sungur (DENK) vraagt of mevrouw Nolten het met hem eens is dat dit soort tegenvallers meegenomen zouden moeten worden naar de behandeling van de Voorjaarsnota om daar integraal na te gaan waarvan de kosten te dekken zijn, zoals met heel veel onderwerpen gedaan wordt.
Mevrouw Nolten (BIJ1) lijkt dat een redelijk en goed voorstel.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt het voorliggende voorstel een aanvaardbaar compromis tussen allerlei belangen en een continuering van de gekozen lijn. Er is nu eenmaal een overschrijding. Hij vindt het op zich goed dat de raad naar zichzelf kijkt voor het leveren van een bijdrage.
Hij heeft een praktische vraag. Het geld wordt vooraf aan het begin van het jaar afgehaald van de vergoeding in de verwachting dat dat nodig is. Hij legt de vraag voor wat er met het opgehaalde geld gebeurt mochten er minder commissieleden ingezet zijn en het opgehaalde geld aan het einde van het jaar niet of helemaal nodig blijken te zijn. Daarvoor ziet hij in de stukken niets terug. Misschien zit daar ook de mogelijkheid om fracties te helpen die in de knel komen.

De heer Peters (D66) sluit zich aan bij de goede vragen die de heer Van Heuven zojuist stelde en bij de vragen van GroenLinks en de VVD.

De heer Van Steeg (CDA) ervaart als middelgrote fractie het fractiebudget als ruim - hij refereert aan de inbreng van de heer Snijder. Hij ziet dat deze regeling een open einde regeling is; wat hem betreft moet de raad daarover afspraken maken als het gaat om de grenzen.
Zijn fractie kan het voorliggende voorstel steunen. Hij kan zich aansluiten bij de inbreng van de fracties van de Partij voor de Dieren en GroenLinks.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat dit niet een open einde regeling is; er zijn technische beperkingen in die zin dat het aantal commissies bepaalt hoeveel vergoeding is uit te keren. Er is een natuurlijk plafond.
Bovendien is het aan de commissie zelf om zaken te agenderen en zelf te bepalen in hoeverre de druk op de eigen commissie op te voeren en mensen te dwingen daaraan deel te nemen. In dat opzicht vraagt hij de heer Van Steeg of hij het met hem eens is dat dit niet grenzeloos is.
De heer Van Steeg (CDA) vindt deze regeling in financieel opzicht grenzeloos - een open einde. Hij bevestigt dat er een beperkte vergadertijd is en dat er in die zin een limiet is. Dat was geen duidelijke afspraak. Er is 50.000 euro te kort op de begroting. Dat laat zien dat de raad de regeling onvoldoende in de greep heeft. Daaraan moet wel iets gebeuren.
De heer Sungur (DENK) bevestigt dat daaraan iets moet gebeuren. Tegelijkertijd legt hij de vraag voor aan het CDA of die fractie het met hem eens is dat het heel ingewikkeld wordt wanneer vooral de coalitiepartijen achter het parallel vergaderen staan omdat daarmee de coalitie plannen sneller er doorheen kan brengen en daarmee de kleinere fracties gedwongen worden om daaraan deel te nemen. Aan de andere kant wordt gezegd dat er teveel gebruik gemaakt wordt van commissieleden.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat deze regeling nog niet zo lang bestaat; dat geeft voor een deel het antwoord op de vraag. Wat hem betreft moet de goede balans gevonden worden.
Voor wat betreft het vergaderschema, ervaart zijn fractie wel eens problemen. Hij zou liever twee commissies zien zoals het vroeger ging. Gezien alle agenderingen, lijkt hem dat ook weer ambitieus. Hij vindt het heel goed om daar naar te kijken, zeker in de nieuwe periode.
De raad kan niet het budget zo fors blijven overschrijden.
De heer Snijder (Student & Starter) verneemt desgevraagd dat **de heer Van Steeg** (CDA) niet bedoelde te zeggen dat het fractiebudget van zijn partij (Student & Starter) ruim is. Hij zei dat voor zijn partij (het CDA) de fractiebudgetten vrij ruim zijn.
De heer Snijder (Student & Starter) vraagt of het CDA bereid is met zijn fractie na te gaan op welke manier andere partijen meer zouden kunnen bijdragen om het gat te dichten.
De heer Van Steeg (CDA) denkt dat vooral gekeken moet worden naar wat nodig is om het democratisch proces goed te laten verlopen. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Nolten en dat ook de kleinere fracties op een goede manier daarvan onderdeel kunnen uitmaken. Hij denkt dat dit niet alleen bestaat uit betaling van commissieleden of het aantal commissieleden. Daarin moet een betere balans gevonden worden. Hij vindt dat er een verdeling naar rato moet zijn; de kiezer heeft die uitspraak gedaan.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) spreekt in de plaats van de heer Van der Zweth. Haar fractie was destijds voorstander van deze regeling. Het is goed dat de vrijwilligersvergoeding op een andere wijze is gedaan in de afgelopen periode. Zij sluit zich aan bij de fracties die zeggen dat het gaat om het collectieve probleem als het gaat om de financiën.
Voor nu kan haar fractie instemmen met deze oplossing. Dat neemt niet weg dat zij het verzoek indient ook naar andere steden te kijken als het gaat om de relatie tot het aantal vergaderingen.
Zij neemt deel aan de werkgroep Werkdruk; zij nodigt haar collega's uit inbreng te leveren aan deze werkgroep. Daar is ook een uitwisseling mogelijk als het gaat om de vergoeding van commissieleden.
Ook zij beschouwt deze regeling als een open einde waar het gaat om het financiële gat. Wat haar betreft is het einde van deze periode een goed moment om daar naar te kijken en na een evaluatie het anders te doen.

De heer Paalman (HORIZON) sluit zich aan bij de inbreng van mevrouw Nolten van BIJ1.

De heer Sungur (DENK) vindt dit een voorbeeld van slecht bestuur en slecht werkgeverschap met in het lopende jaar een voorstel te doen de fracties te korten op hun gelden, en dat over het punt waarover het vorige DB al had besloten.
Er zijn geen nieuwe feiten, noch omstandigheden. Hij legt de vraag voor hoe volwassen het is om een beslissing van het vorige DB ter discussie te stellen en opnieuw daarover te besluiten.
Bovendien bleek uit een peiling dat een grote meerderheid van de fractievoorzitters hiervan geen voorstander was. Toch wordt het voorgesteld. Dit is voor hem een voorbeeld van hoe kleine fracties de gevolgen moeten ondervinden van wat grotere partijen voldoende vinden aan ondersteuning voor hen.
Hij vindt het vreemd de raad te vragen om als een malle commissies te draaien om de ambities van het college sneller te kunnen behandelen en vervolgens te zeggen dat er teveel commissievergoedingen worden uitgekeerd.

De voorzitter stelt vast dat hiermee het einde is bereikt van de eerste termijn. Zij schorst de vergadering voor 5 minuten.

Heropening
Mevrouw Passier (DB) gaat in op de vraag van de Partij voor de Dieren wat er met het geld gebeurt wanneer aan het eind van de periode blijkt dat het geld niet volledig is gebruikt. Het voorstel zoals dat nu voorligt, koppelt de fractiebijdrage los van de commissievergoedingen. Het is mogelijk om interne afspraken te maken over dat eventueel overgebleven geld volgens een bepaalde rato terugvloeit naar de fractiebijdragen. Dat is niet op die manier in het voorstel opgenomen. Dat kan de raad besluiten.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat het DB dit wil gaan oplossen. Hij legt de vraag voor of de raad daarvoor een motie moet aannemen of dat het DB een voorstel gaat doen met een strekt ter vervanging.
Mevrouw Passier (DB) geeft de voorkeur aan een motie of amendement.

<u>Punt van orde</u>

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) merkt op dat er animo is dit te gaan regelen. Het college biedt dan een strekt ter vervanging aan in een dergelijk geval. Een motie of een amendement kost de raad tijd, en ook spreektijd in de raadsvergadering.
De heer Lok (commissiegriffier) merkt op dat een strekt ter vervanging meestal dient voor het aanbrengen van een technische wijziging. De raadsvergadering zal volgende week al plaatsvinden, het is dan de vraag of er voldoende tijd is voor een als juist beoordeelde strekt ter vervanging.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) merkt op dat het hem tijd kost om een amendement te schrijven. Hij maakt het vaak genoeg mee dat een week van tevoren nog een strekt ter vervanging wordt aangekondigd. Anders moet het nu met de B-status naar de raad worden doorgestuurd. Hij doet een klemmend verzoek op het DB een strekt ter vervanging aan te bieden. Dan is in tweede instantie het voorstel met de A-status aan de raad voor te leggen.

Voortzetting van het debat
Mevrouw Passier (DB) kan de heer Van Heuven hierin volgen. In het debat over het geheel genomen was er een duidelijk geluid te horen dat het voorstel niet wordt gedragen door de meerderheid. Daarvoor is niet per se één oplossing. Dit ene onderdeel kan in een strekt ter vervanging. Haar verwachting is dat het alsnog met de B-status doorgaat naar de raad.
De heer Maas (VOLT) deelt mee dat zijn fractie van plan is het voorstel te amenderen.

Gemiste vragen
De heer Sungur (DENK) had de vraag gesteld waarom het DB een eerder genomen besluit opnieuw wil bespreken door daarvan een voorstel te maken.
Mevrouw Passier (DB) merkt op dat de raad de bezuinigingsopgave heeft gekregen. Het DB heeft daarbij opnieuw gekeken naar de taakvelden waarop te besparen is en heeft daarbij gekozen om de inzet van commissieleden te bekijken; daarvan is dit voorstel een uitwerking. Dat wilde het DB voorleggen aan de raad zo dat de raad daarover het gesprek kan voeren en daarover een besluit kan nemen.
De heer Sungur (DENK) brengt in dat het vorige DB twee maanden daarvoor met dezelfde opgave doende was en daarbij gezegd dit over te laten aan de volgende raadsperiode. Wat heeft dit DB ertoe bewogen om dat besluit ter discussie te stellen en dit alsnog aan de raad voor te leggen, wetende dat er geen groot draagvlak was onder de fractievoorzitters. Er is ook gepeild. De meerderheid van de fractievoorzitters heeft gezegd het voorstel zoals het er lag niet te willen.
De heer Peters (D66) vindt het het meest zuivere niet alleen te kijken naar de fractievoorzitters, maar juist naar wat de hele raad wil. Hij vraagt of mevrouw Passier dat met hem eens is.
Mevrouw Passier (DB) merkt op dat het DB het bestuur van de raad is. Dit soort grote keuzes is in lijn met de gemaakte afspraken. Wat haar betreft is het zeer gewenst om daarover het gesprek te voeren zo dat de raadsleden daarover onderling hun gedachten kunnen wisselen en daarover kunnen besluiten.
Zij vervolgt haar beantwoording met op te merken dat het DB op 11 juli een uitwerking van de inzet van commissieleden heeft gevraagd. Daarbij is dit aan de orde gekomen. Op 22 augustus is besloten om dit aan de raad voor te leggen.

De voorzitter verneemt bevestiging van de heer Sungur (DENK) dat hiermee zijn vraag is beantwoord. Zij vervolgt met de tweede termijn.

Tweede termijn
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) hoeft niet per se in debat met andere partijen. Haar fractie wil wel iets wijzigen in het voorstel. Ze kondigt dat alvast aan. Zij vernam dat een aantal fracties in dezelfde richting denkt.
Omdat nu in het voorstel een structurele regeling verankerd is en haar fractie het graag eenmalig wil regelen om daarna te komen tot een andere oplossing; zij gaat na wat de beste formulering daarvoor is. Zij roept de andere partijen ook op hun interesse hierin te laten weten.
De voorzitter wil verheldering van wat in de strekt ter vervanging komt te staan.
Mevrouw Passier (DB) licht toe dat in de strekt ter vervanging het voorstel van de Partij voor de Dieren komt te staan, met een voorstel voor wat gedaan wordt met het geld dat eventueel over is aan het eind van het jaar.

Punt van orde
De heer Sungur (DENK) vraagt of het verstandig is het eind van het jaar af te wachten, dan tussentijds een factuur te sturen waarbij mogelijk nog terug gekeken moet worden om een deel van het geld terug te storten. Hij vindt dat onnodig; wat hem betreft kan beter aan het eind van het jaar een eindafrekening ingediend worden.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt nogmaals wat in de strekt ter vervanging komt.
Mevrouw Passier (DB) merkt op dat de vraag van de Partij voor de Dieren op twee manieren te interpreteren is. In de strekt ter vervanging komt wat gedaan wordt met het geld als blijkt dat aan het eind van het jaar geld overblijft. Het voorstel van de heer Van Heuven was om dat dan naar rato, zoals het geïnd is, terug over te maken naar de fracties. **De voorzitter** concludeert dat dit helder is.

De voorzitter concludeert dat met de strekt ter vervanging dit punt automatisch doorgaat met de B-status naar de raad.
In afstemming met de commissie stelt zij voor 30 minuten uit te trekken voor de bespreking in de raad. Hiermee rondt zij dit debat af.

Een korte schorsing en heropening van de vergadering

9 Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024

9.1 Beantwoording SV 2024 nr. 157 over Minder en betere regels, meer focus in de handhaving

Burgemeester: Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid
De Algemeen plaatselijke verordening (APV) Utrecht 2010 moet op onderdelen geactualiseerd en gewijzigd worden in verband met ontwikkelingen en regulier onderhoud.
Er worden twee artikelen toegevoegd:
- Een verbod op ‘technische hulpmiddelen’ ten behoeve van de aanpak tegen ondermijnende criminaliteit;
- Een verbod op openlijk harddrugsgebruik ten behoeve van de zorgaanpak.

Daarnaast worden een aantal artikelen gewijzigd en een tweetal bepalingen geactualiseerd.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (Zie hierboven)

De commissie

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat het wat hem betreft op drie punten misgaat in deze voorgestelde APV herziening.

Hij gaat allereerst in op het harddrugs verbod in de openbare ruimte. Zijn fractie heeft veel moeite met de aannames die als feiten worden gepresenteerd. Zo beargumenteert de raadsbrief eerst dat het lastig is om het effect van één maatregel aan te tonen omdat de maatregelen als één pakket zijn ingevoerd en vervolgens wordt in dezelfde brief beargumenteerd dat het heel duidelijk is dat het harddrugs verbod nodig is. Dat spreekt elkaar tegen. Hij vraagt de burgemeester of zij voor de raadsbehandeling de feiten naar de raad kan sturen die deze gemaakte bewering onderbouwen en zo niet kan de burgemeester dan erkennen dat het hier niet gaat om feiten maar om aannames.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de heer Van Bemmel ook aanwezig was bij de Raadsinformatiebijeenkomst afgelopen dinsdag; ook in het rapport van bureau Beke wordt duidelijk aangetoond dat alle partijen zeggen dat het gebruiksverbod helpt. Hij vraagt wat de heer Van Bemmel nog mist in de onderbouwing.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) loopt dan vooruit zijn punten. Overlast is al strafbaar. Wanneer de gemeente overlast wil aanpakken, is daarvoor al een maatregel. Hier is een heel pakket ingevoerd waarbij [de elementen] lastig te onderscheiden zijn. Er is ook een heel aantal zorgpunten toegevoegd. Daarvan denkt zijn fractie dat het effect heeft. Hij noemt in dit verband de ruimte in De Stek dat daarvan steeds meer gebruik gemaakt wordt. Hij zou graag de onderbouwing zien dat het ene essentieel en nodig is.

De heer Van Steeg (CDA) benadrukt dat de onderbouwing er ligt. Juist het gebruiksverbod heeft ervoor gezorgd dat mensen van buiten de stad niet naar Utrecht komen omdat dit ook het geval is op andere plekken. 1 + 1 is twee en het is voor hem duidelijk dat dit het effect is. Welke onderbouwing zoekt de heer Van Bemmel.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat heer Van Steeg zelf kan zien dat in dezelfde brief wordt aangegeven dat het effect van één specifieke maatregel niet vast te stellen is. Dat lijkt hem logisch wanneer op het pakket wordt ingestoken. Hij begrijpt niet helemaal wat voor de heer Van Steeg niet duidelijk is.

De heer Van Steeg (CDA) zet in bevestigende zin uiteen dat het lastig is om één op één te zeggen dat de overlast door een bepaalde maatregel 20% is afgenomen. Hij vindt het wel evident dat de maatregel op zichzelf heeft geholpen, samen met de bredere aanpak. Maar hij ziet juist het gebruiksverbod als basis om deze stap te zetten. Dat tonen de stukken wat hem betreft ook aan.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) benadrukt dat het hier om een pakket gaat. Dat pakket heeft een bepaald effect gehad. Hij wil dan graag het bewijs zien dat het harddrugs verbod daaraan essentieel is. Dat ontbreekt op dit moment.

Mevrouw Meerding (VVD) hoorde de heer van Bemmel in een antwoord op de interruptie zeggen dat er al op overlast kan worden gehandhaafd; daarmee impliceert hij dat een harddrugs verbod niet nodig is. Zij is heel benieuwd te vernemen van de heer Van Bemmel dat het goed ging op het Lucas Bolwerk voordat dit verbod werd ingevoerd.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) erkent zeker dat er veel overlast was. Afgelopen dinsdag hebben de betrokken organisaties zich daarover eenduidig

uitgelaten. Daar is een heel groot pakket aan maatregelen geplaatst en te zien is dat dat pakket aan maatregelen effect heeft gehad. Wat precies welk effect gehad heeft, is niet duidelijk. Daarover ging deze vraag.
Mevrouw Meerding (VVD) vermoedt dat de heer Van Bemmel in de stukken kan zien en wanneer hij over het Lucas Bolwerk loopt dat het kunnen wegsturen van mensen van deze plek een effect heeft gehad. Wat haar betreft hebben niet alleen de andere maatregelen effect gehad zo dat het Lucas Bolwerk nu weer veilig is.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) repliceert dat wanneer de gemeente mensen wil wegsturen, zij dat wat hem betreft moet doen op basis van overlast. Dat probleem probeert het stadsbestuur nu aan te pakken.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het heel mooi zou zijn wanneer dat had gewerkt. Een jaar geleden zat de gemeente met een enorme overlast; daarop kon niet voldoende gehandhaafd worden omdat er dan zo iets moest zijn als heterdaad. Blijkbaar was dat een onvoldoende handvat voor de politie om te handhaven.
Zij vraagt of de heer Van Bemmel terug wil naar de oude situatie en of hij er geloof in heeft dat het probleem wordt opgelost.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat de VVD hierin niet meeneemt dat er een heel zorgtraject is ingesteld; ook daaraan zitten effecten. Er zijn heel veel meer mensen naar de zorg begeleid. Hij refereert aan de Raadsinformatiebijeenkomst afgelopen dinsdag. Er is reden om mensen aan te pakken op basis van overlast. Er is ook meer handhaving ingezet. Er is een hele andere situatie. Er zijn nog steeds redenen om mensen weg te sturen wanneer er overlast is; hij stelt voor dat het bestuur zich daarop focust.
Mevrouw Assen (PvdA) begrijpt dat heer Van Bemmel vindt dat de raadsbrief zich tegenspreekt omdat het harddrugs verbod in stand gehouden wordt als onderdeel van het pakket. Het lijkt haar dat heer Van Bemmel zichzelf tegenspreekt wanneer hij zegt dat er prima iets uit te halen is, terwijl in alle onderzoeken wordt gesteld dat het gaat om een pakket aan maatregelen inclusief het harddrugs verbod dat tot succes leidt; zo leest zij de rapporten.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) licht toe te zeggen dat er een aanname wordt gedaan in deze tekst, namelijk dat het essentieel is dat het doorgaat; dat wordt als feit gepresenteerd. Maar een onderbouwing ontbreekt. Hij wil graag het antwoord op de vraag wat de onderbouwing is.
Mevrouw Assen (PvdA) herhaalt een inconsistentie te zien in het betoog.
Als het gaat om het punt van “wegsturen”, vraagt zij of de Partij voor de Dieren met haar deelt dat het nooit het doel is om mensen weg te sturen, zoals de VVD impliceerde.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) is het daarmee eens. Het idee is om het probleem aan te pakken. Dat werkt zijns inziens het beste door mensen naar de zorg te sturen.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de Partij voor de Dieren met haar deelt dat het nu wel degelijk zo kan zijn dat dit totale pakket, inclusief die maatregel, helpt om mensen naar de zorg te geleiden.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) ziet de meerwaarde niet van een harddrugs verbod. Hij ziet wel een hele grote kanttekening bij het harddrugs verbod wanneer het intentie is daarmee overlast aan te pakken. Hij merkt op dat overlast al in de APV is opgenomen Hij zal daar later op terugkomen.
Hij vervolgt zijn inbreng met te stellen dat het verhaal niet zo eenzijdig is als het lijkt. De maatregelen zijn bedoeld om overlast tegen te gaan, maar overlast is al strafbaar.

Wanneer de gemeente overlast wil aanpakken, adviseert hij het college te handhaven op overlast. Als geen overlast is vast te stellen, moeten wat hem betreft geen andere manieren bedacht worden om mensen toch te beboeten.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat nu weer gesproken wordt over de overlast die al strafbaar is. Hij refereert aan de inbreng van mevrouw Meerding over dat daarvoor een heterdaad nodig is. Dat is heel lastig in een grote stad; hij vraagt naar het antwoord daarop van de heer Van Bemmel.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vindt dat ook gekeken mag worden vanuit de mensen die aangehouden worden. Hij vindt het heel goed dat er bepaalde regels zijn waardoor niet iedereen te beboeten is. Hij ziet hierin een middel ontstaan waarbij een andere reden gezocht wordt om iemand te beboeten. Hij vindt het heel goed dat in de APV de omschrijving van overlast geconcretiseerd is en dat er bijvoorbeeld ook staat dat er een vorm moet zijn van onnodige overlast. Het zijn termen die de mensen beschermen. Hij vindt het belangrijk daarop te blijven focussen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat het doel van de hele maatregel niet is om mensen te beboeten. Dat staat duidelijk in de brief. Daarvan neemt hij afstand. Het gaat hier om concrete situaties waarbij mensen naast ontlasting worden gevonden. Maar zonder een DNA-test is niet aan te tonen dat de ontlasting van die persoon is terwijl het op alle manieren aanneembaar is. Dan is het goed dat handhaving dit middel in de gereedschapskist heeft om alsnog te kunnen ingrijpen.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vindt het van belang weg te blijven van situaties waar het teveel gaat om aanneembaarheid; het is juist belangrijk na te gaan wat een heterdaad is.
Het verschil tussen een boete voor overlast en een boete voor harddrugs gebruik is niet om van weg te kijken; in het geval van overlast is de boete al 160 euro. In het geval van openbaar harddrugsgebruik is de boete 450 euro. De boete wordt daarmee verdrievoudigd en losgekoppeld van het probleem dat het college probeert hiermee op te lossen. Hij vraagt of de burgemeester kan uitleggen hoe er ondanks al deze zwaarwegende redenen toch gekozen wordt voor een permanent harddrugs verbod.
Zijn fractie vraagt zich ook af waarom de evaluatie die de raad wilde, zonder overleg met de raad, alvast in deze APV-wijziging is verwerkt.
Naast het harddrugs verbod is er ook een APV wijziging [voorgesteld] om technische hulpmiddelen strafbaar te stellen.
De heer Sungur (DENK) vraagt wat “zomaar verwerkt is”.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) licht toe dat in het verleden een motie is aangenomen voor een evaluatie van dit verbod; die evaluatie is uitgevoerd. Daarvan zijn twee rapporten bijgevoegd. Wat zijn fractie betreft is de ruimte niet gegeven om daarover eerst te spreken voorat direct naar de APV-wijziging is gegaan. .
Hij vervolgt zijn inbreng met te stellen dat zowel de daadwerkelijke wijziging als de toelichting van de technische hulpmiddelen veel niet concrete termen bevatten die wat zijn fractie betreft te veel ruimte laten voor interpretatie. Om te beginnen is technisch hulpmiddel een heel breed begrip. Drones worden al genoemd. Die worden vaak recreatief gebruikt. Maar ook telefoons kunnen worden gebruikt om een delict te plegen - hij vraagt of dat dan ook een technisch hulpmiddel is. Zijn fractie vindt het zorgelijk hoe vrij interpretabel het begrip “technische hulpmiddelen” is.
Vervolgens blijft het zelfs na technisch navragen wanneer aan leiding is om mensen preventief te mogen controleren. Het college zegt niet preventief te willen controleren

tenzij er aanleiding toe is. Maar als de aanleiding nergens concreet gedefinieerd is, is het begrip vrij interpretabel en daarmee een zorgpunt voor zijn fractie.
Ten derde staat er dat het verbod niet van toepassing is als redelijkerwijs is aan te nemen dat de technische middelen niet voor [het plegen van] strafbare feiten zijn bedoeld.
De heer Van Steeg (CDA) kan de heer Van Bemmel volgen op dit vlak; hij bevestigt dat dit vrij open is geformuleerd. Hij doet de suggestie na te gaan hoe de handhaving van dit middel in de praktijk werkt en het college te vragen de raad daarvan op de hoogte te houden zodat de ontwikkeling de mogelijkheid biedt om daarop te handhaven.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vindt op dit moment dat de consequenties hiervan niet te overzien zijn om dat niet heel duidelijk is wat hier onder valt. Daarom lijkt het hem niet de [juiste] gang van zaken het in te voeren en achteraf te kijken wat ermee is gebeurd. Het lijkt hem juist om te weten waarmee de raad in zee gaat.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Van Bemmel erkent dat criminelen heel vaak bakens gebruiken. Dat de nieuwe middelen zijn waartegen de gemeente wel moet kunnen optreden. Dat het in die zin logisch is dat de APV op dat vlak wordt aangepast.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) had het een ander verhaal gevonden wanneer specifiek dat voorbeeld werd genoemd in de wijziging zelf in plaats van alleen in de toelichting. Nu is de breedte ervan heel onduidelijk: waar houdt het op? Daarmee heeft hij moeite.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) noemt de mogelijke wijzigingen in de praktijk als redenen om in de APV de informatie breed op te zetten en er op te vertrouwen dat handhaving er past mee omgaat. Hij vraagt naar de reflectie daarop van de heer Van Bemmel.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) verwacht dat de ChristenUnie ook ziet dat het hier niet gaat om ‘iets breder”. Een technisch hulpmiddel kan letterlijk alles zijn. Hij weet niet waar dat ophoudt. Dit kan wat hem betreft niet de oplossing zijn al beseft hij dat het lastig is om een en ander te concretiseren.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat wat hem betreft hier niets nieuws plaatsvindt. Hij merkt op dat de context er altijd toe doet. Het bij je dragen van een koevoet op zichzelf is niet strafbaar. Maar wanneer die dit aangetroffen wordt bij iemand om 03.00 uur ‘s nachts bij alleen geparkeerde auto's, heeft zijns inziens de handhaving concrete aanleiding om vraagtekens te stellen bij de koevoet. Hoe beziet de Partij voor de Dieren de handelingsvrijheid van de handhavers.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) komt dan op het tweede punt, de aanleiding. Als daarvoor dan een voorstel is, is het wat hem betreft denkbaar dat er iets van ruimte in de aanleiding zit. Op dit moment is er niets waarop te baseren is wat dan wel en wat dan niet als aanleiding is. Is er een aanleiding wanneer iemand er een beetje gek uitziet? Of moet het heel concreet worden omschreven. Voor hem is het niet heel duidelijk.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt hoeveel signalen de Partij voor de Dieren in de afgelopen jaren gehad heeft over dat mensen onrechtvaardig zijn aangehouden omdat dit soort regels niet werden toegepast.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) heeft deze portefeuille tekort om daarvan een jaaroverzicht te geven.

De heer Maas (VOLT) legt de vraag voor of de heer van Bemmel zich realiseert dat op het moment waarop deze verordening wordt toegepast, de politie nog steeds in het concrete voorbeeld de context moet kunnen toelichten; die context verandert elke dag. Zijns inziens heeft het geen zin om die context te benoemen. De context moet worden toegelicht door de politie in het kader van de technische hulpmiddelen. Hij vraagt wat de heer van Bemmel daarvan vindt.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vindt het goed dat er toelichting moet zijn. Wat zijn fractie betreft moeten er ook kaders zijn; die kaders ontbreken op dit moment.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat de kaders benoemd zijn: technische hulpmiddelen. Het is aan de politie om daaraan context te geven.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) repliceert dat wat zijn fractie betreft dat een veel te breed kader is.
Hij vervolgt zijn inbreng met in te gaan op de tekst in de verordening over dat het verbod niet van toepassing is als redelijkerwijs aangenomen kan worden dat de technische middelen niet bedoeld zijn voor strafbare feiten; hij legt de vraag voor wat redelijkerwijs is in dit verband. Ook dit is multi-interpretabel. Met technische vragen blijkt ook dat iemand te bestraffen is door soortgelijke technische middelen te bezitten die persoon eerder heeft gebruikt voor een strafbaar feit. Hij legt de vraag voor of iemand die een strafbaar feit heeft gepleegd met een drone, nooit meer een drone bij zich mag hebben. Mag iemand nooit meer een laptop bij zich hebben wanneer hij ooit betrokken was bij een hackaanval. De consequenties worden hem niet duidelijk in dit voorstel. Hij vreest voor inperking van wat iemand bij zich mag hebben of niet. Deze impact van de wijziging van de APV wordt te weinig geconcretiseerd en te weinig aannemelijk gemaakt.
De heer Peters (D66) merkt op dat heer Van Bemmel heel veel vragen stelt en dat onder die vragen een soort van suggestie zit. Hij legt de vraag voor aan de heer Van Bemmel hoe de politie en handhaving hun werk kunnen uitvoeren wanneer niet bepaalde kaders in de APV zijn opgenomen. In de nadere toelichting gaat hij ervan uit dat die kaders nodig zijn voor de handhaving en politie om hun werk uit te voeren.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) licht toe dat hier een nieuw voorstel wordt gedaan waardoor de handhaving en de politie mensen kan bestraffen op het bij zich dragen van technische hulpmiddelen. Het lijkt hem goed dat het stadsbestuur spreekt over wat daar wel en niet onder valt en wanneer er wel en niet aanleiding is om daarin een strafbaar feit te zien.
De heer Peters (D66) merkt op dat dat voorligt. Hij merkt op dat de partij voor de Dieren dat allemaal in twijfel trekt. Wanneer de partij dat allemaal in twijfel trekt, vindt hij dat de partij voor de Dieren een goed antwoord moet hebben op de vraag hoe handhaving en politie hun werk kunnen doen.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) betwijfelt of hij het allemaal begrijpt. Hij stelt niet dat er nooit aanleiding gevonden kan worden voor een handhaver om iets te onderzoeken; hij vindt het belangrijk dat dit niet te breed geformuleerd wordt en dat kaders meegegeven worden aan wanneer er wel of niet aanleiding is. Dat vindt hij in het voorstel ontbreken.
De heer Peters (D66) vraagt welke kaders de heer Van Bemmel wel redelijk vinden.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) licht toe dat bij technische hulpmiddelen dan wordt aangegeven wat er onder valt en wat er niet onder valt. Ook dat laatste ontbreekt. Op dit moment zijn de consequenties daarvan niet te overzien. Met dit voorstel kan zijn fractie niet akkoord gaan.

De heer Sungur (DENK) vindt het bijzonder om ervan getuige te zijn dat in deze zaal gedaan wordt als is heer van Bemmel gek; hij benadrukt dat de heer van Bemmel een fantastisch betoog houdt waarin hij uiteenzet wat de rol van raads-/commissieleden is, namelijk een stukje kaders stellen en een stukje controleren. Wanneer het stadsbestuur een vrijbrief geeft aan de handhavers vanuit de idee dat in de context gekeken moet worden of het terecht is of niet, ziet de commissie het wat hem betreft niet… Zijn vraag is waar de Partij voor de Dieren de effectiviteit ziet van een maatregel die ter discussie wordt gesteld.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) kan de effectiviteit niet beoordelen zo lang hij de consequenties niet kan inzien.

De heer Sungur (DENK) vraagt of de heer Van Bemmel van mening is of de raad een beeld meegekregen heeft van het effect van een dergelijke maatregel. Dat mag wat hem betreft verwacht worden van een maatregel als deze. Hij vraagt of hij dit heeft kunnen opmaken uit de stukken. De heer Sungur heeft dat niet uit de stukken kunnen opmaken.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) heeft een aantal zaken technisch moeten navragen om een beeld te krijgen van wanneer er sprake is van een aanleiding of wanneer er sprake is van redelijkerwijs. Hij krijgt dan voorbeelden waaruit niet duidelijk werd hoe ver dit strekt.

Hij vervolgt zijn inbreng met op te merken dat het voor hem onduidelijk is wat verboden is, wanneer er op gecontroleerd mag worden en wanneer het verboden is. Hoe kan iemand dan een beroep doen op zijn rechten? Hij vraagt of de burgemeester met hem deelt dat er te weinig geconcretiseerd is in het plan om een idee te hebben van de consequenties.

Ten derde gaat hij in op de weigeringgronden voor festivals en evenementen; zijn fractie is blij dat het college het voorstel breder trekt. Hij benadrukt dat deze uitvoering mede het gevolg is van de motie van zijn fractie; zijn fractie was daarop de enige initiatiefnemer.

Hij leest dat uit meerdere overtredingen mogelijkerwijs een weigering volgt; hij stelt dat na een gele kaart een rode kaart volgt. Hij vraagt of het college met hem deelt dat het woord mogelijkerwijs moet worden geschrapt. Hij vraagt of het college kan toezeggen de raad te gaan informeren over de overtredingen.

De heer Van Steeg (CDA) is hierover verbaasd. De aangenomen motie die de Partij voor de Dieren had ingediend had een specifieke strekking. Het APV-artikel is in het licht van het betoog van de heer van Bemmel zojuist, heel breed. Hij legt de vraag voor of de formulering in de ogen van de heer van Bemmel wellicht veel te open is. Daarover maakt hij zich zorgen.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) werpt tegen dat het zijns inziens niet veel te open geformuleerd is; er moet aangetoond worden wat de schade is. Dan wordt er een Verbeterplan opgesteld; dan is er sprake van hele concrete maatregelen die anders genomen moeten worden. Het gaat wat hem betreft om hele duidelijke voorbeelden.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de toevoeging die wordt gedaan aan het APV-artikel is “organisator”, “aantoonbaar gedrag”, of aantoonbaar heeft gehandeld waaruit blijkt dat hij geen goede organisator is. Hij mag hopen dat dat een loos artikel is en dat dat al in de APV is opgenomen. Daarop is oneindig te handhaven wat hem betreft.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) repliceert dat het wat hem betreft duidelijk mag zijn dat over het deel met betrekking tot de technische hulpmiddelen de

toelichting is meegenomen. Ook daar heeft hij gekeken hoe breed het er in staat. Ook daar wordt de invulling niet heel duidelijk gemaakt. Hij heeft de indruk dat de invulling van het evenementendeel een stuk concreter is.

De heer Van Steeg (CDA) stelt voor dit over te laten aan de burgemeester dan wel het college. In de toelichting staat het duidelijker. Hij wacht graag het antwoord af van de burgemeester.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vervolgt zijn inbreng. Naast de inhoudelijke punten valt hem de gang van zaken niet. In het voorstel worden onderwerpen geplaatst die ver uit elkaar liggen. Daarnaast bestaat het voorstel uit zowel nieuwe voorstellen als uit uitgewerkte moties. Daarmee komt het stadsbestuur in een lastige positie waarin in één keer gestemd moet worden over het gehele voorstel waarover veel verschillende meningen bestaan.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt of de heer van Bemmel ermee bekend is dat dit altijd zo gaat bij een APV-wijziging. Zij vraagt of de heer Van Bemmel voorstelt om de werkwijze van de raad te wijzigen.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vernam van zijn collega in ROG dat wethouder Eerenberg daarop een aanpassing heeft gemaakt en wel losse voorstellen als het om heel veel verschillende voorstellen gaat; dan kan het blijkbaar wel. Hij had graag gezien dat dit voorbeeld hier ook gevolgd was.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat los van die vraag dat de raad de werkwijze heeft dat APV-wijzigingen zoveel mogelijk gezamenlijk gedaan worden. Dat zorgt ook voor minder werkdruk. Zij is heel benieuwd de heer van Bemmel zegt dat het allemaal los moet en dat er dan allemaal losse debatten gevoerd gaan worden. Dan moet nog steeds hetzelfde behandeld worden; zij legt de vraag voor wat daarmee opgeschort wordt.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) meent dat het mevrouw Meerding aan zijn betoog kan zien in hoeverre onderwerpen hier uit elkaar liggen en dat ze vrij weinig met elkaar te maken hebben; hij merkt op 3 debatten ineen aan het voeren te zijn. Dat had in een agendapunt gebracht kunnen worden met een met raadsvoorstellen waarover afzonderlijk te stemmen zou zijn. Dat was zijns inziens een betere invulling geweest.

Mevrouw Meerding (VVD) concludeert van mening te verschillen. Zij vindt het wel een handige werkwijze. Volgens haar is het in het betoog van de heer van Bemmel goed gelukt om de onderwerpen van elkaar gescheiden te behandelen.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vraagt of het college kan uitleggen waarom dit diverse pakket toch als één geheel is aangeboden en hij vraagt hoe het college aankijkt tegen de zijns inziens lastige positie waarin de raad nu wordt gezet.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) brengt in herinnering dat anderhalf jaar geleden de raad het besluit nam om het gebruik van harddrugs te verbieden. Nu de Horizonbepaling verloopt, ligt het voorstel voor om de bepaling permanent te maken. Destijds werd zijn fractie overtuigd door het argument dat de hulpverleners aangaven dat ze bij de bij hen bekende Utrechtse verslaafden niet meer konden bereiken door de ontstane dynamiek. Het verbod op het gebruik van harddrugs heeft zijns inziens aantoonbaar gezorgd voor meer werkbare situatie voor hulpverleners. Zijn fractie ziet ook dat dit een zwaar middel is. Voor zijn fractie is het van belang dat de zorg zo goed als mogelijk op orde is en dat deze zorg het begin, het midden en het einde van het verhaal is. Verslaafden hebben uiteindelijk hulp nodig en geen straf. Daarbij komt dat het middel niet op zichzelf staat, maar in een groot pakket van maatregelen zit. In

die hoedanigheid moet dit ingezet worden als sluitstuk als andere middelen niet toereikend zijn. Sinds de invoering van dit verbod destijds met een Horizon is in zijn waarneming de situatie merkbaar verbeterd. Verschillende hulporganisaties geven aan dat zij weer in staat zijn om hun werk te doen. De situatie op het Lucas Bolwerk is weer onder controle. De kwetsbare gebruiker kan daardoor geleid worden naar zorg of naar plekken waar legaal gebruikt mag worden. Nu het effectief gebleken is, wil zijn fractie dit graag een plek blijven geven in de gereedschapskist van de handhavers; al met al geeft hij steun aan het voorstel van het college.
Ook de andere wijzigingen en toevoegingen kan zijn fractie steunen.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat het niet voor iedereen goed verloopt; zij noemt de EU ongedocumenteerde mensen en ongedocumenteerde mensen. Zij vraagt naar de visie van de heer Van Bergen hierop.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) maakt zich over hen zorgen. Hij deelt die zorgen met BIJ1. Het gaat om mensen met een concrete hulpvraag; wat hem betreft moet al het beleid erop gericht zijn om die mensen zo goed mogelijk te helpen.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat dat nu niet het geval is. Dat betekent in haar ogen dat de aanpak zoals die nu wordt ingezet niet toereikend is. Zij vraagt hoe de heer Van Bergen aankijkt tegen het uitsluiten van bepaalde groepen. Zij vraagt de heer Van Bergen of ook hij van mening is dat de zorg dan verbreed moet worden.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) kan geen vragen steunen die hij nog niet heeft gehoord. Hij kan wel aangeven dat hij de zorgen van BIJ1 deelt en dat hij deelt dat de zorg op orde moet zijn. Hij vindt het verbod op harddrugs een nuttig middel om ervoor te zorgen dat de situatie verbetert.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) kreeg ook te horen dat de doelgroep hierin en hun wensen te weinig gehoord zijn. Zij vraagt hoe de ChristenUnie dit ziet.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vindt dat een lastig punt. Hij refereert aan de afgelopen Raadsinformatiebijeenkomst. Hij gelooft dat grenzen stellen nodig is. Hij vindt dat de overheid een interventie mag plegen zoals op het Lucas Bolwerk om mensen te helpen.

Mevrouw Meerding (VVD) begint met in te gaan om het verbod op het gebruik van harddrugs in de openbare ruimte. Dit verbod is wat haar fractie betreft een succes. Zij schetst de huidige situatie en vergelijkt die een met die van vorig jaar op het Lucas Bolwerk en omgeving.
Er werd extreem veel overlast ervaren en bewoners voelden zich onveilig. Daarover maakte de VVD zich destijds grote zorgen. Momenteel is het een stuk rustiger en beter. Daarmee is haar fractie blij. Dat wil nog niet zeggen dat het stadsbestuur er is.
De heer Peters (D66) vraagt wanneer de VVD iets typeert als een succes; als het veiliger is op het Lucas Bolwerk of als er minder harddrugs worden gebruikt.
Mevrouw Meerding (VVD) licht toe dat een aantal zaken voor haar fractie een succes zijn; als bewoners minder tot geen overlast ervaren, als een locatie als het Lucas Bolwerk weer vrij en veilig toegankelijk is voor mensen maar ook als het gebruik van harddrugs afneemt of mensen beter worden toe geleid naar zorg, meer mensen geholpen kunnen worden. Naar die situatie wil haar fractie heen.
De heer Peters (D66) begrijpt dat het plaatje breder is dan alleen de overlast en de veiligheid die wordt ervaren op locaties als het Lucas Bolwerk.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat het een breder plaatje is. Zij merkt op niet te hebben geprobeerd dat anders te doen voorkomen. Zij vindt het zelf een mooi

voorbeeld dat wanneer daar nu langsgelopen wordt het tastbare te zien is dat het rustiger is; dat bedoelde zij te zeggen.
Zij vervolgt haar inbreng met te benadrukken dat dit een kwestie is van lange adem. Wat haar fractie betreft zet het stadsbestuur het harddrugs verbod in ieder geval door de door het verbod permanent te maken. Dit moet dan wel in combinatie met andere maatregelen; zij refereert aan de brief van het college. Daar hoort zorg ook bij.
Zij doet twee concrete suggesties over wat in haar ogen extra te doen is.
Mevrouw Assen (PvdA) heeft dat ook gehoord en daarover nagedacht. Zij vraagt hoe de VVD ziet maar wel de grens wordt getrokken.
Mevrouw Meerding (VVD) lijkt het handig om het verblijfontzeggingsgebied uit te breiden naar de hele binnenstad. Zij zou graag de burgemeester hierover willen horen. Misschien kan hierover advies ingewonnen worden. Met het aflopen ervan op de Wittevrouwenstraat [groeide haar gevoel] over dat dit een te klein gebied is.
Mevrouw Assen (PvdA) erkent dat, ook door de gedeelde ervaringen. Zij vraagt of de VVD erkent dat waar de grens ook getrokken wordt, net daarbuiten weer meer overlast wordt ervaren.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt bevestigend. Zij ziet dat ook. Zij heeft dat ook meegenomen in de overweging. Toch is haar fractie ervan overtuigd dat hoe moeilijker het gemaakt wordt, hoe groter het gebied gemaakt wordt, des te meer de overlast zal afnemen. Dat is ook te zien bij het huidige verblijfsontzeggingsgebied en het harddrugs verbod. Uiteindelijk is het probleem nog steeds niet helemaal opgelost. Maar de overlast is uitgedund en er zijn kleinere groepen die zich hebben verspreid. Haar fractie hoopt dat met het uitbreiden van het verblijfsontzeggingsgebied de verdunning verder toe zal nemen waardoor de overlast zoveel mogelijk ingeperkt wordt.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe de VVD handhaving en hulpverlening een steeds groter gebied moet bestrijken.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat dit op zich wel meevalt met haar voorstel. Uiteindelijk wil zij het werkbaar maken voor de hulpverleners. Zij verneemt graag hoe de burgemeester dat ziet. Tegelijkertijd is een van de prioriteiten van de VVD de overlast die wordt ervaren door bewoners tegen te gaan. Vandaar haar voorstel.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) hoorde mevrouw Meerding zeggen dat zij het liefste ziet dat de gehele binnenstad verblijfsontzeggingsgebied wordt; zij concludeerde juist uit de Raadsinformatiebijeenkomst dat iets alleen al verblijfs-ontzeggingsgebied te noemen is wanneer in het gebied de openbare orde verstoord wordt. Hoe ziet mevrouw Meerding de mogelijkheid om de gehele binnenstad als verblijfsontzeggingsgebied te benoemen.
Mevrouw Meerding (VVD) deed alleen die suggestie. Zij hoorde dat het op de Wittevrouwenstraat stopt. Vanuit het Lucas Bolwerk is de Wittevrouwenstraat te zien. Dat wekt bij haar het gevoel dat het een te klein gebied is. Zij schetst de voor haar voor de hand liggende reactie van verslaafden.
De heer Sungur (DENK) brengt in dat dit voor elke getrokken grens geldt. Wanneer de binnenstad wordt aangewezen, zullen mensen net over de grens van de binnenstad gaan staan. Hij legt de vraag voor wat daarmee wordt opgelost.
Mevrouw Meerding (VVD) vermoedt dat dan de harde kern nog een stukje verder gaat staan. Zij vermoedt ook dat het daarmee lastiger gemaakt wordt om continu te blijven samenkomen op een vaste plek en dat daarmee het probleem verdund wordt, zoals zij zojuist ook al zei. Zij vindt dat een stap in de goede richting. Zij bevestigt dat tot haar spijt het gebruik in de openbare ruimte niet volledig uitgebannen zal worden.

De heer Sungur (DENK) ziet mensen lopen naar de Amsterdamsestraatweg of naar de Kanaalstraat wanneer de gehele binnenstad aangewezen wordt. Hij legt de vraag voor welk probleem hiermee wordt opgelost. De vraag is hoe het probleem wordt opgelost.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de ervaring leert dat hoe moeilijker het de mensen gemaakt wordt, hoe kleiner de groep wordt. Om die reden ziet zij mogelijk heil in de verbreding van het verblijfsontzeggingsgebied. Zij laat zich daarover graag adviseren door experts die daarover meer weten als het gaat om de grootte van het gebied. Voor haar fractie is het een serieuze optie dit te onderzoeken.
De heer Peters (D66) bepleit een integrale aanpak en gebruikte metafoor van het stoepje aanvegen het niet stoppen op de grens van het eigen erf. Hij betoogt dat het geen zin heeft om de grens steeds te verleggen. Hij legt de vraag voor waarop de aanname gebaseerd is dat de overlast dan afneemt.
Mevrouw Meerding (VVD) zag de afname bij het huidige verbod. De groep die op het Lucas Bolwerk zat, is niet helemaal weg. Er zijn ook veel mensen naar zorg toegeleid. Daarmee is haar fractie heel blij. Nog steeds komt een groep op verschillende plekken bij elkaar: bij het Lepelenburg en bij de Wittevrouwenstraat - die groep is kleiner geworden. Haar fractie denkt dat met de uitbreiding van het verblijfsontzeggingsgebied nog een stap te zetten is om die groep opnieuw te verkleinen.
De heer Peters (D66) vindt de aanname van mevrouw Meerding niet logisch klinken.
Mevrouw Meerding (VVD) zegt niet dat één straat opgeschoven moet worden om *in cirkels redeneren* te voorkomen. Zij denkt dat daarnaast dat de binnenstad wel degelijk een aanzuigende werking heeft; dat de binnenstad een gemakkelijke plek is voor mensen om te komen. Wanneer het gebied groter gemaakt wordt zijn de andere gebieden die daarbuiten liggen minder gemakkelijk toegankelijk. Zij bevestigt dat dit een veronderstelling is. Zij zou als tegenvraag willen stellen wat het antwoord is van D66 op de bestaande overlast; gaat het stadsbestuur dan niets doen?
De voorzitter merkt op dat het niet de bedoeling is om tegenvragen te stellen.
De heer Peters (D66) vindt dat niet alleen met repressie en met dit soort maatregelen de overlast bestreden moet worden. Juist aan de voorkant moet gekeken worden naar het waarom deze mensen gebruiken en hoe zij naar de stad gaan en hoe hen de juiste zorg geboden kan worden. Steeds worden [maatregelen] gekoppeld aan de overlast die wordt ervaren. Er ligt ook een ander probleem bij de gebruikers aan ten grondslag; daarover hoort hij de VVD niet. Dat steekt hem.
Mevrouw Meerding (VVD) heeft de zorg meerdere keren genoemd. Het gaat om een combinatie van maatregelen.
De voorzitter stelt voor dat mevrouw Meerding haar betoog kan afronden zonder interrupties zodat [dit betoog is af te ronden voor de lunchpauze].
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt aandacht voor meer aanpassingen in de openbare ruimte. Ook dat punt kwam naar voren in de Raadsinformatiebijeenkomst; een bijvoorbeeld daarvan is snoeien. Zij hoorde ook van een van de eigenaren dat er een donker hoekje rond zijn huis is waar hij graag een hek wil neerzetten maar dat hij daarvoor geen vergunning krijgt van de gemeente met als gevolg dat er steeds een groep verslaafden voor zijn deur staat. Hij vraagt het college hoe het college dat ziet; kan hieraan nog meer gedaan worden. Kan in dit kader soepeler omgegaan kan worden met bepaalde regels?
In de APV wijziging staan nog een enkele andere zaken, zoals het verbod op het meevoeren van technische hulpmiddelen om de ondermijnende criminaliteit tegen te

gaan. Daarover is haars inziens een goed debat gevoerd. De VVD steunt dit verbod. Haar fractie vindt het tegengaan van ondermijnende criminaliteit een van de grootste prioriteiten op het gebied van veiligheid. Haar fractie denkt dat de handhaving hiermee heel goed kan omgaan en dat dit verbod een hulpmiddel biedt om de criminaliteit beter aan te pakken.
De rest van de wijzigingen in de APV zou alleen technisch zijn. Haar fractie ziet daarin zaken terugkomen zoals vergunningen, evenementen, straatfeesten; zij gaat er nu vanuit dat er niet hele grote wijzigingen inzitten. Zij noemt de frase over het aantoonbaar goed gedrag van een organisator; zij legt de vraag voor wanneer iemand geen goed organisator is, buiten datgene wat in de toelichting staat. Dit klinkt als een ruim begrip. Zij vraagt naar een nadere duiding van het college.
De heer Sungur (DENK) is het wel eens met het ruime begrip. Hij vraagt of dit voor de VVD ook geldt voor het ruime begrip “technische hulpmiddelen”.
Mevrouw Meerding (VVD) refereert in haar antwoord aan het betoog van de heer Van Bergen; daarin kan zij zich volledig vinden; de handhavers hebben dit nodig en moeten per situatie een inschatting maken.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.04 tot 14.00 uur voor de lunch. Zij attendeert de commissie op de tijdsbesteding.

De heer Maas (VOLT) stemt in met het raadsvoorstel vanuit pragmatische overwegingen. Hij refereert aan de afgelopen Raadsinformatiebijeenkomst. Hij noemt het rapport van bureau Beke. Het is gebleken dat de hulpverleners en de ondernemers van het Lucas Bolwerk heel positief zijn over de ontwikkelingen aldaar. Misschien is de bewoner van het oude politiebureau nog te helpen.
De bewoners waren misschien iets minder positief maar zien heel duidelijk de vooruitgang in een periode van anderhalf jaar. Vooral de hulpverlening is heel hoopvol gestemd. De hulpverlening zit het effect van hun inzet vanwege het intensieve gebruik van De Stek. Zijn fractie deelt de zorg dat een deel van de mensen in Utrecht buiten hun scope vallen. Dat deel houdt een extra aanpak voor nodig.
Hoewel zijn fractie principieel tegen een hard drugsverbod is, is zijn fractie ook pragmatisch; dus zal zijn fractie instemmen met het voor liggende voorstel, de handhaving van het verbod. Het is duidelijk geworden dat de aanpak heeft opgeleverd wat het beoogd heeft. Voor zijn fractie zou het fijn zijn als ruimte gevonden wordt om vooral iets meer te doen in de doelgroepen die het stadsbestuur nog niet kan helpen, maar ook om een extra ruimte voor De Stek te vinden zoals was gepland.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of VOLT geen voorwaarde stelt, nu de fractie principieel tegen het verbod is, bijvoorbeeld als het gaat om tijdelijkheid tegenover permanent.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat afgesproken is dit te evalueren. Bij de evaluatie nu is een positief effect te zien. Zijn fractie denkt dat dit op dit moment voldoende is.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Maas met hem deelt dat de bepaling uit de APV te halen is wanneer die bepaling niet meer nodig is; dat het verstandig is om de bepaling nu permanent te maken.
De heer Maas (VOLT) bevestigt daaraan te denken. Hij is het daarover eens. De raad kan op elk moment voorstellen dit te wijzigen.
De heer Peters (D66) vraagt of VOLT ervoor te porren is om hieraan een tijdshorizon hieraan te verbinden en na te gaan hoe vlot het verloopt met welke resultaten. .

De heer Maas (VOLT) is daarvan geen voorstander. Nu is te zien dat het stadsbestuur veel effect heeft. Hij wil ondernemers en bewoners geruststellen op de aanpak die er nu is. Momenteel lijkt er een goede effectieve aanpak. Vooral in de hulpverlening moet het stadsbestuur de kans bieden proactief en extra te kunnen handelen.
De heer Peters (D66) krijgt de indruk dat volt nu niet meer zegt principieel tegen het harddrugs verbod te zijn; in zijn beleving is VOLT nu principieel voorstander van het harddrugs verbod. Hij zou zeggen wanneer de fractie van VOLT principieel tegen en pragmatisch voor is, dat VOLT nagaat hoe wel van het verbod is af te komen.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat principe zijn pragmatisme niet met elkaar in tegenspraak hoeven te zijn. Het wezenskenmerk van zijn partij is dat zijn fractie principes heeft die de fractie ook heeft opgeschreven maar pragmatisch is binnen de context van de stad.
De heer Peters (D66) is dan heel benieuwd naar de principes van VOLT achter het harddrugs verbod.
De heer Maas (VOLT) licht toe dat dat de principes zijn van individuele vrijheid. Hij vervolgt zijn betoog. Als het gaat om de uitbreiding van de APV met de technische hulpmiddelen, is daarover al veel gewisseld. Hij refereert aan de interruptie van de ChristenUnie. Hij sluit zich daarbij aan.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat de heer Maas zich kan aansluiten bij het betoog van de ChristenUnie. Hij is dan benieuwd waarom hij het niet nodig vindt dat de beschrijving van technische hulpmiddelen concreter en duidelijker wordt gemaakt.
De heer Maas (VOLT) begrijpt die vraag. Hij refereert aan de inbreng van de heer Van Bemmel. Hij denkt dat dat veel te ingewikkeld is. Wanneer nu technische hulpmiddelen worden gedefinieerd, zijn die hulpmiddelen volgende week achterhaald. Daarom stelt hij hoge eisen aan de politie wanneer zij het verbod handhaven om daarbij tekst en uitleg te kunnen geven. Hij vindt ook dat de raad kritisch moet zijn op het naleven daarvan.
De heer Sungur (DENK) is dan benieuwd naar die hoge eisen die VOLT stelt. In het voorstel zoals de commissie die heeft ontvangen ziet hij geen enkele randvoorwaarde, ziet hij geen enkele hoge eis, behalve dan dat het context gebonden is en dat de politie context gebonden gaat beoordelen of daarvan sprake is.
De heer Maas (VOLT) begrijpt het dilemma. Datzelfde dilemma was te zien bij de demonstraties het ingrijpen van politie. Hij vraagt naar een uitleg die past binnen de context. Hij beseft dat het definiëren van hulpmiddelen in deze tijd ondoenlijk is.
De heer Sungur (DENK) legt de vraag voor of het zo zou moet zijn dat wanneer het stadsbestuur zulke ruime bevoegdheden toekent aan handhavers, een bewezen effectiviteit daar achter te zien zou moeten zijn, waarvan nu zijns inziens geen sprake is. Hij vraagt of de fractie van VOLT die effectiviteit wel ziet op basis van de ervaringen die zijn opgedaan.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat dat nog niet kan; hiermee is het bestuur nog niet bezig. Hij zou er voorstander van zijn wanneer hij de heer Sungur tegemoet kan komen om dat na enige tijd te evalueren: hoe vaak die gebruikt is, wat de context was, of de context is toe te lichten en hoe de raad dat weegt. Mogelijk is dat een goede toevoeging.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vangt haar bijdrage aan met in te gaan op het harddrugs verbod. Haar fractie heeft met redelijk veel scepsis ingestemd met het hard drugsverbod. Haar fractie is van mening dat vooral maatregelen genomen

moeten worden die die groep helpt en niet tegenwerkt. Aangezien de landelijke wetgever heeft gekozen om het gebruik van harddrugs niet te verbieden, wil zij dat liever op lokaal niveau ook niet.
Uiteindelijk heeft haar fractie voorgestemd om gezamenlijk na te gaan hoe ver hiermee is te komen. Dat is gedaan en tijdelijkheid. Ondertussen is te zien dat het gebruik van harddrugs in de openbare ruimte is verminderd. Zij vindt het de vraag of dat geheel te danken is aan het verbod. Zij vindt het al helemaal de vraag of het beter gaat met de verslaafden in de groep die geraakt is door het verbod. Dat maakt het lastig. De evaluatie gaat over iedereen behalve die groep zelf. Zij vraagt het college waarom de groep zelf niet betrokken is bij de evaluatie. Waarom zij nergens leest hoe de groep zelf reflecteert op het verbod. Voor GroenLinks is het heel belangrijk de doelgroep niet uit het oog te verliezen. Wellicht is het wel gemakkelijk om ze weg te zetten als veroorzakers van overlast in de stad; zij benadrukt dat het gaat om mensen zoals iedereen die recht hebben op de stad.
Mevrouw Meerding (VVD) begrijpt wat mevrouw Fattal bedoelt. Zij noemt de factsheet van EROPAF-team cijfers over het aantal mensen dat toe geleid is naar zorg. Zij vraagt of GroenLinks het met de VVD eens is dat daaruit te concluderen is dat wel iets is bereikt op het gebied van zorg en dat dat een verbetering is.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt het daarover eens te zijn. Zij vindt dat ook een fijn cijfer om te hebben. Het gaat haar ook om hoe het ervaren wordt door de groep zelf, en niet alleen door omwonenden en ondernemers. Daarmee wordt iets uitgestraald in de evaluatie over de groep die belangrijk geacht wordt om te raadplegen en welke niet. Dat was niet de bedoeling van het college. Haar fractie wil graag deze feedback meegeven voor het vervolg wanneer opnieuw gekeken wordt naar deze maatregel werkt.
De heer Van Steeg (CDA) hoorde mevrouw Fattal zeggen dat deze mensen ook recht hebben op deze stad; hij vraagt of mevrouw Fattal het eens is met hem dat deze mensen niet op deze manier recht hebben op deze stad. Door overlast te veroorzaken met gebruik in parken. Is zij het er over eens dat daaraan iets gedaan moet worden.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) brengt hierover in de inbreng van GOUD in de Raadsinformatiebijeenkomst over de alternatieve levensstijl van deze mensen die niet begrepen wordt maar die er wel mag zijn. Zij begrijpt de inbreng van de heer Van Steeg. Zij het ook van mening dat het niet mag gebeuren in de stad dat er sprake is van excessen en waar mensen angstig worden, waar zij geïntimideerd worden of waar zij het lastig gevallen worden. Maar als het gaat om rafelrandjes die mensen doorgaans eng vinden zonder dat ze kwaad doen, mag dat van GroenLinks bestaan in de stad.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat het minste wat het stadsbestuur kan doen, is deze mensen een ander perspectief bieden. Dat er een andere manier kan zijn om rechten te claimen in de stad en om te leven in Utrecht. Hij vindt het diep treurig dat deze mensen hard drugs gebruiken in parken en dat ze op die manier overlast veroorzaken; hij vindt dat ook diep treurig voor deze mensen zelf.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het daarover eens met heer Van Steeg. Zij wijst excessief drugsgebruik overal af. Waar het misgaat heeft iedereen recht op de hulpverlening. Daarover is zij het eens met het CDA.
Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn. Zij sluit haar ogen niet voor het gegeven dat er effect is geweest van het beleid. Om die reden zal haar fractie instemmen met de

verwerking van het verbod in de APV. Daaraan zitten wel kanttekeningen wat haar fractie betreft, zoals in het vorige debat er kanttekeningen zaten.
Het moet wat haar betreft weer een tijdelijke maatregel zijn. Haar fractie wil per keer goed kunnen inschatten of het beleid effect heeft gehad, of het weer nodig is, of er nog voldoende geld is, ook voor de zorgkant aan dit probleem voordat steeds weer het verbod wordt ingesteld.
Daarnaast vraagt haar fractie het college te onderzoeken of er een extra gebruikersruimte bij kan komen in de stad. Zij begrijpt uit het maatschappelijk middenveld dat daaraan behoefte is: een ruimte met zo min mogelijk drempels voor gebruikers.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort mevrouw Fattal opnieuw voor tijdelijkheid pleiten. Hij merkt op dat dat ervoor zorgt dat er weer een mate van onzekerheid is voor de handhaving, de gebruikers, voor omwonenden. Zij kunnen dan weer uitkijken naar een nieuw politiek debat. Hij vraagt of mevrouw Fattal de nadelen ziet van opnieuw tijdelijkheid.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) schat die nadelen anders in dan de ChristenUnie. Zij begrijpt wat de heer Van Bergen zegt; afgewogen tegen het gegeven dat hiermee een permanente maatregel zou worden ingevoerd die wat haar betreft ingaat tegen de geest van het landelijk drugswetgeving die echt gaat over het welzijn van drugsgebruikers, vindt zij die afweging gemakkelijk te maken en kiest zij voor die onzekerheid zoals geformuleerd door de heer Van Bergen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) wil niet vervallen in de discussie over de Opiumwet. Hij merkt op dat dit wordt ingekaderd. Ergens probeert het stadsbestuur zo goed mogelijk de zorg vorm te geven. Daarvan is dit een onderdeel en vanuit het college wordt betoogd een effectief onderdeel; hij is het daarmee eens. Hij legt de vraag voor of dan handig is voor hulporganisaties om zekerheid te hebben over dat ze hiermee aan de slag kunnen voor langere tijd.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat de termijn die zij voor ogen heeft een lange tijd is. Misschien ook breder. Ingrepen in rechten van mensen in de stad moet wat haar betreft altijd tijdelijk zijn om te evalueren en om na te gaan of de ingrepen nog nodig zijn.
De heer Peters (D66) mekt op dat tijdelijkheid wat hem betreft gericht moet zijn op de vraag hoe de overlast te beperken en de groep in kaart te brengen en de juiste zorg te bieden zonder een harddrugs verbod om ook daaraan te werken en te proberen het maatregelenpakket zodanig te maken, dat het pakket ook zonder het verbod op harddrugs mogelijk is.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) reageert bevestigend.
Mevrouw Meerding (VVD) gaat in op de frase in het betoog van mevrouw Fattal over of het college uit kan zien naar een extra gebruikersruimte met zo min mogelijk drempels voor de gebruikers. Wat zij hoorde tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst was dat dat gebruikers een plek willen hebben zonder toezicht van de zorg, waar ze ongestoord kunnen gebruiken. Zij is benieuwd of mevrouw Fattal daarop doelt en of zij daarvan de nadelen inziet. Daarmee zou een nieuwe vrijplaats gecreëerd worden zonder kaders en zonder toezicht.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) bevestigt dat er kaders moeten zijn, in goed overleg met de gebruikers zelf. Bij De Stek is aangetoond dat dat goed mogelijk is. Daar is gesproken met de groep, daar is de buitenruimte vrijgesteld. Daarmee was iedereen tevreden. Daar wordt ook ervaren dat de drempels voor de gebruikers laag zijn. Zij denkt niet per se dat het veel lager hoeft dan wat daar al gebeurt. Volgens haar gaat

het haar heel goed. Zij verneemt van het maatschappelijk middenveld dat nog meer kan en met minder toezicht. Ook is na te gaan of met de gebruikers zelf de kaders in te stellen zijn en welke de gebruikers als kaders liever niet willen.
Zij vervolgt haar betoog met de vraag aan het college of het college wil reageren op de mogelijkheid van op de lange termijn een extra gebruikersruimte erbij, zeker niet per se nu, maar op de lange termijn.
Meer dan nu toch gesproken wordt over de lange termijn, gaat het haar om de vraag wat het plan hier is. Haar fractie wil graag zekerheid dat niet steeds weer automatisch een dergelijk verbod in de APV voorgeschoteld krijgen maar dat het doelmatig is en dat er ook echt een kans is wanneer de volgende keer hierover wordt gesproken en dat dan besloten wordt dat deze maatregel niet meer nodig is. Zij krijgt graag een toezegging van het college dat onderzocht gaat worden wat nodig is naast een dergelijk verbod om overlast van deze aard op de lange termijn aan te pakken.
Verder staan er andere maatregelen in de APV die GroenLinks begrijpt en waarmee haar fractie kan instemmen.
De heer Sungur (DENK) vraagt wat GroenLinks vindt van dat de technische hulpmiddelen zo ruim geformuleerd zijn waarmee de handhavers een vrijbrief hebben om iedereen te kunnen staande houden met risico op etnisch profileren.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) ziet deze maatregel niet als een vrijbrief om iedereen aan te houden. Er zijn andere maatregelen in de APV waarbij het bij zich hebben van hulpmiddelen voor inbraak ook is verboden; ook dat is bepaald niet goed ingekaderd. Ook daar is ruimte gelaten voor handhavers om in te schatten. Zij heeft er vertrouwen in dat de handhavers kunnen inschatten per context wat daarin verdacht is en wat niet wanneer ingegrepen wordt er wanneer niet. Ook daarbij is een toelichting geschreven en naar de raad gestuurd die wel degelijk kaders biedt. Zo ook bij deze APV-wijziging is een uitgebreide toelichting geschreven die zij goed kan volgen.
De heer Sungur (DENK) valt deze vele woorden op als dat ze neerkomen op het hebben van vertrouwen. Tegelijkertijd is mevrouw Fattal een raadslid met een controlerende taak en ook een kaderstellende. Hij hoopt dat mevrouw Fattal ook inziet dat kaders wel zo duidelijk gericht mogelijk moeten zijn waarbij ook niet in één keer een hele grote groep eronder kan vallen. Daarvan is hier wel sprake. Hij vraagt mevrouw Fattal of zij ook van mening is dat een slecht voorbeeld een goed voorbeeld hoeft te zijn om hiermee door te gaan.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) gelooft heel sterk in de kaderstellende taak van de raad. Zij doet dat ook wat haar betreft door te constateren dat er voldoende kaders zijn voor dit middel. Het risico van etnisch profileren of überhaupt het lastigvallen van de verkeerde persoon die niet onder deze maatregel vallen, bestaat er altijd, ook bij wetgeving die heel goed is ingekaderd. Het gaat wat haar betreft er meer om hoe de mensen op straat goed te trainen en hen de juiste kaders meegeven van hoe verdacht gedrag te bestempelen, dan per se een APV-wijziging zo specifiek op te stellen dat het niet kan gebeuren. Die realiteit bestaat niet, tot haar spijt. Vooroordelen zitten in alle mensen, ook bij de mensen die voor de gemeente op straat. Daarop moet het stadsbestuur zich focussen wat haar betreft.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat er nu gedaan wordt alsof dit de normale werkelijkheid is; hij benadrukt dat dit niet het geval is. Kaders horen wat hem betreft duidelijk te zijn, die horen duidelijke grenzen te hebben. Wat hier te zien is, maakt dat een laptop of een telefoon net zo goed onder de technische hulpmiddelen kunnen

vallen. Hij vraagt GroenLinks waarom die fractie dit voldoende vindt in de wetenschap dat dit zo breed geformuleerd is.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dit voldoende; wat haar betreft voelt dit breed aan maar is niet zo breed. Daarom maakte zij de vergelijking met de hulpmiddelen voor inbraak. Ook dat was nieuw dat mensen daarmee gemakkelijk konden rondlopen. Dat destijds ook heel breed ervaren. Vandaag de dag wordt dat doelgericht toegepast. De technische hulpmiddelen zijn nieuw en heel gemakkelijk verkrijgbaar. Iedereen kan ermee rondlopen, dat maakt het heel breed. Tegelijkertijd is heel goed bekend wanneer het problematisch is en ingegrepen moet worden; daarin heeft zij wel vertrouwen.

De heer Sungur (DENK) vindt het aanpakken van ondermijnende criminaliteit een belangrijk onderwerp. Daarom wijst zijn fractie het college op de noodzaak van concrete, duidelijke en bewezen effectieve maatregelen. De burgemeester stelt bij deze APV wijziging een verbod voor om op openbare plaatsen technische hulpmiddelen bij zich te hebben, te vervoeren of te gebruiken als ze tot doel hebben tot het plegen, faciliteren, afschermen of vervullen van strafbare feiten die de openbare orde kunnen verstoren. Het voorstel is niet duidelijk, niet concreet en ook niet bewezen effectief. Hij vindt dit het zoveelste voorbeeld van nietszeggende maatregelen die de politie een vrijbrief geven om mensen zomaar staande te kunnen houden.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat heer Sungur nu wel een hele zware kwalificatie geeft aan het voorliggende. Hij attendeert op de snelle voortgang in de technologische ontwikkelingen. Dat noopt ertoe om de APV snel aan te passen en misschien ook met de opname van iets ruimere artikelen zodat die ruimte ook te nemen is.
De heer Sungur (DENK) vindt het heel belangrijk om de beginselen van behoorlijk bestuur aan te houden wanneer het stadsbestuur te maken krijgt met dit soort lokale wetgeving. Hij vindt dat daarbij hoort dat aan de voorkant een degelijk plan ligt. Hij wil weten wat de effectiviteit is. Hij is niet principieel tegen allerlei abstracte begrippen. Hij wil meegaan in de zoektocht hoe dit aan te pakken, hoe dit samen te doen, en wat daarvoor nodig is. Wat nu voorligt, is een heel vaag voorstel. Het is niet bekend wat een technisch hulpmiddel is, wat de juiste context zou kunnen zijn, wat er allemaal onder kan vallen. Er worden voorbeelden gegeven maar niets wordt uitgesloten. Dat vindt hij dermate ruim dat hij dit niet de juiste richting vindt.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt de zoektocht naar de prudente wetgeving en dat het goed uitvoerbaar is. Aan de andere kant is ongeveer bekend waarover het gaat; het zijn de bakens, de hulpmiddelen die plofkrakers gebruiken die worden gebruikt in het zware criminele circuit. Dan is het goed om na te gaan of een artikel is op te nemen die de handhaving het vertrouwen geeft dat het goed wordt uitgevoerd. Hij is het eens met heer Sungur dat wanneer daartoe gekomen kan worden, te kijken is of het echt effectief is; dan gaat het bijvoorbeeld ook over *last onder dwangsom*, de jurisprudentie zal moeten worden opgebouwd. Hij oppert dat mogelijk gaandeweg gekeken moet worden of dit gaat werken.
De heer Sungur (DENK) wil die zoektocht aangaan. Er is een aantal zaken die daarbij te bedenken zijn. Hij stelt dan voor dat te benoemen en daarvoor een verbod op te stellen. Als het gaat om middelen die mensen helpen om crimineel gedrag te vertonen, wil hij daar naar kijken. Nu is het volledig vrij. Dat vindt hij heel ver gaan.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat wanneer het helemaal vrij zou zijn het stadsbestuur dit niet moet doen. Hij hoopt dat de burgemeester gaat zeggen dat

onomstotelijk moet blijken dat er crimineel gedrag in het geding is. Hij vraagt of de heer Sungur het met hem eens is de effectiviteit van deze maatregel na te gaan,
De heer Sungur (DENK) antwoordt bevestigend. Hij merkt op dat in zijn interrupties dit ook al hebben gezegd; hij vindt dat gewerkt moet worden met bewezen effectieve middelen. Hij vindt dat hier ontbreken. Hij noemt in dit verband de term evidence based policy zoals dat in de theorie wordt gezegd. Hij wil weten of deze ervaring ergens anders in het land wel positief heeft uitgepakt. Hij mist die onderbouwing van het voorstel.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de heer Sungur het met haar eens is dat soms iets gedaan moet worden om evidence based te worden. Iets hoeft niet vanaf het begin wetenschappelijk bewezen te zijn. Dan zouden heel veel zaken op heel veel terreinen nooit gebeuren op heel veel terreinen wanneer ze vanaf het begin wetenschappelijk bewezen moeten zijn.
De heer Sungur (DENK) vindt dat een mooi theoretisch paradigma. Tegelijkertijd ziet hij risico's waarvoor onvoldoende waarborgen zijn gesteld. Hij vroeg tijdens de technische bijeenkomst welke waarborgen zijn om etnisch profileren tegen te gaan. Hij weigert keer op keer in deze raad voorstellen aan te nemen die zo ruim zijn geformuleerd zonder enige vorm van waarborgen. Hij wil best experimenteren. Hij wil best ook nagaan hoe de grenzen op te zoeken zijn om crimineel gedrag te bestrijden. Hij wil dan graag weten hoe zo'n aandeel van crimineel gedrag het stadsbestuur wist te voorkomen door het tegenhouden van brandgevaarlijke voorwerpen via een APV maatregel. Wat gaat er straks in de criminele wereld veranderen op het moment waarop het stadsbestuur dit aanneemt? Hij veronderstelt niet dat de criminelen met hun activiteiten gaan stoppen wanneer zij merken dat het een en ander is opgenomen in de APV.
Mevrouw Assen (PvdA) constateert in de veronderstellende vorm dat de heer Sungur op zoek is naar de waarborgen.
De heer Sungur (DENK) bevestigt dat ook gevraagd te hebben tijdens de technische bijeenkomst. Hij vroeg dat ook in zijn interrupties. En hij zal dat straks ook vragen. Hij wil een betere onderbouwing. Hij wil weten waarop de effectiviteit is gebaseerd en hij wil de waarborgen zien.
Hij vervolgt zijn inbreng met het opsommen van zijn vragen. Waaruit blijkt de effectiviteit van deze maatregel? Waar liggen de grenzen van deze bevoegdheid? Waar is de duiding van het technisch hulpmiddel? Kan hij straks met zijn telefoon in de handen staande worden gehouden door de politie? Volgens dit verbod wel. Het verbod is zoals hij is, dit nog ongeacht de context. Dat betekent dat hij staande kan worden gehouden.
Welke waarborgen zijn er om bijvoorbeeld etnisch profileren tegen te gaan? Hij stelde die vraag ook tijdens de technische bijeenkomst. Hij kreeg hierop geen goed antwoord. Hoe gaat de burgemeester ervoor zorgen dat de mensen die er uitzien zoals hij, niet vaker onderworpen worden aan deze maatregel?
Zijn fractie vindt het niet kunnen dat dit soort voorstellen zonder juridisch advies door de raad worden gebracht. Daarom vraagt hij de burgemeester dit soort voorstellen met betrekking tot de APV te voorzien van een extern juridisch advies, zoals dat landelijk gebruikelijk is via de Raad van State. Zijn fractie vindt dat ontbreken.

De heer Peters (D66) hecht belang aan duidelijke en doelmatige regels en wetten. De schaarse politie- en handhavingcapaciteit moeten efficiënt en effectief ingezet worden. Deze APV is een belangrijk handvat daarvoor. Zijn fractie stelde in

september schriftelijke vragen over de doeltreffendheid en duidelijkheid van bepaalde bepalingen. Zijn fractie is blij dat een aantal artikelen is aangescherpt en geactualiseerd.
Naast deze aanscherping wordt ook het verbod op harddrugs gebruikt in de gemeente en opnieuw toegevoegd aan de APV. Het is bekend dat zijn partij daarvan in eerste instantie geen voorstander is. D66 gelooft niet dat repressie en het criminaliseren van gebruikers ervoor gaat zorgen dat deze problemen waarvoor zijn fractie de ogen niet sluit, opgelost worden.
De doelgroep van het harddrugs verbod gebruikt niet alleen recreatief. Het gaat om kwetsbare mensen die het allermeest gebaat zijn bij goede hulp en zorg, bijvoorbeeld door hen naar de juiste instanties te verwijzen.
De mix aan maatregelen die in de afgelopen tijd zijn genomen, waaronder het harddrugs verbod, heeft zijn effect gehad met de vermindering van de overlast. Zijn fractie erkent dat. Hij wil geen misverstand laten bestaan dat enkel dit verbod tot de vermindering van de overlast heeft geleid. Dat komt door die mix van maatregelen. Hij vraagt of de burgemeester dat erkent. Hij vraagt of de burgemeester kan bevestigen dat dit verbod in toekomst niet op zichzelf gaat staan, maar dat blijvend wordt ingezet op aanvullende maatregelen om overlast te verminderen en gebruikers te helpen. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Fattal, er naartoe te werken dat een dergelijk verbod helemaal niet nodig is, maar dat het stadsbestuur een mix aan maatregelen neemt die ook de beperking van de overlast en de zorg garandeert.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) is het eens met D66 dat toe gegaan moet worden naar een permanente oplossing. Hij vraagt of het voor D66 bespreekbaar is dat deze maatregel specifiek daarvan onderdeel kan blijven.
De heer Peters (D66) antwoordt bevestigend, uitgaande van de gebezigde woorden. Het zou kunnen. Wat hem betreft moet het stadsbestuur blijven evalueren en het niet een permanent verbod moet instellen. Voortdurend moet gekeken worden of het nog noodzakelijk is. Wanneer een andere mix van maatregelen effectiever beleid, moet wat hem afgestapt kunnen worden van de nu voorgestelde. Hij is voorstander van het inbouwen van de tijdelijkheid. Daarvoor zal zijn fractie een voorstel indienen tijdens de raadsbehandeling.
Mevrouw Meerding (VVD) hoort de heer Peters enkele zaken zeggen die wat haar betreft door elkaar heenlopen. Hij zegt dat er geen bewijs is dat het harddrugs verbod als enige op zichzelf staande maatregel werkt. Hij impliceert daarmee dat die er dan uit zou kunnen. Vervolgens zegt de heer Peters dat bekend is dat de mix aan maatregelen werkt. Zij vraagt hoe de heer Peters weet dat de zorgmaatregelen blijkbaar wel zoveel beter werken en het harddrugs verbod niet.
De heer Peters (D66) heeft de indruk dat mevrouw Meerding selectief shopt in de inbreng die hij zojuist deed. Hij zegt juist dat de mix van maatregelen werkt. Daaronder valt nu het harddrugs verbod. Hij stelt voor na te gaan of met een mix aan maatregelen zonder het harddrugs verbod te komen is tot het huidige doel. Op dit moment werkt de mix met het verbod.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt dit niet selectief shoppen in het betoog van de heer Peters. De heer Peters bevestigt dat zijn fractie het liefst die maatregel er uithaalt. Zij vraagt of de heer Peters aanwijzingen heeft dat dit verbod er uit zou kunnen.
De heer Peters (D66) zegt niet dat die maatregel er uit moet. Hij zegt dat het stadsbestuur door moet gaan met het verbod voor een bepaalde termijn met in de tussentijd nagaan hoe maatregelen te nemen zijn waarin dat verbod niet nodig is. Hij

zou graag willen dat dat verbod er uit gaat en dat dat verbod niet nodig is. Op dit moment werkt het; dat is wat hij zegt.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat heer Peters al het verschil noemde met recreatief gebruik. Zij vraagt of hij zich niet ongemakkelijk voelt dat bij dit gebruiksverbod, selectief geshopt wordt in welk gebruik wel of niet gecontroleerd wordt en beboet.
De heer Peters (D66) licht toe dat zijn principiële bezwaar hierbij is dat de ene groep daarop wel aangepakt wordt en de andere groep niet. Daarom is zijn partij tegen een dergelijk verbod. Hij refereert aan de inbreng van de heer Maas; dit is aan de mensen zelf, volgens de zelfbeschikking.
Mevrouw Assen (PvdA) zegt niet dat zij het hiermee oneens is. Zij concludeert dat het resultaat dat nu geboekt wordt geoorloofd of acceptabel is dat onderscheid te maken. De heer Peters voelt datzelfde ongemakkelijk daarbij?
De heer Peters (D66) antwoordt bevestigend.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Peters het met hem eens is dat het gebruiksverbod er in ieder geval voor zorgt dat dealers van buiten niet naar de stad komen, ook omdat het ook in andere steden geldt en dat het verbod op dat vlak bewezen effectief is en dat het moeilijk is om op korte termijn een alternatief te vinden.
Wanneer **de heer Peters** (D66) de woorden van deze vraag letterlijk neemt, antwoordt hij bevestigend. Wat daaronder zit, is dat de heer Van Steeg zijn ogen sluit voor de dealers en de gebruikers, alsof zij ineens stoppen met het gebruik wanneer een dergelijk verbod er is. Het probleem blijft bestaan. Het probleem wordt alleen verschoven naar een plek waar de gebruikers niet meer te zien zijn. Door dat verbod sluit het stadsbestuur zijn ogen voor dat probleem. Dat houdt niet op bij het verbod. Juist moet gekeken worden naar hoe die groep in zicht te krijgen.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat in de praktijk blijkt dat die mensen van buiten wegblijven en dat daardoor de overlast daalt in personen, in het aantal betrokken mensen. Daar kan heer Peters niet omheen, wat hem betreft.
De heer Peters (D66) legt de vraag voor of de heer Van Steeg dan denkt dat die personen van de aardbol verdwenen zijn.
De heer Van Steeg (CDA) antwoord ontkennend. Hij ziet wel voor de parken in Utrecht helpt en dat daarmee ook een reden kan zijn om aan te nemen dat de tijdelijkheid van dit verbod lastig zal zijn.
De heer Peters (D66) ziet aan het harddrugs verbod twee aspecten. Enerzijds is dat het aspect van de overlast. De overlast verdwijnt in parken als het Lucas Bolwerk en Lepelenburg. Nog veel groter probleem vormen de kwetsbare groepen die harddrugs gebruiken. Die verdwijnen niet. Die gaan op andere plekken zitten. Over de aanpak daarvan hoort hij niets. Hij zou juist ervoor willen zorgen de kwetsbare groepen aan te pakken zodat er ook geen overlast is; hij is voor minder repressie en voor meer preventie.
Hij vervolgt zijn betoog met de aandacht die hij vraagt voor de resterende groep gebruikers. Uit de evaluatie blijkt dat de overlast in de afgelopen tijd flink is verminderd en dat een groot deel van de overlastgevers van buiten Utrecht, is vertrokken. De lokale Utrechtse gebruikers blijft over. Een deel van hen wil niet geholpen worden en heeft ook geen behoefte aan zorg. Bovendien zal het beboeten van deze mensen weinig effect hebben. Hij legt de vraag voor hoe de burgemeester ervoor gaat zorgen dat deze groep gebruikers alsnog in beeld blijft, dat zorgverleners met hen in contact blijven en dat er veilige plekken blijven om te blijven gebruiken.

Het harddrugs verbod is bedoeld als instrument om overlast aan te pakken. Dat mag wat hem betreft geen blijvend middel geworden. Nu de grootste overlastgevers vertrokken zijn, vraagt de situatie op een andere benadering die zich meer richt op de resterende Utrechtse gebruikers. Hij ziet een horizonbepaling in het artikel als essentieel. Wat zijn fractie betreft moet het eindigen na een vastgestelde periode en opnieuw geëvalueerd worden om te zien of de verlenging daarvan nodig is. Tijdens de raadsbehandeling zal zijn fractie hiervoor een amendement indienen.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat met een harddrugs verbod een kwetsbare groep mensen gecriminaliseerd wordt vanwege hun poging te overleven. Het gaat vooral om mensen die dakloos zijn en verslaving hebben. Hiermee worden zij steeds verder buiten de samenleving geplaatst. Het gegeven dat mensen uit beeld verdwijnen betekent niet dat het probleem is opgelost. Een harddrugs verbod staat voor haar fractie in lijn met het verbod om te slapen in de openbare ruimte. Deze beide maatregelen straffen mensen voor de moeilijke situatie waarin zij ongewild zitten. Daarnaast kan het begeleiden van mensen naar zorg ook plaatsvinden zonder het voortzetten van het verbod, het uitdelen van boetes, het creëren van schuld of het handhaven van repressief beleid. Als het, het bestuur daadwerkelijk gaat om het begeleiden naar zorg, moet het bestuur dat verruimen. Zij noemt in dit verband stichting GOUD en het Leger des Heils tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij gaven aan dat er groepen zijn die gehandhaafd worden.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort mevrouw Oul Fakir zeggen dat dit puur een repressieve maatregel is en dat het stadsbestuur zich alleen moet richten op zorg. Hij merkt op dat het stadsbestuur ook de dynamiek heeft gezien in de parken, dat mensen niet meer naar de zorg kwamen omdat ze actief werden tegengewerkt en omdat de groep niet meer aanspreekbaar was een en dat deze maatregel juist bijdraagt aan een betere zorg. Hij vraagt hoe mevrouw Oul Fakir dat ziet.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat er ook een groep is waarbij de zorg niet aansluit op wat de groep wil. Daarnaast gaat het er ook om dat het mogelijk is om mensen op een plek te laten verdwijnen; de vraag is wat daarvan de oorzaak is. Mensen zijn dakloos en om te overleven op straat zijn zij genoodzaakt om te gebruiken. Dat stukje hoort zij niet terug. Zij legt de vraag voor op welke manier de groep is meegenomen, wat zijn behoefte is en of het aansluit.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) komt dan uit op een verhaal van *en en*: het stadsbestuur moet de zorg goed op orde hebben. Dat wordt zijns inziens ontzettend breed gedeeld in de raad. Ook moet ervoor gezorgd worden dat er toegang is tot de mensen die die zorg nodig hebben. De dynamiek die ontstond zorgde ervoor dat de zorg mensen niet meer bereikte die die zorg nodig hebben. Hij concludeert dat dit dan het doel voorbij schiet.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) blijft toch bij haar verwerping van het afschrikbeleid van boetes uitdelen. Daarmee worden mensen niet geholpen; er zijn ruim 300 boetes uitgedeeld van 450 euro. Zij legt de vraag voor hoe dat mensen helpt. Zij legt de vraag voor of al deze mensen begeleid zijn naar zorg. Zijn hun persoonlijke situaties en omstandigheden op die manier veranderd, of moet geconcludeerd worden dat omdat omwonenden geen overlast meer ervaren het probleem is opgelost. Wat haar betreft gaat het er ook om welke groep belangrijk gevonden wordt. De heer Van Bergen spreekt over *en en*. Haar fractie is tegen repressief beleid. Van daaruit focust haar fractie zich op zorg.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) ziet in de cijfers wel degelijk dat de zorg beter toegankelijk is. Daarnaast is de commissie bezig geweest met het inkaderen van de voorwaarden. Hij ziet hier een effectief middel dat de zorg versterkt en niet de zorg tegengaat.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) merkt op dat de gemeenteraad van Utrecht verder gaat dan landelijk beleid door op die manier een harddrugs verbod in te stellen en op die manier te zeggen dat repressief beleid nodig is om zorg te bieden; zo staat BIJ1 en niet in. Zij heeft dat al meerdere malen uitgelegd.
Mevrouw Meerding (VVD) hoort BIJ1 zeggen principieel tegen repressief beleid te zijn. Dat is voor haar niet nieuw. Al eerder is gezien dat zorg werd aangeboden op het Lucas Bolwerk en dat dat niet voldoende was. Dat de situatie daar tot overlast leidde. Zij vraagt of dat overlast is waarvan BIJ1 zegt “prima en jammer voor de bewoners”? Wat moet volgens BIJ1 aan de overlast gebeuren?
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) had dat al gezegd; die overlast moet bij de oorzaak aangepakt worden. Waarom zijn die mensen daar en waarom creëren ze overlast? Wat zijn de omstandigheden? Op welke manier lost het stadsbestuur die omstandigheden op en op welke manier draagt het stadsbestuur daaraan bij. Daarover wordt weinig gesproken. Zij spreekt in dit verband aan symptoombestrijding.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt dit een beetje wens denken om het bij de wortel aan te pakken waarna er niemand meer is die overlast veroorzaakt. Dat zal dan alleen gebeuren met zorg. Repressief doet het stadsbestuur dan niet. Dan kiest het stadsbestuur voor een bepaalde mate van overlast, en dan zegt de fractie van BIJ1 dat haar principes belangrijker zijn dan de overlast die bewoners ervaren.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) ontkent op die manier er in te staan. Zij ziet ook geen duurzame oplossing in steeds weer opnieuw een hardrugsverbod in te stellen. Over een aantal jaren wordt gezegd dat dit werkt en dat daarvan niet teruggekomen kan worden. Zij ziet dat ook als wensdenken: het repressieve beleid voort te zetten en daarvan niet terug te willen komen. Haar fractie is tegen een harddrugs verbod en blijft daarbij.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of BIJ1 erkent dat wanneer mensen zwaar verslaafd zijn, zij mogelijk niet voor zorg kiezen waar ze dat in een andere omstandigheid wel zouden hebben gedaan.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) houdt dat voor mogelijk. Dat ligt ook heel erg aan omstandigheden van de desbetreffenden. Zij bevestigt dat het moeilijke omstandigheden zijn waarin mensen zich bevinden.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt wat volgens BIJ1 de effectieve manier zijn om die mensen wel naar zorg te leiden, als de zware verslaving een belemmering vormt.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) denkt dat daarbij speelt dat de zorg die wordt geboden, ook kijkend naar de inrichting van de gebruikersruimte, niet altijd werkt voor alle mensen die daar daartoe worden geleid. Dat speelt ook een rol. Hij is niet één aanpak binnen die zorg die voor iedereen werkt. Daarvoor moet aandacht zijn.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) hoort BIJ1 veel spreken over preventief handelen. Ook haar fractie is daarvan voorstander.
Wat zij in de afgelopen tijd heeft vernomen is ook tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst, is dat toen de groep heel groot was en heel veel vervuilde drugs in omloop was en personen steeds verder de afgrond ingleden voor hulpinstanties en er steeds meer drugs werden gebruikt omdat de groep steeds groter werd, legt zij de vraag voor of op dat moment dan toch niet repressief gehandeld moet worden.

Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) antwoordt ontkennend. De vraag is hoe het komt dat de groep groter wordt. Zij herhaalt wat ze niet als oplossing ziet.
Zij vervolgt haar betoog met te stellen dat wanneer het het stadsbestuur daadwerkelijk gaat om de begeleiding naar zorg, moet dat worden verruimd; zij refereert aan de inbreng van Stichting GOUD en het Leger des Heils die zeiden dat er groepen zijn die wel gehandhaafd worden, maar geen of moeilijk toegang hebben tot zorg; bijvoorbeeld EU arbeidsmigranten en ongedocumenteerde mensen. Zij moeten eerst een traject en een hulpverlener hebben voordat zij aan de slag kunnen. Zij legt de vraag voor hoe ook voor deze groep een brede aanpak te creëren is. Zij krijgt hierop graag de reactie van het college.
Met betrekking tot het verbod op technische hulpmiddelen, sluit zij zich aan bij de standpunten en vragen van de Partij voor de Dieren en DENK.

De heer Van Steeg (CDA) oppert dat wellicht vaker gesproken moet worden in dit verband over handhaving. Hij vindt dat belangrijk voor de stad.
Hij was anderhalf jaar geleden al vrij snel overtuigd van het gebruikersverbod en dat dat ingevoerd zou moeten worden. Zeker omdat dat gebruikersverbod in Utrecht nog niet was en in omringende gemeenten wel; dat leidde tot grote druk op de Utrechtse parken. Tot zijn geluk ziet hij in de evaluatie en in de brieven dat het verbod helpt. Dan gaat het niet alleen om dat verbod; het gaat om een brede aanpak. Hij vindt het mooi dat die brede aanpak leidt tot minder overlast in de parken. Wat hem betreft kan het stadsbestuur niet accepteren dat er onveiligheid is, dat kinderen niet naar school gaan. Dan moet er iets gedaan worden. Niet dat het stadsbestuur er al is. Er moeten nieuwe stappen gezet worden, zo bleek ook uit de Raadsinformatiebijeenkomst. Hij vindt dit een belangrijk middel. Hij is ook voorstander van het permanent maken van het verbod.
Hij kan voor een groot deel zich aansluiten bij de inbreng van de VVD over het verblijfsontzeggingsgebied. Hij is er zeker geen voorstander van om dat voor de hele binnenstad te doen. Dat lijkt hem onverstandig en ineffectief. Hij is er wel voor om na te gaan of dat hier en daar is aan te passen, zoals [de bestrijding] van het hangen in portieken. Mogelijk is een effectievere afbakening te vinden die er minder voor zorgt dat aan de randen grote overlast ontstaat.
In een eerder debat is al een oproep gedaan de openbare ruimte aan te passen. Hij merkt dat de wens daartoe langzaam wordt opgepakt. Hij legt de vraag voor aan het college of er beter geluisterd kan worden naar de mensen die er zijn. Dit kan helpen voor het veiligheidsgevoel juist rond die parken.
Uit de Raadsinformatiebijeenkomst bleek ook dat dealers vooral rond het Lepelenburg en rond de openbare toiletten voor een groot probleem zorgen. Hij vraagt of daarop maatregelen te nemen zijn om die problemen te voorkomen, of in ieder geval daar te kunnen ingrijpen. Hij krijgt hierop graag een reactie.
Voor wat betreft de zorgkant kan hij zich aansluiten bij de inbreng van de heer Maas; hij legt de vraag voor of het stadsbestuur extra dingen kan doen om een oplossing te bieden voor de groter wordende groep zorgmijders in de aanpak om op de lange termijn succesvol te zijn.
Met betrekking tot de technische hulpmiddelen is de heer Van Steeg altijd heel blij dat Utrecht een burgemeester heeft die haar nek uitsteekt om nieuwe dingen in de APV te zetten. Hij vindt dat belangrijk omdat het technische ontwikkelingen doorgaan; hij noemt in het bijzonder de ontwikkelingen op sociale media. Ook zijn fractie was voorstander van het digitale gebied verbod. Zijn fractie is dat nog steeds.

Dan moet wat hem betreft nog steeds gebeuren. Ook dit is pionieren, Utrecht is een van de eerste gemeenten die dit zo zou gaan doen. In die zin is hij het eens met heer Sungur, dat het een om een heel algemene duiding gaat. Hij begrijpt dat het moet.
Hij vraagt de burgemeester of dit inderdaad gebeurt niet alleen op basis hiervan, maar of er een bredere aanleiding is om een last onder dwangsom in te stellen. Gaat het stadsbestuur na hoe effectief dit is. Hierop zou ook jurisprudentie moeten worden opgebouwd. Dan is het wat hem betreft belangrijk dat de raad vinger aan de pols houdt.
Hij gaat in op de sanctie last onder dwangsom. Dat betekent dat wanneer die wordt opgelegd, die nog niet wordt geëffectueerd, maar wel bij de tweede keer. Dit roept wel de vraag op in hoeverre dit effectief zal zijn. Ook daarop krijgt hij graag de reactie van de burgemeester.
Met betrekking tot buurtfeesten wordt scherper geduid onder welke voorwaarden buurtfeesten mogen plaatsvinden; die voorwaarden lijken iets ruimer te zijn. Juist door het scherper op te schrijven, kan het ertoe leiden dat buurtfeesten minder vaak plaats moeten vinden, of dat die feesten vaker in aanraking komen met handhaving. Dat is wat zijn fractie betreft niet de bedoeling. Hij pleit voor meer ruimte. Hij gelooft dat dat de bedoeling is, maar hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester dat meer ruimte de uitwerking zal zijn.
Hij refereert aan zijn interruptiedebat met heer Van Bemmel over de evenementen. Het staat hier nu heel breed. Zoals het artikel nu is toegevoegd, lijkt het hem weinig toe te voegen. Hij hoopt dat de APV al voldoende basis biedt om te kunnen ingrijpen wanneer iemand zich niet aan de regels houdt. Hij vraagt hoe hij dat moet zien, ook in relatie tot de toelichting. Is dit voldoende om te kunnen ingrijpen of dat wanneer organisatoren de openbare ruimte aantasten, zij het geen vergunning meer krijgen voor een nieuw evenement. Hij vraagt hierop de reactie van de burgemeester.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat het stadsbestuur anderhalf jaar geleden besloot de raad tot dit gebruiksverbod gericht op een specifiek gebied. Daarbij ging de raad niet over één nacht ijs. Zij had daarover grote zorgen. Zij ziet nu ook de resultaten, niet specifiek van het harddrugs verbod. Maar juist door de combinatie van maatregelen op het gebied van veiligheid en zorg.
Haar fractie begrijpt het voorstel om het te verlengen. Daarvoor stelt haar fractie een harde voorwaarden aan de zorgkant; dat die minimaal op dit niveau blijft. Anders is niet waar te maken dat die zorg tussen veiligheid en zorg blijft bestaan. Zij vreest anders een niet effectieve repressieve maatregel. De onderzoekers staven dat.
Voor haar fractie blijft het doel om overlast en onveiligheid tegen te gaan voor alle partijen, gebruikers te helpen en niet te stigmatiseren en te criminaliseren. Daarom stelt de PvdA een aantal randvoorwaarden.
Als het gaat om de zorg refereert zij aan de Raadsinformatiebijeenkomst waarbij werd aangegeven dat de middelen voor het Erop Af Team tot en met 2026 zeker zijn. Zij vraagt of het college dat kan bevestigen.
Daarnaast is extra zorg met gemeentelijke middelen gefinancierd; hoe zeker zijn die middelen tot en met 2026.
Andere voorwaarden gaan over de horizonbepaling; die is al door andere partijen ingebracht.
Haar fractie houdt zorgen over de beboeting. Voor een groot deel kan zij zich aansluiten bij de desbetreffende inbreng van de Partij voor de Dieren. Zij merkt op dat voor mensen die niet gebruiken maar wel drugs bij zich hebben, is vaker voor

een andere route te kiezen dan beboeten. Uit onderzoeken wordt gesteld dat er geen signalen bij de onderzoekers bekend zijn dat boetes tot problemen leiden. Maar haar fractie vindt dat niet helemaal geruststellend.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat mevrouw Assen zich aansluit bij andere partijen; de horizonbepaling wordt door meerdere partijen genoemd. Nog niemand heeft gespecificeerd wat de horizon is. Hij vraagt of mevrouw Assen daarbij een beeld heeft.
Mevrouw Assen (PvdA) kan zich voorstellen dat gekozen wordt voor een zelfde termijn als nu.
Zij vervolgt haar betoog met in te gaan op de data in verband met de resultaten. Zij ziet die. Maar van de persoonsgerichte aanpak wordt bijvoorbeeld gemeld dat die niet helemaal aanwezig is en ook hoe mensen vanuit De Stek door worden geleid. De Stek is geen eindpunt. Zij vraagt hoe het zit met die plekken en of die er voldoende zijn. Ook ontbreken data hoe beboeting bijdraagt aan toeleiding naar zorg. Zij is geen voorstander van meer administratieve lasten, maar voor de ontbrekende data vraagt haar fractie meer inzicht voor de volgende horizon.
Het punt over gebruikers die niet naar zorg toegeleid kunnen worden; zij legt de vraag voor hoe die groep zo goed mogelijk wel te helpen. En als het gaat om gebruikers uit andere steden onder andere omdat de opvang hier in Utrecht als een magneet zou werken; haar fractie vindt dat er altijd plek moet zijn voor verslaafden en zorg. Zij vond het voorbeeld hierover op de Raadsinformatiebijeenkomst geruststellend over hoe mensen van buiten Utrecht daarheen worden geleid. Zij vraagt of meer te zeggen is over of mensen altijd zo worden overgedragen.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) hoort mevrouw Assen spreken over de combinatie die werkt en vragen over de zorg daarin en wanneer het gaat over beboeten. Haar fractie is van mening dat boetes in de praktijk averechts werken, juist met de begeleiding naar zorg omdat mensen dan zorgverleners en hulpverleners wantrouwen. Zij vraagt hoe de PvdA daar naar kijkt.
Mevrouw Assen (PvdA) deelt dat. Zij vindt de boetes in het hele pakket een van de grootste zorgpunten van haar partij. Zij stelt die vraag ook aan het college.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) heeft niet helder of mevrouw Assen dit ook heeft benoemd in haar bijdrage; zij legt de vraag voor of doorgegaan moet worden met het beboeten. Of moet dit worden gestopt en op een andere manier ingericht.
Mevrouw Assen (PvdA) heeft hulpverleners gehoord die aangeven dat het soms wel kan helpen om toe te leiden naar de zorg; vooral het punt in het geval men niet gebruikt maar wel drugs bij zich heeft. Zij begrijpt het lastige daarin wanneer gezegd zou worden dan niets te doen. Zij roept op daarin terughoudender te zijn.
Zij sluit af met de slotwoorden uit een rapport; nu deze groep tamelijk sterk is gereduceerd en verspreid, lijkt het tijd om een deel te beschouwen als kwetsbare zieke mensen die zoveel mogelijk toe geleid worden naar zorg en ondersteuning. Dat lijkt haar een mooie boodschap.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) zal zich zoveel mogelijk aansluiten. Zij voegt de vraag toe over boetes en bekeuringen. Zij hoorde die vraag al gesteld worden door mevrouw Assen.
Zij sluit zich aan bij GroenLinks over de vraag naar een tweede plek, een soort van De Stek. Of daartoe een mogelijkheid is.
Zij heeft nog niet gehoord de vraag aan de burgemeester of zij het handhaven op excessen belangrijk blijft vinden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort mevrouw Kolenbrander pleiten voor een tweede plek zoals De Stek; hij vraagt of dat een tweede plek zoals De Stek moet worden, of moeten dan ook aanpassen gedaan worden aan het concept.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) licht toe dat haar fractie vooral benieuwd is naar de mogelijkheden. Zij vernam van meerdere kanten dat er wel behoefte is en zeker aan een plek buiten; een minder stadse locatie en met iets meer buitenruimte. Zij weet dat De Stek onlangs is vernieuwd en dat daar een mooie buitenruimte is gecreëerd. Zij wil graag weten hoe de burgemeester en de wethouder dat zien.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat De Stek al tegemoet is gekomen aan de behoefte; hij vraagt wat er dan aanvullend gedaan moet worden.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) hoorde al van BIJ1 de vraag hoe de gebruikers zelf aankijken tegen hoe het in de afgelopen anderhalf jaar is gegaan en welke behoeftes zij nog hebben. Om die reden stelt zij deze vraag.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de gemeente automatisch tegemoet moet komen aan de wensen van de gebruiker, of mag het stadsbestuur daarover nog nadenken, mevrouw Bosch wanneer de wens is om een vrije plek te hebben waar zonder toezicht gebruikt kan worden. Moet de gemeente daar ook aan tegemoet komen of moeten daaraan kaders gesteld worden.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) impliceert dat niet. Zij denkt dat het heel goed is om de behoeftes van de gebruikers aan te horen en de mogelijkheden gezamenlijk te bespreken. Zij vindt het belangrijk dit te blijven monitoren. Haar fractie wil graag dat zoveel mogelijk gebruikers naar binnen toe worden geleid.
Wanneer zij zeggen dat een tweede plek met meer buitenruimte hun behoefte is, zou zij daar graag naar willen luisteren.
Zij kan zich bij heel veel partijen aansluiten, zeker omtrent de horizonclausule. Zij staat stil bij de APV-wijziging omtrent de technische hulpmiddelen; zij heeft begrepen dat de tijd waarin nu geleefd wordt, verandert; dit betreft de technologische vooruitgang. Zij vindt het belangrijk dat het op een zorgvuldige manier gebeurt. Zij begrijpt ook de vragen die gesteld zijn vanuit de Partij voor de Dieren en DENK. Zij wacht het antwoord graag af.

De heer Paalman (HORIZON) gaat in op het verbod op technische hulpmiddelen. Hij las de APV wijziging, de inleiding, de toelichting en hij komt er niet uit. Hij begrijpt het doel maar hij begrijpt niet wat er nu verboden wordt. Wanneer hij dit niet snapt met zijn achtergrond van informatica, ziet hij niet zo snel hoe een burger dit begrijpt en hoe dit standhoudt voor een rechter. Hij vraagt de burgemeester wat de technische hulpmiddelen zijn. Welke hulpmiddelen kan hij als normale burger of burger die wellicht eens in de fout is gegaan bij zich dragen en welke niet. Wordt de toepassing van handhaving mogelijk willekeurig wanneer dit in vage en brede bewoordingen is opgenomen in de APV? Wat zijn de instructies omtrent het punt die de handhavers en politie meekrijgen?
Met betrekking tot het harddrugs verbod merkt hij op dat er een groeiend gevoel van onveiligheid is. In het openbaar hard drugs gebruiken gaat gepaard met dat gevoel van onveiligheid. Hij kent handhavers in de stad; zij beboeten mensen niet snel, maar gaan eerst uit van de zorgvraag. Uit het onderzoek blijkt dat het handhaven van het verbod in de APV aantoonbaar positief resultaat oplevert. Hij steunt dat verbod.
Hij sluit zich aan bij de vraag van de VVD omtrent het organiseren van evenementen en de eisen die daarbij komen kijken bij de organisatoren.

Tenslotte gaat hij in op straatfeesten; gesteld is dat bij straatfeesten geen commercieel doel past. Hij vindt dat logisch. Toch vindt hij het handig wanneer een ondernemer die toevallig in de straat woont, bijspringt. Hij heeft met ondernemers gesproken. Die geven aan dat ze in een ondernemersvergunning zo'n grote drempel zien dat ze dan maar liever niet bijspringen. Hij vindt het zonde. Zij vraag is wanneer een straatfeest zo commercieel wordt dat het niet meer als een straatfeest wordt gezien; hij legt de vraag voor of ondernemer kostendekkende prijs mag vragen voor een biertje of mag dat niet. .

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) gaat in op de inbreng van de heer Paalman over de APV-harddrugs. Zij hoorde de heer Paalman niets zeggen over een stukje zorg, niets over een stukje afbakening die het stadsbestuur mogelijkerwijs wil realiseren omtrent deze APV. Zij vraagt of de heer Paalman daarover ideeën heeft.
De heer Paalman (HORIZON) kan zich grotendeels aansluiten wat daarover in dit debat is gezegd. Hij leest in de brief dat een dergelijk verbod ook een middel is om de zorg te gaan verlenen. Hij denkt dat het juist bijdraagt aan het kunnen vinden van de mensen en de mensen te kennen en hen de hulp te bieden.

De voorzitter stelt vast dat alle partijen die wilde spreken gesproken hebben. Daarmee is de eerste termijn van de commissie afgerond.

Burgemeester Dijksma dankt de fracties voor hun inbreng. Zij hoorde overwegend brede steun voor de voorstellen die voorliggen. Die steun is niet ongeconditioneerd. Zij begrijpt dat goed omdat dit niet zomaar over iets gaat. De burgemeester denkt dat het belangrijk is dit debat vandaag te voeren.
Richting de heer van Bemmel zegt de burgemeester dat APV wijzigingen op deze wijze worden doorgevoerd.
Zij heeft drie grote thema's: het verbod op het gebruik van harddrugs in de openbare ruimte, de technische hulpmiddelen en tenslotte de afdeling feesten en partijen.
Veel is gezegd over het verbod op harddrugs. Zij hoorde veel gezegd worden dat niet conform is zoals het echt gaat. Dat moet helder zijn voor degenen die bij de Raadsinformatiebijeenkomst zijn geweest. Zij benadrukt dat de gemeente niet zomaar mensen beboet. Eerst wordt eindeloos gewaarschuwd. Dat wordt vaak gebruikt als een soort hefboom.
De burgemeester gaat in op de verschillende soorten zorg die te bieden is om een volgende stap te kunnen zetten. Zij benadrukt de zorgvuldigheid die aan de dag gelegd wordt door de combinatie van maatregelen. Zij benadrukt dat dit iets anders is dan de repressieve kant als zou dat het beleid zijn zoals is gebleken uit sommige reacties. Zij benadrukt dat dit niet het geval is. Het college heeft heel veel inzet gepleegd om juist op het punt van de zorg het zo goed mogelijk te doen.
Zij bevestigt dat er ook andere oorzaken zijn die ten grondslag liggen aan het gegeven dat mensen verslaafd raken en in de problemen komen. Juist in een stad als Utrecht is daarvoor extra oog. Zij logenstraft het beeld als zou elke verslaafde problemen veroorzaken met het gebruik inde openbare ruimte.
Sommige mensen wel een huis maar gebruiken toch in de openbare ruimte en veroorzaken daar ook problemen.
Sommige mensen zitten in een hostel en gebruiken in de openbare ruimte en veroorzaken soms ook daar problemen.
Er zijn ook mensen die in de openbare ruimte gebruiken zonder problemen te veroorzaken. Dan wil het college nog graag dat ze gebruik kunnen maken van de

voorzieningen die er zijn; dan zullen ze nooit te maken krijgen met de repressieve kant aan het beleid.
De burgemeester begrijpt dat heer Maas kan uitkomen op zijn pragmatische overweging; het college criminaliseert het gebruik van harddrugs niet met dit beleid. Het college doet iets aan gedrag dat niet te tolereren is; dat doet het college altijd in de mix van maatregelen.
Zij begrijpt dat sommige fracties zeggen in de toekomst een andere mix te willen. De burgemeester weet niet of dat mogelijk is. Het college wil daar altijd verder aan werken. Zij verwacht dat rondom de zorg de gemeente steeds beter in staat zal zijn om te begrijpen wie doelgroep is, wie iemand is en waar die vandaan komt en wat die persoon nodig heeft. Dat zijn de Gouden vragen die de raad in de Raadsinformatiebijeenkomst heeft gehoord. Wanneer het lukt daar steeds beter in te opereren tussen vraag en aanbod, zal de gemeente wellicht die mix zien veranderen. De burgemeester sluit niet uit dat dit het beleid van de toekomst is waar het gaat om de horizonbepaling.
De heer Peters (D66) vindt dat het verbod harddrugs gebruik wel degelijk criminaliseert. Alle overlast en andere dingen die daarbij komen kijken, kan ook een overtreding zijn van de openbare orde, en is ook aan te pakken. Daarvoor is geen harddrugs verbod nodig. Hij vindt dat de burgemeester hier zaken door elkaar haalt om een sterk verhaal neer te zetten.
Burgemeester Dijksma merkt op dat heer Peters drie belangrijke woorden vergeet: in de openbare ruimte. Daar waar dit gedaan wordt in de openbare ruimte en de openbare ruimte daarmee voor andere mensen klein gemaakt wordt of ontoegankelijk, komt een belangenafweging aan de orde. Zij dankt D66 voor de complimenten voor het sterke verhaal van de burgemeester.
De heer Peters (D66) vindt het een sterk verhaal dat niet helemaal sterk overkwam bij zijn fractie. Het gaat alsnog om de gevolgen hiervan. De burgemeester geeft zelf ook aan dat er gebruikers zijn in de openbare ruimte van wie er helemaal geen overlast is. Dat is een hele andere groep die nu ook in de criminaliseringhoek wordt gedrukt door middel van dit verbod. Hij veronderstelt dat de burgemeester dat kan toegeven.
Burgemeester Dijksma legt de vraag voor wie dat doet. Zo spreekt het stadsbestuur niet over mensen er zo reageert het stadsbestuur niet op mensen. In deze stad is altijd ruimte voor mensen die een verslaving hebben. Er is ook ruimte voor gebruik. De gemeente faciliteert dat zelfs, betaald door de overheid, zo regelvrij mogelijk. Daarop zal de wethouder straks ingaan. De gebruiker wordt niet gecriminaliseerd, maar het gedrag. Dat gaat soms gepaard met hele heftige vormen van gebruik en niet alleen door de gebruikers, maar ook door de dealers. Wanneer het stadsbestuur daarvan niets mag vinden, wordt het lastig of is zij het niet eens met D66.
De heer Peters (D66) werpt tegen dat het niet gaat om wat er gebeurt; het gaat erom hoe dit is opgenomen in de APV. Een verbod betekent daadwerkelijk dat het bestuur van de gemeente iets verboden maakt. Wanneer het verbod overtreden wordt, vertoont de desbetreffende crimineel gedrag. Daar gaat het om wat hem betreft. Hij heeft er alle vertrouwen in dat de burgemeester het juiste doet; het is niet zeker dat de volgende burgemeester de zelfde interpretatie heeft. Wat hem betreft moet de raad nagaan wat op schrift staat en niet hoe dat in de praktijk wordt uitgevoerd.
Burgemeester Dijksma vindt dat dat in combinatie moet. Zij denkt ook dat D66 vertrouwen moet hebben in de gegroeide praktijk. Die gegroeide praktijk is niet door

een persoon of één bestuurder zo maar weg te poetsen. Die is wel degelijk enorm gegroeid juist op het niveau van de straat met de zorg daarbij, de hulpverleners, de verpleegkundigen die daar werken. Er is geen burgemeester van Utrecht die dat zomaar gaat wegpoetsen. Zij vindt het juist dat de raad hier bovenop zit. Zij probeert uit te leggen dat het stadsbestuur er een bijdrage aan kan leveren om deze maatregel niet voortdurend alleen maar in de repressieve frames te trekken, daar waar dat in de werkelijkheid van alledag niet zo is. Dan mag D66 zijn principiële bezwaar houden, als de burgemeester maar haar pragmatisch gelijk krijgt.
Zij vervolgt haar beantwoording. Zij wil daarmee zeggen dat het belangrijk is dat het stadsbestuur alleen mensen aanpakt op het moment waarop stelselmatig last is van hevige overlast. Het gaat om een groep mensen die voor grote problemen zorgt. De gemeente heeft ook de capaciteit niet doen om op elke straat at random mensen te gaan opsporen die misschien ergens in de openbare ruimte hard drugsgebruik. Dat wordt gedaan op basis van waarnemingen en meldingen. Dan wordt er altijd eerst gewaarschuwd.
De burgemeester bevestigt dat de evaluatie verwerkt is tot een voorstel. Nu zit er een horizonbepaling in het verhaal. Wanneer zij niets zou doen, zou dat aflopen. De burgemeester is er voorstander van dit beleid voort te zetten. Het is het vrije recht van het college om dit voorstel te doen, net zo goed als het het vrije recht is van de raad om daarmee al of niet in te stemmen. Uiteindelijk bepaalt de raad hoe de APV er straks uitziet. Wanneer de raad er niet mee eens is amendeert de raad het voorstel eruit. De burgemeester beveelt de raad dat niet aan en ontraadt het zelfs.

Met betrekking tot de horizon is het de voorkeur van de burgemeester om dat niet te doen. Zij is het niet eens met diegenen die zeggen dat wanneer het bestuur er weer van af wil, de raad dat elk moment in een debat weer aan de orde stellen en dat het stadsbestuur het weer uit de APV kan halen.
Zij heeft goed gehoord dat gezegd is een amendement te zullen indienen; zij vermoedt dat dat debat er komt in de raadsvergadering; de burgemeester vraagt de horizon op een tijdstip te zetten dat de huidige regeling zijn werking nu nog kan hebben om de dingen die de raad ook vraagt van burgemeester, namelijk in beeld te brengen wat verdergaande inzet op te mix van maatregelen nog doet. Wat is nog verder te doen om ervoor te zorgen dat het bestuur het niet meer nodig zou hebben. De wens is om dit in de praktijk beproeft te zien. Dan moet wat haar betreft de raad het college de tijd geven. Dan denkt ze aan einde horizon oktober 2026 om goed tijd te hebben op weg naar een volgende APV daarin al dan niet te beslissen wat de raad gaat doen. Zij hoopt dat de raad de mensen die ermee werken op deze wijze tegemoet wil komen.
De burgemeester denkt dat belangrijk is ook vast te stellen dat het om de mix gaat. De VVD vroeg en ook door het CDA om naar het verblijfsontzeggingsgebied en de grens te kijken. Dat is niet per definitie een oplossing voor het probleem dat wordt ervaren. De heer Sungur gaf aan in het debat dat zodra de grens verlegd wordt, al gauw weer een nieuwe nodig is. De burgemeester heeft geen evidence om de hele binnenstad tot verblijfsontzeggingsgebied te verklaren. Het is alleen mogelijk een verblijfsontzeggingsgebied in te stellen op basis van een bestuurlijke rapportage van de politie. Dan is de locatie gebonden een stapeling van incidenten nodig die maken dat het stadsbestuur de ruimte kan pakken om dit te doen. Dat wordt eventueel juridisch getoetst. Die bestuurlijke rapportage heeft zij niet voor de hele binnenstad. En ook voor een verbreding van het gebied niet.

Zij gaat dan in op het tweede verzoek van mevrouw Meerding te gaan kijken naar de aanpassing van de openbare ruimte, bij bijvoorbeeld Wittevrouwen. Dat lijkt haar een betere weg. Het voorbeeld dat in de Raadsinformatiebijeenkomst naar voren kwam, schijnt iets te maken te hebben met het gegeven dat het een monumentaal pand betreft. Als het dan gaat om de vraag wat er wel kan, hoe dingen te kunnen doen die bewoners daar helpen. Dan hoeft niet echt een zware bestuurlijke maatregel genomen te worden, waarvoor de burgemeester niet de juridische grond voor voelt. Zij gaat waarschijnlijk wel het gebied dat is verlengen. Zij gaat het gebied niet uitbreiden.

De heer Maas (VOLT) overweegt dat zijn vraag deels beantwoord is. Hij denkt hierbij ook aan de eigenaar van het oude politiebureau die nu allerlei overlastgevers voor zijn deur krijgt wanneer hij naar binnen moet omdat hij net buiten dat gebied valt. Hij vindt dat sneu voor die man. Hij zoekt naar hoe daarvoor een oplossing te vinden.

Burgemeester Dijksma probeerde zojuist al daarop antwoord te geven in de richting van mevrouw Meerding. Dat moet maatwerk zijn. Zij denkt aan kleine aanpassingen. Mogelijk ook verlichting. Misschien vaker surveilleren.

Mevrouw Meerding (VVD) denkt dat dit juridisch gezien een zoektocht is; zij begrijpt heel goed wat de burgemeester zegt. In lijn met wat de heer Maas zegt, is te zien dat precies op de grens van het gebied de overlast zich verplaatst. Dat is nog heel dicht bij het Lucas Bolwerk. Aan de andere kant bij Lepelenburg loopt het gebied wel iets verder door. Zij legt de vraag voor of op juridische gronden er iets voor te zeggen valt om het gebied een paar straten groot te maken bij de Wittevrouwenstraat. De overlast is er wel.

Burgemeester Dijksma doet dat op basis van datgene wat de gemeente binnenkrijgt via de politie aan meldingen; op grond daarvan moet dat bepaalde opmaat zijn die zodanig ernstig is dat het rechtvaardigt om een vrij stevig bestuurlijk instrument in te zetten. Zij heeft niet de indruk dat dat nu aan de orde is. Die andere route die mevrouw Meerding opperde, is pragmatischer en gemakkelijker. Zij stelt voor in gesprek te gaan, ook met de mensen die overlast ervaren om samen met hen na te gaan wat wel mogelijk is.

De heer Van Steeg (CDA) kan zich daar iets bij voorstellen. Hij hoopt dat dat leidt tot een oplossing. Volgens hem wordt breed erkend dat bij die eigenaar van het oude politiebureau mensen hangen. Op basis daarvan is er voldoende juridische onderbouwing om die stap te zetten. Het gaat hierbij niet alleen om de bewoner zelf maar ook mensen in de omgeving die dit zeggen. Wat hem betreft worden dan eerste maatregelen ingevoerd die de burgemeester nu voorstelt en daarna de bereidheid om die kleine uitbreiding van het verblijfsontzeggingsgebied te doen.

Burgemeester Dijksma licht toe dat het moet kunnen. Ergens hangen is niet hetzelfde als indringend overlast veroorzaken. Het gegeven dat mensen ergens staan of hangen is onvoldoende grond voor een dergelijk sterke maatregel. Ook daar is het verbod op het gebruik van harddrugs niet in te zetten, omdat dat gebruik gepaard moet gaan met stelselmatige overlast. De burgemeester stelt voor dat gesprek met de bewoners te voeren. De burgemeester vraagt ruimte om het eerst pragmatisch op te lossen. Zij benadrukt dat er geen principieel punt onder zit, wel een juridisch punt. Het moet ook precies zijn.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat er sprake van overlast is wanneer 10 gebruikers in het portiek hangen. Hij kan zich voorstellen dat dit aanleiding geeft om nog een andere stap te zetten. Wat hem betreft kunnen de eerste maatregelen, dan verder te kijken zoals voorgesteld door de burgemeester.

Burgemeester Dijksma concludeert dat zij het voorlopig eens is met de heer Van Steeg.
Zij vervolgt met in te gaan op de boetes. Zij vindt het belangrijk vast te stellen dat boetes en niet altijd geïnd worden, en vaak ingezet worden als drukmiddel om mensen zover te krijgen dat ze naar de zorg gaan wanneer ze daar niet heen willen maar wel zouden moeten. Dat is wat er op straat plaatsvindt en wat lastig is. Het gaat niet altijd om gemakkelijk aanspreekbare mensen.
Daar waar gesuggereerd is dat er geen contact is met de doelgroep, zal de wethouder uitgebreid op ingaan. De burgemeester benadrukt dat dat niet waar is. Hij steekt hier per dag contact tussen de mensen van het Er Op Afteam met de gebruikers. Zij zijn gevraagd om De Stek mee in te richten. Bureau Beke heeft ook met ze gesproken. Dat dit contact plaatsvindt, betekent niet dat de partijen het altijd met elkaar eens zijn.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vraagt wat er met de boetes gebeurt wanneer ze niet altijd geïnd worden. Of worden die boetes omgezet in taakstraffen.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat de wethouder daarop straks ingaat.
Zij vervolgt met in te gaan op de inbreng over technische hulpmiddelen. Dit kan bezien worden vanuit twee kanten. Het is niet vrij van kaders. Wel heeft het college het begrip technische hulpmiddelen breed omschreven omdat inderdaad die hulpmiddelen steeds wijzigen. Het is ondoenlijk om elke week een nieuwe APV wijziging voor te leggen aan de raad. Het was ook een verzoek van de politie om gericht op de ondermijnende criminaliteit, er daadwerkelijk voor te zorgen dat de gemeente sneller in staat is om in te grijpen. Wat haar betreft gebruikte mevrouw Fattal terecht het voorbeeld van de middelen die nu in de APV genoemd zijn gericht op het voorkomen van inbraak. De burgemeester kan zich voorstellen dat wanneer mensen een schroevendraaier bij zich hebben of een koevoet, zij zich op voorhand een verdachte voelt. Ook daar is het gebruik van dit middel in de APV compleet context gerelateerd ingezet moet worden; het mag niet gebruikt worden voor preventief fouilleren of voor etnisch profileren. Belangrijk is, is dat er een bestuursrapportage en een verdenking moet zijn van de politie die onderbouwd moet worden op schrift, waardoor de rechter kan toetsen of de aanhouding en invulling geven aan dit artikel proportioneel is. Er zijn checks and balances in vergelijking met hoe het APV-middel tegen inbraak wordt gerealiseerd om ervoor te zorgen dat het wel degelijk ingekaderd is. Het gaat niet om het antwoord op de vraag of mensen iets bij zich hebben, een telefoon of een baken. Het gaat om het gedrag dat getoond wordt en de wijze waarop de handelingen plaatsvinden en de intentie die er is om het hulpmiddel in te zetten.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat ten aanzien van het aanhouden en de zaak zelf, begrijpt zij dat de rechter daarover een oordeel zal moeten vellen en dat de gemeente goed onderbouwd verhaal moet hebben. Hij spreekt over staande houdingen. Hij legt de vraag voor wat er voor zorgen gaat dat de gemeente ervoor zorgt dat bij de staandehoudingen etnisch profileren niet voorkomt. Een paar weken geleden las hij dat een deel van de politie eenheid Midden Nederland een agent heeft moeten schorsen vanwege discriminerende of seksistische opmerkingen. Het speelt wel degelijk. In 2023 was daarvan ook sprake. Dit is niet te ver van mijn bed show.
Burgemeester Dijksma merkt op dat het college in de inkadering aan de dienstdoende agenten meegeeft dat zij in een proces verbaal aannemelijk moeten maken dat hun staande houding gerechtvaardigd is. Zij moeten combi or explain ervoor

zorgen dat die zaak solide is. De burgemeester bevestigt dat discriminerende seksistische opmerkingen gemaakt zijn maar niet in de gemeente Utrecht. De burgemeester benadrukt dat een zero tolerance beleid is ontwikkeld op het punt van discriminatie en etnisch profileren. De driehoek is daarop heel scherp, onder aanvoering van de raad. Daarom komen dergelijke zaken ook naar buiten. Het is goed dat dergelijke zaken naar buiten komen. Zij benadrukt dat niet wordt weggekeken. De burgemeester is blij met de ruimte die zij krijgt van een groot deel van de raad.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat het hem niet bekend is dat elke staandehouding ook betekent dat er een proces-verbaal wordt opgemaakt. Hij vraagt of daarvan wel sprake is.
Burgemeester Dijksma zal dat nagaan. Ze gaat er vanuit dat een staande houding tot een zaak leidt. In de instructie (het kader) wordt meegegeven aan de voorkant dat dit gebruik om etnisch te profileren en preventief fouilleren niet is toegestaan. Daarom maakt zij bezwaar tegen het beeld als zou het niet ingekaderd zijn. Uiteindelijk is het belangrijker om de reden waarom men dit doet, in te kaderen; dat zit wel degelijk in de APV, dan precies [te weten] wat het hulpmiddel is.
De heer Sungur (DENK) licht toe dat het hem om de situatie gaat, juist wanneer iemand ten onrechte staande wordt gehouden en min of meer wordt verdacht. Hij weet hoe het voelt om dat te moeten ervaren en wat het doet met de mensen en het vertrouwen van hen in de lokale overheid, en de overheid in zijn volle breedte. Daarom zit hij er bovenop. Hoe om te gaan met gevallen?
Burgemeester Dijksma merkt op dat dit niet afhankelijk is van dit in de APV artikel. Dan gaat het veel meer over het bredere verhaal dat iemand staande wordt gehouden vanwege een auto waarin hij rijdt of omdat iemand op een bepaalde plek is. Dan is steeds andersom de mogelijkheid om daarover een klacht in te dienen en mensen daarvoor ter verantwoording te roepen. De burgemeester hoopt dat mensen dat doen wanneer zij dit gevoel hebben dat doen; dat soort signalen is belangrijk. De burgemeester wil zoals mevrouw Fattal dat deed verwijzen naar de bespreking in de breedte. De burgemeester hoopt dat de heer Sungur dit wil ervaren als het bewijs dat het stadsbestuur er bovenop zit. Dat is niet afhankelijk van dit ene APV-artikel.
De heer Paalman (HORIZON) merkt op dat in de toelichting gerept wordt over software. In het digitale domein is het net iets minder gemakkelijk om het goede van het kwade te onderscheiden. Hij vindt het lastig om te bepalen waar het over gaat als het gaat om de software; wat is precies verboden. Hij is burger en leest in de APV wat hij bij zich mag dragen in het digitale domein binnen de openbare ruimte. Het gaat om bepaalde apps. Dan zijn apps met verschillende intenties te gebruiken; hij vreest dat het stadsbestuur een heel ingewikkeld hoofdstuk ingaat waarin het goede van de slechte onderscheiden moet worden in het digitale domein. De vraag is hoe dat te doen.
Burgemeester Dijksma merkt op te hebben gezegd dat het hulpmiddel minder relevant is dan het gedrag. Het gaat erom dat iemand op enig moment wordt aangehouden en eventueel vervolgd kan worden op grond van dit artikel, niet omdat iemand de software bij zich heeft, maar omdat de intentie ter discussie staat waarmee iemand de software bij zich heeft. Die intentie is gericht op crimineel handelen en niet op het bezit. Dat neemt niet weg dat die twee dingen wel bij elkaar horen. Iemand die 's nachts bij een achterdeur gesnapt wordt met een koevoet en schroevendraaier, heeft een probleem.
De heer Paalman (HORIZON) begrijpt dat. Hij merkt op dat dat het fysieke domein is. Iemand die met een koevoet en schroevendraaier 's nachts aangetroffen wordt bij

een achterdeur is mogelijk niet pluis. Hij denkt dat het in het digitale domein veel lastiger is. Hij vindt het ook lastig wanneer dat wordt toegepast. Hij probeert hierbij een beeld te krijgen. Wanneer hij het niet snapt, kan hij zich voorstellen dat een burger het helemaal niet snapt.
Burgemeester Dijksma roept ertoe op het niet ingewikkelder te maken dan het is. Het gaat om de technische hulpmiddelen waarvan iedereen weet dat ze ingezet worden voor ondermijnende criminele activiteiten. Omdat het college dit ruim omschrijft, kan het zijn dat nu bekend is dat een baken soms wordt ingezet om daadwerkelijk mensen uit het leven te halen. Misschien is dat over twee maanden net een iets ander middel. Met deze formulering heeft het college de ruimte een om daarop adequaat in te spelen. Dat betekent niet dat op voorhand elke digitale device direct de inzet wordt van dit APV-artikel. De soort hulpmiddelen verandert snel; de criminele wereld zit niet stil en gaat sneller dan de wetgeving. Daarom heeft het college de ruimte nodig in dit artikel. Het gaat om zaken die in de ervaring van de politie ingezet moeten worden.
De heer Paalman (HORIZON) bevestigt dat de ontwikkeling in het digitale domein zo snel is dat het niet bij te houden is met wetgeving. Aan de andere kant ziet hij het gevaar van een brede omschrijving. Hij legt de vraag voor hoe goed en kwaad van elkaar te onderscheiden als het gaat om bijvoorbeeld de chat appjes of browsers die waarmee naar websites toe te gaan is die in het criminele circuit worden gebruikt.
Burgemeester Dijksma vindt het goed om te zeggen dat de straf die in dit kader wordt opgelegd de last onder dwangsom is en niet zozeer alleen de aanhouding. Het goede van dit instrument is dat hij te innen is. Daar komt ook een zienswijze bij. Daarbij is gebruik te maken van het recht om uit te leggen waarom het stadsbestuur dit in deze context nodig heeft. Dat levert jurisprudentie op en ook een afweging.

Zij vervolgt met in te gaan op de inbreng over feesten en partijen. De heer van Bemmel sprak over een afwijzing bij een overtreding; na een gele kaart moet een rode kaart volgen en hoe gaat dat dan? Het college zal niet als eerste stap een evenementenvergunning weigeren. De eerste interventies zijn er altijd op gericht om te verzorgen dat een organisator een evenement verbetert zodat het niet alleen leuk wordt maar ook ordelijk en veilig verloopt. Afhankelijk van de geconstateerde overtredingen en de bereidheid van de organisator om verbeteringen door te voeren, is te bepalen of een vergunning wordt geweigerd of de vergunning wordt uitgegeven met verscherpte voorwaarden. Het college zal in het handhavingverslag de raad jaarlijks informeren over de resultaten.
Reactie op de inbreng hierover van het CDA zet de burgemeester uiteen dat op dit ogenblik de APV te weinig handvatten biedt om bestuurlijke maatregelen af te dwingen. Daarom zit het voorstel er in. Een organisator die zich houdt aan de vergunning en die zoveel mogelijk ervoor zorgt dat een evenement goed en ordentelijk en veilig verloopt. De planvorming worden veel aspecten aangehaald van toegankelijkheid, mobiliteit, bescherming van het groen, bescherming van het in- en uitstromen van het publiek. Het is belangrijk dat een organisator daaraan kan voldoen. Het college zal pas naar een verbod grijpen, wanneer het ziet dat er geen verbetering plaatsvindt.
Straatfeest en de vraag wanneer die te commercieel wordt. Het zijn niet de bedoeling aan het uitdelen grootschalig geld te verdienen. Dit is de afdeling micromanagement.

De heer Peters (D66) vindt dit niet micromanagement. Het gaat om zaken die voorkomen. Volgens hem is het handig voor straten en buurten of ze de organisatie op zich kunnen nemen samen met een lokale horecagelegenheid.
Burgemeester Dijksma licht toe dat dit mag met delen en uitdelen. Daarmee is het nog steeds een straatfeest. Wanneer hiervan een commercieel verhaal gemaakt wordt, wordt het op enig moment vergunningplichtig. Dat onderscheid is nodig om dat te houden.
De heer Paalman (HORIZON) heeft gesproken met organisatoren van een dergelijk strafrecht; zij zeggen dat voor sommige ondernemers de vergunningsplicht de overweging is om geen bijdrage te leveren; hij kan zich voorstellen dat het wel gaat om uitdelen, dat het wel gaat om een kleine tegemoetkoming, en dat het niet super commercieel is. Het lijkt hem goed om dat af te kaderen. Daarover hebben mensen daadwerkelijk vragen.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat het dan niet gaat om een straatfeest; dan gaat het om iets anders. Een straatfeest wordt gedaan met buren gezamenlijk. Een bevriende horecaondernemer kan dan iets schenken. Dat is een straatfeest. Wanneer het gaat om verkoop en middelen die de ondernemer toekomen, is het geen straatfeest meer. Dan krijgt het feest een ander karakter.
De heer Paalman (HORIZON) vraagt hoe het is wanneer een ondernemer kostendekkend iets bijdraagt; kan dat ook niet?
De voorzitter merkt op dat dit wel een hele technische vraag is; zij overweegt dat het niet nog technischer moet worden.
Burgemeester Dijksma licht toe dat het hier gaat om het maken van winst. Mogelijk is dit uit te spinnen in de tweede termijn.
De heer Paalman (HORIZON) stelt het uitspinnen op prijs. Hij ziet het graag uitgewerkt worden.
Burgemeester Dijksma rondt hiermee haar beantwoording af.
De heer Sungur (DENK) als een gemiste vraag. Hij had ook gevraagd hoe de burgemeester er tegenaan kijkt om juridisch advies in te winnen bij dit soort APV-voorstellen waarbij er een nieuwe bevoegdheid ontstaat waarvan de impact best groot kan zijn, zoals gedaan wordt bij de Raad van State.
Burgemeester Dijksma merkt op dat de gemeente eigen juristen heeft die het college daarvoor raadpleegt. Op die manier wordt het beleid gemaakt. Wanneer zij dat steeds moet doen kost haar dat veel. Zij bevestigt dat het hier gaat om pionieren. Hiermee zal het bestuur ervaring opdoen. Zij weet niet of het college in dit kader al een extern advies had liggen. Zij zou dat kunnen navragen. Zij vindt het een te grote belofte om het standaard te doen. Zij benadrukt dat hierover is nagedacht.
De heer Sungur (DENK) zou dit graag willen ontvangen voor de raadsbehandeling van volgende week.
Burgemeester Dijksma zal de bestuursadviseur vragen de heer Sungur even te appen. Of anders doet dat zij dat zelf.

De voorzitter dankt de burgemeester voor haar beantwoording.

Wethouder Streefland gaat kort in over de bewoners bij het oude politiebureau in dat gebied. Dit ook naar aanleiding van de signalen in de Raadsinformatiebijeenkomst. In de nacht loopt ook het Erop Af-team. Signalen komen ook binnen. Het Erop Af-team gaat er dan naartoe; dan is het de vraag wat er nodig is voor de mensen daarbuiten en de mensen die er wonen. Dit is extra aandacht in de openbare ruimte.

De vraag is gesteld of de boetes worden vrijgescholden. Wanneer er problemen zijn om de boete te betalen wordt soms een regeling getroffen rondom kwijtschelding in het geval er schulden zijn. Dat is een manier om de aanpak te doen door na te gaan wat nodig is. Sommige mensen willen echt niet. Soms worden regelingen getroffen in het kader van forensische zorg, in het geval er sprake is van afglijden. Wanneer er sprake is van deprivatie gaat de PGA-expert mee. Soms lopen er ook andere rechtszaken los van die van de gemeente.
Onderzoek is gedaan naar het effect van de boetes; dit is ook steeds uitgevraagd zorg partijen. Het effect is geen uithuiszettingen. Geen toename van schuldenproblemen of extra problemen anderszins. Deze groep is niet zonder problemen en daarom is de groep ook in beeld. Het college houdt dat goed in de gaten.
Met betrekking tot de EU arbeidsmigranten en de ongedocumenteerden zet de wethouder uiteen dat die groep anderhalf jaar geleden hierbij aanwezig was. Het college probeert heel veel te doen voor de groep. De laatste 2 minuten gaf iemand van het Leger des Heils aan dat er geen zorg was voor de EU-arbeidsmigranten. Degene die dit inbracht, werkt niet in de dagdagelijkse realiteit. Dat maakt dat de wethouder kon zeggen dat het niet helemaal waar was. Bij De Stek hebben zij gewoon toegang. Zowel bij De Stek wordt nagegaan of het nodig is dat de migrant daarheen gaat. In het Erop Af-team zit ook Barka. Bij het meldpunt Perspectief wordt nagegaan wie iemand is en wat hij/zij nodig heeft. Er is extra opvang bij de Stadsbrug bij de Bantamstraat. Gekeken wordt naar extra uitbreiding in verband met de rechtentool. Over hoe het college de toekomst verder aanpakt is al het nodige gezegd en geschreven,
De wethouder overweegt dat het goed is om te noemen dat deze groep mogelijk geen zorg krijgt omdat ze bijvoorbeeld de drie maanden in de regio hebben gewerkt of niet hebben gewerkt of rechtstreeks uit Oost-Europa komen. Deze groep heeft de volle aandacht van het college, ook omdat het college niet wil dat hun omstandigheden onder de grens van humaniteit terechtkomen. Geprobeerd wordt met het Erop Afteam deze mensen goed in de smiezen te houden omdat dat ertoe doet. Het is niet gemakkelijk; de groep neemt toe en ook weer af. Datzelfde is te zien bij ongedocumenteerde mannen voornamelijk uit Noord-Afrika. De wethouder noemt in dit verband ook het meldpunt Perspectief. Het gaat vaak om een groep die geen recht heeft op opvang. Wel wordt gekeken wie de mensen zijn en wat ze nodig hebben en of ze terug geleid kunnen worden naar huis.
Mevrouw Assen (PvdA) hoorde de Stadsbrug genoemd worden. Zij vraagt of het juist is dat wanneer mensen kampen met de zware drugsverslaving zij daar niet gehuisvest kunnen worden.
Wethouder Streefland antwoordt dat soms deze mensen ook in de Stadsbrug en De Stek verblijven omdat het andere alternatief ontbreekt. Zij vindt het goed om te zeggen dat EU-arbeidsmigranten vaak geen hard drugs gebruiken maar wel overmatig alcohol. Die worden ook gezien bij de Stadsbrug. Het gaat om behoorlijk rauwe groep met heftige problematiek.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) weet dat er ook samengewerkt wordt met andere organisaties zoals de wethouder zei, maar dat iemand wel een traject en een hulpverlener moet hebben. Dat wordt dan heel erg moeilijk voor bijvoorbeeld ongedocumenteerde mensen.
Wethouder Streefland antwoordt dat het dan soms ook gaat om het antwoord op de vraag welk perspectief iemand heeft. Ook bij het meldpunt perspectief wordt altijd

gekeken naar wie iemand is en wat iemand nodig heeft. Daarbij wordt soms gekeken naar herstel van relaties thuis. Bij EU arbeidsmigranten geldt hetzelfde. Soms betekent dat direct contact opnemen met het thuisfront, met de ouders, of meegaan naar Polen en naar Roemenië. Het is niet altijd het geval dat ze in een zorg traject gaan. Steeds wordt gezocht naar wat wel kan.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) verwacht dat dit drempels opwerpt om naar een gebruikersruimte te gaan, als daar mogelijk ook perspectief buiten Nederland was gevolg daarvan. Hoe is daarmee om te gaan zo dar het minder drempels opwerpt en deze mensen ook geholpen worden.
Wethouder Streefland antwoordt dat het college doet wat het kan binnen de kaders die het college kan bieden voor. Daarmee is het college behoorlijk zorgzaam en barmhartig. Wanneer EU arbeidsmigranten willen werken aan herstel, kan dat betekenen in Nederland terug naar werk en accommodatie of het betekent terug naar huis. Bij ongedocumenteerden niet in de LVV wordt nagegaan of te achterhalen is wie iemand is en wat te doen is om iemand terug te brengen naar Algerije en Marokko. Het college kan niet de zorg bieden zoals waarop BIJ1doelt.
Over de uitbreiding van een extra locatie is toegezegd te onderzoeken of het nodig is. Het college wil eerst verbetering van de gebruikersruimte van De Stek en de toegang zodat mensen laagdrempeliger daarheen kunnen; dat is ook echt gebeurd: de buitenruimte, de binnenruimte, andere aanpak. Sommige mensen willen ook niet aan harmreduction doen. Voor sommige mensen is het gewoon er zijn, kunnen gebruiken, soms ook in de nacht. Dat is uitgebreid. Met de hostels is gesproken. Mensen mogen met meer mensen op een kamer wanneer anderen daarvan geen overlast hebben. Er is ook nog plek in De Stek. Er is een toename van dat die plek wordt gevonden – die is nog niet overvol. De financiële situatie is bekend bij de raad. De wethouder hoopt dat de raad een goede keuze maakt als de mogelijkheden via de LVV zijn opgedroogd.
GroenLinks had inbreng over de groep zelf of die voldoende betrokken is bij de evaluatie of is er voldoende contact geweest met de groep. De wethouder heel erg blij dat Utrecht in staat is gebleken dat het weer mogelijk was om outreachend te werken. Dat betekent dat het Erop Af-team met alle verschillende expertises schakelt. Zo is Jellinek betrokken bij overleg waardoor ze de volgende dag op af kunnen in hun eigen werk. De verbinding wordt goedgemaakt. Het college heeft heel veel contact met de doelgroep. Dat hebben de onderzoekers van bureau Beke ook. De wethouder overweegt dat het goed is om te noemen dat gesproken is met verschillende gebruikers; ook de onderzoekers hebben die gesprekken gevoerd.

Het college heeft de groep die over is gebleven goed in beeld. Het merendeel van de groep heeft een plek. Geprobeerd wordt om ervoor te zorgen dat ze de plek kunnen behouden. Een deel van de groep kan of wil niet voor een ander leven kiezen. Dan volgt een lange aanpak. De Een kleine vooruitgang is soms al erg groot is.
Het CDA sprak over zorgmijders; het college zet daar extra op in, ook extra in de nacht met andere teams daarbij betrokken. Soms is sprake van gedwongen zorg omdat er iets speelt in het forensisch kader. Sommige van de huidige mensen hebben ook al in de tunnel gezeten in de jaren ‘90. Die kunnen of willen ook niet een ander leven.
De data sprak over data over doorstromen van plekken vanuit De Stek. De wethouder vindt dan goed te noemen dat ook mensen in De Stek komen die een eigen huis hebben. De wethouder schetst hoe deze mensen in beeld zijn.

De wethouder adviseert het Erop Af-team niet te veel administratief werk doen. De betrokken professionals worden superblij van de huidige werkwijze.
Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

Gemiste vragen
Mevrouw Assen (PvdA) had expliciet gevraagd of de zorgmiddelen voor de extra gemeentelijke inzet geborgd zijn.
Had een vraag gesteld over de beboeting waarbij niet gebruikt wordt maar de drugs op zak zijn.

De heer Van Steeg (CDA) had een vraag gesteld over het dealen rond het Lepelenburg zoals dat naar voren kwam in de Raadsinformatiebijeenkomst.
Hij had een vraag gesteld over de regels bij de buurtfeesten en of dat leidt tot striktere handhaving.

Mevrouw Assen (PvdA) had naar data gevraagd waarbij zij hoopt dat vooral op het punt van de beboeting meer monitoring op kan.

Wethouder Streefland zet uiteen dat de zorg zoals die nu gefinancierd wordt, niet tot 2026 maar tot 2027 is. Het college heeft goede hoop op de mogelijkheid tot verlenging. Mocht dat anders worden zal het college de raad informeren. Dat is ook voor het college zeer cruciaal.
Over niet gebruik maar wel drugs op zak, gaat het om dit geval om drugsgebruik in een overlastsituatie waarbij meerdere malen is aangegeven om dat op een andere manier te doen. Dat betekent niet wanneer de drugs op zak zijn.

Burgemeester Dijksma licht toe dat de handelwijze bij straatfeesten gestoeld is op de ervaringen die VTH nu heeft. Dat kan niet commercieel zijn. Wanneer het commercieel is, wordt een vergunning aangevraagd. Bij de jaarmarkt in Lunetten helpt VTH nu met een jaarvergunning. Men probeert dit laagdrempelig te organiseren. Dit is ervoor bedoeld om het gemakkelijker te maken en niet moeilijker.
Bij haar weten en vanuit participatieve observatie weet de burgemeester dat de politie bij Lepelenburg regelmatig mensen van de straat haalt en uiteraard achter dealers aan blijft zitten. Daarvoor heeft het college aandacht.
Voor de dealers kent het college niet bepaald een pardon. Het is soms moeilijk grijpbaar; ze zijn slim en snel een heel wendbaar. Het gaat om een kat en muisspel.
Met betrekking tot de LOD vraagt de burgemeester de vraag nog eens te stellen en die direct in deze termijn te beantwoorden.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat gesproken is over de technische hulpmiddelen. Hij vraagt wat bereikt gaat worden met last onder dwangsom. Hij vraagt of de burgemeester bereid is de raad te informeren over het verloop van deze regeling. Hoe vaak wordt die toegepast en bij welke soort overtreding.
Burgemeester Dijksma lijkt het heel goed om dit te beantwoorden in een grote brief in het kader van Grenzen stellen en Perspectief bieden. Dan is dit mee te nemen in de bredere ondermijningsaanpak. Daarop is dit gericht. Dan is ook iets te zeggen over de effectiviteit hiervan. De bedoeling is wel het net te sluiten op elk mogelijk punt van criminele activiteiten. Dit is niet the golden bullit. Het college denkt met dit middel erbij een extra middel in handen te hebben om het mensen lastiger te

maken. Terug ondermijnen is het adagium van de burgemeester. Dat probeert het college hiermee te doen.

Tweede termijn
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt voor een check dat niet beboet wordt bij drugs op zak.
De andere vraag die zij zocht ging niet over de plek in De Stek maar daarna, omdat De Stek geen eindpunt is.

Wethouder Streefland antwoordt dat een plek in De Stek de plek is waar gebruikt wordt, waar contact is, waar mensen te zien zijn. Heel vaak loopt er een gewoon traject omheen. Mensen die in een hostel wonen hebben zorg. Dat betreft een hele grote groep mensen die op zichzelf wonen, een eigen huis hebben en krijgen door PGA en Zorg begeleiding. Heel veel mensen komen er niet voor het eerst. Dat probeert het college vol te houden. Het gaat in de kern over de outreachende aanpak en mensen zien. .
Mevrouw Assen (PvdA) doelt specifiek op plekken in detox-klinieken. Zij begrijpt dat daaraan een tekort is; zij vraagt of dat niet het geval is.
Wethouder Streefland antwoordt dat ook doorverwezen wordt naar detox-klinieken. Zij verwijst naar de factsheets daarover; de aantallen mensen die doorgeleid worden. Dit kan ook door begeleiding door Jellinek. Dat is de vindplek voor wat daar nodig is. Dat wil niet zeggen dat er niet langdurig dreigende tekorten zijn vanwege toenemend drugsgebruik door deze groep maar ook door andere groepen. Daarvoor is een andere drugsdebat relevant voor.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt de wethouder in te gaan op de vraag over het beboeten.
Wethouder Streefland antwoordt dat beboet wordt op drugsgebruik in de openbare ruimte in een overlast situatie waarin allerlei zaken aan de voorkant vooraf zijn gegaan.

De voorzitter vraagt de commissie vast te stellen hoe dit onderwerp doorgaat naar de raad. Zij concludeert met de B-status.
De heer Peters (D66) stelt 45 minuten voor.
Mevrouw Meerding (VVD) lijkt het goed om vast te leggen dat het stadsbestuur de locatie Wittevrouwenstraat in de gaten houdt. Mogelijk schrijft haar fractie daar voor een motie.
De heer Peters (D66) neemt zich een amendement voor in verband met de horizonbepaling.
Mevrouw Oul Fakir (BIJ1) overweegt een motie over zorg. Zij zal daarover overleggen in haar fractie.
Mevrouw Assen (PvdA) overlegt in haar fractie, maar zal mogelijk niets aan de raad voorleggen.
De heer Paalman (HORIZON) denkt na over de technische hulpmiddelen; of dat duidelijker en digitaal verantwoorder is neer te zetten.
De commissiegriffier leest de toezeggingen:
De burgemeester zal
- onderzoeken welke pragmatische oplossingen, ook in gesprekken met omwonenden mogelijk zijn om de overlast te beperken, met bijvoorbeeld aanpassingen in de openbare ruimte.

De burgemeester verwacht dat de gesprekken te voeren einde Q1. Zij zal laten weten hoe die gesprekken zijn gelopen.
- In een jaarlijkse handhaving/de raad informeren over de stand van zaken rond de weigeringsgronden voor evenementen vergunningen bij niet goed functionerende organisatoren .
- Bij de voortgangsrapportage grenzen stellen en perspectief na de eerstvolgende de stand van zaken geven over de effectiviteit van de last onder dwangsom maatregel bij het verbod op technische hulpmiddelen.

De voorzitter bedankt het college. Zij concludeert dat hiermee dit debat is afgerond.

Korte schorsing en heropening van de vergadering.

10 Stoppen met beboeten buiten slapen

10.1 M337 Stop met beboeten van buiten slapen

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid
Geagendeerd door: Stevie Nolten, (BIJ1), Titus Stam, (PvdA) , Mahaar Fattal, (GroenLinks), Sjaak van Bemmel (Partij voor de Dieren), Mahmut Sungur (DENK), Ruben Snijder (Student & Starter), Gert Dijkstra (Een Utrecht), Victor Paalman (Horizon), Ruud Maas (Volt), aanvullende agendering van Tess Meerding (VVD) en Bert van Steeg (CDA)
De bovenstaande fracties willen in debat over het mogelijk stoppen met beboeten van buiten slapen. Dit is naar aanleiding van Motie 337 'Stop met beboeten van buiten slapen' die BIJ1 indiende tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota.
Hoewel het Utrechts beleid is om buiten slapen doorgaans niet te beboeten, tonen cijfers en ervaringen uit de stad aan dat dit in de praktijk regelmatig gebeurt. Momenteel biedt Artikel 2:31 (Liggen of slapen op of aan een openbare plaats) in de APV de mogelijkheid om buiten slapen te beboeten. Veldwerkers en belangenorganisaties stellen dat het beboeten van buiten slapen geen effectief middel is. Deze partijen willen daarom het voorstel bespreken om het desbetreffende APV artikel te schrappen.

De voorzitter leidt deze bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven). Dit onderwerp heeft behoorlijk veel samenhang met het vorige agendapunt. De bespreking is in één termijn.

De commissie
Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt dat het zo goed gaat met de samenleving als de samenleving omgaat met de meest kwetsbaren. In deze rijke stad worden thuisloze mensen het hardst getroffen door de wooncrisis. Zij slapen noodgedwongen op straat. In het afgelopen jaar zijn bijna 180 mensen beboet voor buiten slapen, waarbij het om ruim 80% gaat van mensen die dakloos zijn of geen vast huisadres hebben. En dit terwijl het al lang bekend is en erkend dat het de beste oplossing is om iedereen die op straat komt te staan meteen te huisvesten. Niet in een opvang maar in een woning. Dakloosheid is in de kern een woonprobleem en geen zorgprobleem. Zover is het Stadsbestuur nog niet tot haar spijt. Dus is de druk op de opvang groot en de wachtlijsten voor woningen nog langer evenals de begeleiding naar gepaste zorg.
Hoewel er aan vele kanten hard wordt getrokken, is het een feit dat Utrecht deze keten niet op orde heeft. Het laatste wat het bestuur moet doen, is thuisloze mensen straffen voor falend gemeentelijk beleid door hen te beboeten voor het gegeven dat zij geen thuis hebben en noodgedwongen nachtrust pakken in de publieke ruimte. Zij zegt expliciet publieke ruimte; die ruimte is van iedereen, niet alleen van hen die bezitten.

Daarom stelde BIJ1 voor tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota direct te stoppen met het beboeten en het desbetreffende APV wetsartikel te schrappen. Haar fractie had het liever voor de winter klaar gekregen. Het is wat haar betreft niet te laat om alsnog het juiste te doen als stad. In andere steden zoals in Amsterdam en Den Haag is er al erkennen van de onwenselijkheid om daklozen te beboeten. De Amsterdamse burgemeester Halsema noemde het beboeten van slapende daklozen beschamend. Haar Haagse collega Van Zanen stelde dat het geen nut heeft om mensen te beboeten die niets bezitten. Burgemeester Dijksma zei in een eerdere bespreking dat niet iedereen altijd zielig is. Van die uitspraak is haar fractie geschrokken.
Bovendien gaf burgemeester Dijksma aan de optie het artikel uit de APV schappen niet te willen en die optie te willen behouden omdat dat mensen beter zou begeleiden naar zorg. Dit is ontkracht door de experts tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst. Graag verneemt zij van de burgemeester of zij van gedachten is veranderd en of zij zich kan vinden in de bewoordingen van haar collega's in Amsterdam en Den Haag. Zij is ook benieuwd of de burgemeester, zeker na de uitspraken van experts in het veld, van mening is dat beboeten van buiten slapen geen zin heeft en zelfs averechts werkt en dat Utrecht daarmee moet stoppen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort mevrouw Nolten zeggen als zouden buiten slapers lukraak beboet worden. Hij vraagt of zij ook ziet dat aan het beboeten het traject voorafgaat dat mensen nooit voor slapen alleen een boete krijgen.
Mevrouw Nolten (BIJ1) heeft het begrip lukraak nooit gebruikt. Zij weet niet waar de heer Van Bergen dit vandaan haalt.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) zet uiteen dat mevrouw Nolten impliceerde dat buiten slapen op zichzelf beboet werd. Zijn punt daartegenover is dat dat niet het geval is en dat er altijd bredere zaken aan de hand zijn op het moment waarop beboet wordt.
Mevrouw Nolten (BIJ1) gaat daarvan uit, dat er iets breders aan de hand is. Die 80% heeft geen thuis. Daarom slapen zij buiten. Wanneer gesproken wordt over het aanspreken van mensen, dan is dat altijd mogelijk en hoeven zij niet beboet te worden. Ook wordt aangegeven is dat mensen wel degelijk beboet worden voor het gegeven dat ze buiten slapen omdat dat iets is waarop mensen betrapt kunnen worden. Dat werd ook aangegeven tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst.
Zij houdt vast dat ze het begrip “lukraak” in dit verband bijzonder vindt.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) deelt dit met mevrouw Nolten. Hij zal daarop verder ingaan in zijn betoog. De reden voor hem om hierop aan te gaan is omdat mevrouw Nolten de vergelijking trok met Rotterdam en Den Haag. Daar wordt wel degelijk een ander beleid gevoerd in die twee steden dan in de stad Utrecht. Dat uit zich bijvoorbeeld alleen al in het aantal boetes dat wordt uitgeschreven. Dat aantal ligt in Utrecht veel lager dan bij de andere twee steden. Hij vindt het niet vergelijkbaar.
Mevrouw Nolten (BIJ1) maakte niet de vergelijking tussen het aantal boetes. Zij maakte de vergelijking over de houding die er is vanuit het stadsbestuur ten opzichte van deze groep die beboet wordt, en dat terwijl ze noodgedwongen buiten slapen. Dat kaartte zij aan.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat bij de desbetreffende Raadsinformatiebijeenkomst een vrij brede overeenstemming was, ook onder de zorgpartners, dat een beboeting uiteindelijk wil een middel kan zijn om te gebruiken in sommige gevallen. Hij vraagt of mevrouw Nolten dat ook gehoord heeft.

Mevrouw Nolten (BIJ1) heeft onthouden dat het als middel in te zetten is. Maar wanneer gesproken werd over de effectiviteit, werd dat uiteindelijk in twijfel getrokken. Los van dat boetes vaak niet geïnd kunnen worden, houdt het mensen actief in de cyclus van dakloosheid. Wanneer het gaat om de overlast, is de vraag voor wie de oplossing is.
De heer Van Steeg (CDA) zet uiteen dat het niet zozeer gaat om de mensen die geen dak boven het hoofd hebben. Daarvan is gezegd dat men niet wil dat op straat geslapen wordt. In sommige gevallen is sprake van overlast waarop beboeting een middel kan zijn; zelfs zorgpartners erkennen dat. Hij vraagt of mevrouw Nolten dat ook erkent.
Mevrouw Nolten (BIJ1) weet dat beboeten in te zetten is om mensen van hun plek af te krijgen. Dat is gericht vanuit het denkbeeld dat overlast het probleem is. Voor haar fractie is dakloosheid het probleem. Dan is beboeten contraproductief. Dat is bevestigd door meerdere zorgexperts.
De heer Van Steeg (CDA) verwacht niet veel verder te komen. Hij denkt dat in sommige gevallen overlast een probleem kan zijn en dat beboeten een middel kan zijn om dat te bestraffen. Hij vreest dat mevrouw Nolten en hij daar verschillend over denken.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt overlast wel degelijk iets waaraan het stadsbestuur iets moet doen. Ze denkt vooral dat het stadsbestuur bij de kern van de problemen komen en niet moet kijken naar symptoombestrijding. Zij hoopt dat zij de heer Van Steeg aan de zijde van BIJ1 vindt om dit probleem bij de wortel aan te pakken.

Zij vervolgt haar betoog met in te gaan op de hamvraag volgens BIJ1. Zij stelt dat het beboeten mensen zodra ze een huis hebben, en ze de boetes op de mat krijgen, zij dan weer op straat belanden.
De heer Paalman (HORIZON) heeft begrepen dat het aanspreken niet mogelijk is zonder het verbod op straat te slapen.
Mevrouw Nolten (BIJ1) bevestigt dat dit zo geschetst werd. Dat werd ontkracht op de Raadsinformatiebijeenkomst. Met het Erop Af-team mag altijd iemand worden aangesproken, of dit nu al of niet in de APV is opgenomen.
Zij vervolgt haar betoog met de stellen dat het zo niet langer kan. Elke boete is er een teveel wat haar betreft. Wat haar betreft schrapt het stadsbestuur zo snel mogelijk het desbetreffende APV-artikel.
Als stad van St Maarten moet het stadsbestuur consequent staan voor het woon-recht, voor de zorgplicht van het bestuur en het recht van mensen om zich vrij te bewegen in de publieke ruimte. Zij benadrukt dat die publieke ruimte van iedereen is. Wat voor de één vanuit het comfort van de woning wordt gezien als overlast, is voor de ander keihard overleven. Solidariteit vindt zij de eerste stap naar een samenleving waarin iedereen een plek heeft, juist ook de meest kwetsbaren. Zij spreekt de hoop uit dat zij de raad aan haar zijde vindt op dit punt.
Mevrouw Meerding (VVD) wist al dat BIJ1 hierover anders denkt dan de VVD. Zij hoort mevrouw Nolten afsluiten met comfort van de woning; zij legt de vraag voor of mevrouw Nolten in kan zien dat het heel onveilig kan voelen als ze er op sommige plekken op straat wordt geslapen, meermalen overlast wordt veroorzaakt; die plekken zijn bekend in de stad. De mensen die er wonen durven bijna niet meer naar hun eigen woning te lopen ’s avonds. Zij vraagt wat mevrouw Nolten tegen die mensen zegt.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt het vervelend wanneer mensen zich niet veilig voelen in hun eigen stad. Zij benadrukt dat de stad niet alleen van deze mensen is die de weg naar de raad weten te vinden. Daarnaast vindt zij het ook belangrijk te zeggen dat na het beboeten de mensen weer in hetzelfde portiek liggen en dan krijgen ze weer een boete. Dat toont wat haar betreft aan dat beboeten niet de oplossing is en dat mensen daarin ineens van hun problemen af zijn. Met het beboeten wordt het probleem in stand gehouden. Of het probleem wordt zelfs erger gemaakt. Zij stelt dat dit niet helpt.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat steeds weer opnieuw beboeten niet de praktijk is. Te zien is dat van de mensen die beboet zijn, het overgrote deel in een keer klaar is. Die mensen worden daarna naar een zorgtraject geleid. Hij verzet zich tegen het frame dat Utrecht mensen eindeloos beboet.
Mevrouw Nolten (BIJ1) houdt eraan vast dat wel degelijk mensen herhaaldelijk een boete krijgen. Wat zij van de doelgroep hoort en bevestigd is door de experts is dat zelfs wanneer boetes worden uitgeschreven dat de garantie niet is dat mensen een zorgtraject ingaan. Zorg is altijd aan te bieden. Daarvoor is geen boete nodig. Zij stelt voor eerst na te gaan of dat volstaat. En als dan het stadsbestuur overlast wil aanpakken, waarom pakt het stadsbestuur daar slapen uit. Dat lijkt haar onevenredig en onredelijk.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort ook van de mensen die in het veld werken dat ze hierin juist een goed middel vinden om mensen aan te spreken. Hij benadrukt dat het mes aan twee kanten snijdt. De mensen in het veld klagen erover dat ze wanneer dit verdwijnt ze geen concrete reden meer hebben om die mensen naar zorg te geleiden. De praktijk is ook dat niet iedereen de zorg weet te vinden. Sommige mensen hebben dat duwtje nodig voordat ze de zorg krijgen. Daarvoor is het een waardevol middel.
Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat heer Van Bergen dan hele andere experts spreekt dan zij. Zij merkt op dat dat niet degenen zijn die dit hebben ingebracht in de Raadsinformatiebijeenkomst. Mogelijk heeft de heer Van Bergen BOA's of de politie gesproken. Zij vindt het belangrijk te luisteren naar degenen die de zorg verlenen met die maatschappelijke functie ook in de stad; die hadden deze inbreng. Zij adviseert haar collega's zaken niet te verwarren. Zij rondt hiermee haar betoog af.

De heer Stam (PvdA) merkt op dat in Utrecht niemand op straat slaapt. Dat is de gedeelde gezamenlijke ambitie. Tot zijn spijt ligt er een grote kloof tussen wens en werkelijkheid; er slapen nog steeds mensen op straat. Erger nog: er slapen steeds meer mensen op straat.
Hij heeft enkele buiten slaapt gesproken in een koude regenachtige decembernacht. Deze mensen zijn geen daders maar slachtoffers van het falen van de woningmarkt, vaak ook van uitbuiting als arbeidsmigranten en tot zijn spijt ook van het tekortschieten van de overheid. Uit het veld verneemt hij dat enkele weken tot enkele maanden kan duren voordat dak- en thuislozen in Utrecht een bed kunnen krijgen best kan krijgen wanneer de dak- en thuisloze er recht op heeft. Hij vindt dat op zich al een pijnlijk feit. Des te pijnlijker is dat de gemeente deze dak- en thuisloze criminaliseert met het verbod op buiten slapen. Die vraag stelt hij vanmiddag; is het juist dat de gemeente verbod heeft op buiten slapen. Is het juist dat de gemeente boetes uitdeelt aan mensen die niets meer hebben? Is het juist dat dit middel eigenlijk wordt gemaakt als doekje voor het bloeden voor andere overtredingen.

Mevrouw Meerding (VVD) hoort een fel betoog van de PvdA. Zoals zojuist al gesteld wordt niet beboet op het buiten slapen alleen. Dit is een middel wanneer buiten slapers bovendien overlast veroorzaken. Zij vraagt of de PvdA daarvan op de hoogte is.

De heer Stam (PvdA) bevestigt daarvan op de hoogte te zijn. Hij weet ook dat mevrouw Meerding een jurist is. Zij kan het begrijpen wanneer hij zegt dat dit een oneigenlijk middel is wanneer een artikel gebruikt wordt om andere overlast te bestraffen.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat de heer Stam dat mag vinden. Zij vindt zijn betoog wel fel van leer getrokken. Blijkbaar heeft de PvdA BIJ1 nodig gehad om dit aangekaart te krijgen; volgens haar staat dit al heel lang in de APV. Zij vraagt hoe de heer Stam dit ziet.

De heer Stam (PvdA) merkt op dat een PvdA burgemeester in Rotterdam deze discussie is begonnen in 2019. Het is waar dat het even heeft geduurd voordat de discussie gevoerd werd in Utrecht. Hij is blij dat mevrouw Nolten deze discussie heeft aangezwengeld; hij helpt haar graag mee. Hij vindt het teleurstellend dat de gemeente dak- en thuislozen criminaliseert terwijl zij te weinig bedden heeft om ter beschikking te stellen. Hij vervolgt zijn betoog.

Hij benadrukt dat slapen geen crimineel feit is. Daarvoor mogen mensen wat hem betreft geen strafblad krijgen, laat staan een boete. Overlast kan met andere artikelen worden bestraft.

Hij legt de vraag voor wat het meest voorkomende argument is om dit verbod te handhaven; het is nodig om op te treden tegen overlast. Wordt dan niet oneigenlijk gebruik gemaakt van het buitenslaapverbod in artikel 231. Is er slapen werkelijk tot overlast? Stoort dat het meest. Of is dat het makkelijkste middel toe te passen wanneer daadwerkelijk overlast plaatsvindt. Wanneer bij overlast echt opgetreden moet worden, waarom wordt dan niet artikel 227, of artikel 229, of artikel 230 van de APV gebruikt. Waarom gebruikt de gemeente niet artikel 228 van de APV of artikel 453 van het wetboek van strafrecht, of artikel 4.3 van de APV. Er gaan heel veel artikelen specifiek over overlast. Waarom is dit artikel nodig tegen iets dat niet op zichzelf overlastgevend gevonden wordt wanneer de eigenlijke oorzaak van overlast al verboden is.

Mevrouw Meerding (VVD) kan het antwoord geven op de vraag van de heer Stam; voor de artikelen die hij noemde is heterdaad nodig om te kunnen handhaven. Dat ontbreekt vaak bij de artikelen die de heer Stam noemt. Daarom wordt dit op deze wijze ingezet.

De heer Stam (PvdA) benadrukt dat de artikelen die hij heeft genoemd, overlast gemakkelijk is vast te stellen. Het gaat vaak over hinderlijk drankgebruik, of hinderlijk drugsgebruik. Daarop is het lastiger aan te tonen. Hij legt de vraag voor waarom die artikelen in de APV zijn opgenomen wanneer de overlast nauwelijks is aan te tonen.

Mevrouw Meerding (VVD) denkt niet dat het helpt om al die artikelen langs te lopen en hoe gemakkelijk ze handhaafbaar zijn. Zij las de raadsbrief goed. Zij ziet dat de burgemeester die dagelijks te maken krijgt met deze artikelen, aangeeft dat zij dit artikel nodig heeft om te kunnen handhaven. Zij vertrouwt er dan op dat het juist is dat goed gekeken is naar die andere artikelen. Dat vanuit de praktijk blijkt dat dit nodig is. Zij legt de vraag voor aan de heer Stam of hij dat ook gelooft of dat hij denkt dat het niet waar is.

De heer Stam (PvdA) reflecteert op wat hij vanuit het veld te horen krijgt. Hij biedt een handreiking om buiten slapen te decriminaliseren. Hij doet ook een handreiking

aan de partijen die barmhartigheid hoog in het vaandel hebben maar nu toch twijfelen. Ik denk dat Utrecht bij uitstek geschikt is om deze stap te zetten.
De heer Van Steeg (CDA) noemde een aantal wetsartikelen onder andere over hinderlijk gedrag. Hij vraagt of de heer Stam van mening is dat buiten slapen onder hinderlijk gedrag valt.
De heer Stam (PvdA) antwoordt ontkennend. Hij vindt slapen in zichzelf geen hinderlijk gedrag. Slapen is zo fundamenteel dat slapen niet gecriminaliseerd moet worden in Utrecht.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat de heer Stam zich dan niet zo boos hoeven maken om dit artikel als er andere artikelen zijn die ook gebruikt kunnen worden.
De heer Stam (PvdA) merkt op dat dit artikel gebruikt wordt tegen mensen die buiten slapen. Hij wil dat onderscheid maken. Zijn inbreng is een handreiking aan de partijen die hierover twijfelen. Er zijn middelen om overlast op te handhaven. Hij stelt voor die middelen te gebruiken en onderscheid te maken dat de dak- en thuislozen niet op dit artikel kunnen worden bestraft.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat een symbolische maatregel; dan is het debat wel te stoppen.
De heer Stam (PvdA) maakt heel groot onderscheid. Juist omdat dit een heel ruim artikel is. Dit is een artikel zonder enige toelichting. De toelichting in de APV is dat het artikel voor zich spreekt. Dat biedt enorm veel ruimte aan de gezagsdragers om het artikel toe te passen. Dat stoort hem. Daarom wil hij het aanpassen. Tegelijkertijd ziet hij hoe de politieke kaarten geschud zijn in deze raad; om die reden zijn handreiking.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) legt de vraag voor in hoeverre de heer Stam de heeft dat dit artikel op dit moment oneigenlijk wordt gebruikt.
De heer Stam (PvdA) vindt dit artikel per definitie een oneigenlijk gebruik, de overtreding zou in de ogen van de PvdA geen overtreding moeten zijn. De overlast is de overtreding. Daarom is overlast verboden in de APV. Daarom is zijn voorstel ook niet om die artikelen uit de APV te halen. Deels gaat het dan ook over het Wetboek van Strafrecht. Daarover gaat het gemeentebestuur niet. Dat staat los van het gegeven dat hij [het verbod op buitenslapen] niet langer wil zien in de APV.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) legt de vraag voor hoeveel mensen puur voor het buiten slapen worden beboet in Utrecht zonder dat er andere feiten meespelen.
De heer Stam (PvdA) weet dat niet. Dat weet volgens hem niemand. Dat is volgens hem een probleem. De stafopbouw - het proces-verbaal - gaat er nauwelijks op in. Hij vertrouwt de woorden van de burgemeester dat het stadsbestuur terughoudend is in het handhaven van het artikel. De onderliggende overlast moet worden beboet en niet het buiten slapen als die overlast wordt vastgesteld. Het overlast artikel is dan het passende middel, niet het middel van het buiten slapen verbod.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) komt dan bij het punt dat voor heel veel van die vormen van overlast een vorm van heterdaad nodig is. Dat is heel lastig vast te stellen. Daarom wordt dit artikel van buiten slapen toegepast. Dat is niet omdat het stadsbestuur een hekel heeft aan slapende mensen. Dat is puur omdat er een middel nodig is om die mensen aan te spreken en dit nu eenmaal het feit is waarop een heterdaad is vast te stellen.
De heer Stam (PvdA) vindt dat *het lastig zijn om het vast te stellen*, niet als tegenargument te gebruiken is. De overheid is een hele machtige organisatie. Ook de gemeentelijke overheid is een machtige organisatie. Dat het lastig is om te doen vanuit de gemeente is niet zo erg als dat het lastig is voor een bewoner. Hij vindt dat

het stadsbestuur de macht van de gemeente niet moet vergeten in deze discussie, zeker niet wanneer het gaat om dit soort kwetsbare mensen.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt verheldering vraagt of de heer Stam ook bedoelt dat het juist gek is dat omdat het gemakkelijker te betrappen is, de gemeente mensen meer op slapen gaat beboeten. Terwijl het eigenlijk vaak gaat om het doen van ontlasting in de openbare ruimte - zo kwam het ook naar voren in de Raadsinformatiebijeenkomst of dat ze openbaar dronkenschap vertonen. Zij vraagt of dit de reden is waarom de heer Stam zegt dit niet te moeten doen. Dat dit niet de directe reden is.
Mevrouw Nolten (BIJ1) is het daarmee volmondig eens.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat de heer Stam een mooi betoog heeft gehouden over waarom het nodig is om dit vandaag te bespreken. Goed is uitgelegd waarom GroenLinks destijds voor heeft gestemd in de stemming over haar motie en ook deze keer weer voor zal stemmen als het voorstel opnieuw voorligt.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat slapen een mensenrecht is; eigenlijk is dit mensenrecht nog krachtiger. Hij benadrukt dat in het VN-verdrag huisvesting wordt gezien als mensenrecht. Niet iedereen heeft huisvesting. Dus zijn er ook mensen in Utrecht die buiten slapen. Wat hem betreft moet de gemeente Utrecht deze mensen niet beboeten.
Het college zegt dat er alleen in combinatie met overlast beboet wordt; slapen is volgens het college nooit de enige reden. Overlast is al strafbaar. Hij sluit zich in dat opzicht aan bij de inbreng van de heer Stam. De APV is daarover duidelijk. Zo leest hij in artikel 227 dat de nodige overlast op openbare plaatsen verboden is. Mensen kunnen al beboet worden voor overlast. Buiten slapen is in veel gevallen niet nodig, maar pijnlijke realiteit.
Hij vindt het prima wanneer gehandhaafd wordt op overlast. Handhaven op buiten slapen is wat hem betreft niet nodig.
Naast het hele principiële punt viel zijn fractie ook nog iets op in de brief. In de kaart met cijfers is te zien dat er meer boetes worden uitgedeeld dan waarschuwingen of bewonersmeldingen. Zo zijn er in de binnenstad drieënhalf keer meer boetes uitgedeeld dan waarschuwingen, en helemaal opvallend is dat er maar liefst vijf keer meer bekeuringen uitgedeeld dan dat er bewoners melding waren. Hij vraagt hoe de burgemeester dit verklaart. Hij vraagt of dit betekent dat er boetes worden uitgedeeld terwijl geen meldingen van overlast zijn. Voor wie was er dan overlast? Dit doet zijn fractie twijfelen over of de boetes als laatste redmiddel worden ingezet.
Dit debat gaat over een principiële keuze. Zijn fractie hoopt van harte dat andere fracties in hun overwegingen zich proberen te verplaatsen in de personen die beboet worden voor zo iets fundamenteels als slapen.

De heer Skori (DENK) kan zich volledig aansluiten bij de inbreng van BIJ1. Zijn fractie hoopt dat het beboeten van buiten slapen snel gestopt wordt.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) vindt dat er al heel veel goede dingen zijn ingebracht. Zeker door BIJ1, de PvdA. Zij complimenteert deze partijen. Haar fractie kan zich volledig aansluiten bij deze inbreng.
Haar fractie heeft zich in de afgelopen jaren ingezet tegen vijandige architectuur, zoals de stalen pinnen op bankjes die bedoeld zijn om te voorkomen dat iemand

daarop kan liggen. Zij heeft zich daartegen uitgesproken omdat de fractie van mening is dat de openbare ruimte voor iedereen toegankelijk moet zijn, ook voor mensen die tot haar spijt deze bankjes moeten gebruiken om op te liggen. Vanzelfsprekend wil haar fractie in de stad waar niemand deze bankjes nodig heeft als bed. De werkelijkheid is dat in Utrecht te weinig woningen zijn en niet iedereen toegang heeft tot de opvang.
De heer Stam (PvdA) vraagt wat mevrouw Kolenbrander vindt van het weghalen van de bankjes bij de bushalte bij het Neude, als reden omdat daar mensen zouden slapen.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) betreurt dat. Bovendien hadden deze bankjes een afdakje; mensen zouden daar droog kunnen liggen Keurt dat af.
Zij vervolgt haar inbreng. Zij benadrukt dat voor deze mensen buiten slapen geen keuze is maar een noodoplossing. Zolang de gemeente Utrecht niet iedereen een veilige plek kan bieden, vindt zij het onrechtvaardig mensen die buiten moeten slapen boetes te geven.
Mochten er situaties zijn waarin personen die buiten slapen crimineel gedrag vertonen, agressief zijn, dan moeten ze aangesproken worden op hun gedrag, maar specifiek op dat gedrag niet op buitenslapen pur sang.

De voorzitter merkt op dat EenUtrecht niet aanwezig is.

De heer Paalman (HORIZON) heeft kennis gemaakt met medewerkers van VTH. Hij heeft ervaren dat die medewerkers trots zijn dat ze zichzelf meer zien als hulpverleners dan als handhavers. Ze zijn het gezicht van de eerstelijns overheid. Ze kennen de mensen op straat. Ze zijn er niet op uit om mensen te beboeten of te pakken. Zij willen mensen juist helpen. Hij merkt op dat dat een groot contrast is met andere steden in Nederland. Hij vindt dat het stadsbestuur enorm trots mag zijn op de mensen die werken voor VTH.
Ook hij was voornemens om voor de motie van BIJ1 te stemmen; kwetsbare mensen beboeten schuurt; het voelt niet goed en het voelt niet Utrechts. De burgemeester liet de raad weten dat het niet zo zwart-wit zit; in de politiek gaat het zelden over zwart-wit.
Mevrouw Nolten (BIJ1) hoopt dat zij de heer Paalman nog op andere gedachten kan brengen, wanneer hij van plan was om voor [het beboeten van buiten slapen] te stemmen.
Hij begint zijn verhaal over handhaving, terwijl juist gesproken wordt over de betekenis hiervan voor de doelgroep. Zij vraagt of hij daar nog aan toe komt in zijn betoog.
De heer Paalman (HORIZON) vond het goed om deze context mee te nemen. Hij heeft met de medewerkers van VTH gesproken en merkt op dat dat de mensen van de gemeente zijn op straat. Deze medewerkers hadden last van de idee als zouden zij te kwader trouw handelen. Hij benadrukt dat deze medewerkers zich zien als hulpverleners. Zij beschouwen een eerste taak als het geven van hulp. Dat sluit mogelijk aan bij de hulpvraag die mevrouw Nolten heeft.
Mevrouw Nolten (BIJ1) denkt bij een hulpvraag aan hulpverleners. Ondanks dat handhavers zich zien als hulpverleners en dat misschien ook wel soms plaatsvindt, zijn het vooral het Erop Af-team en de maatschappelijke organisaties die de rondes doen door de stad. Zij vraagt of de heer Paalman dat erkent.

De heer Paalman (HORIZON) antwoordt bevestigend. De handhavers hebben hem verteld hele goede contacten te hebben met de keten partners in dat gebied. Zij kennen die mensen. De handhavers tonen interesse in mensen. Wanneer zijzelf de hulp niet kunnen geven kennen zij de keten partners. Hij gelooft daarin.
De heer Stam (PvdA) vraagt of de heer Paalman ook erkent dat de BOA's niet worden ontwapend; ook als ontwapend zijn kunnen ze nog steeds het gesprek aangaan om desnoods op te treden.
De heer Paalman (HORIZON) is geen jurist, maar is dan wel geneigd te luisteren naar de juristen in de gemeenteraad. Die heterdaad het lastig.
De heer Stam (PvdA) merkt op dat de raadsleden hier bijeen zijn voor het politieke oordeel. Hij vraagt of de heer Paalman van mening is dat het gemeentebestuur deze hoge eisen mag stellen aan de handhavers van de gemeente op straat.
De heer Paalman (HORIZON) legt de wedervraag voor of het gemeentebestuur de mensen op straat mag vragen de APV uit te voeren met het verbod op buitenslapen. Hij beantwoordt die wedervraag met de bevestiging. De context die gegeven wordt aan de mensen op straat is dat het gegeven is als middel voor de stok achter de deur, als middel om het gesprek aan te gaan. Als middel om het nodige door te geven aan de keten partners.
De heer Stam (PvdA) vraagt of de zes andere stokken niet voldoende zijn.
De heer Paalman (HORIZON) vernam de zes artikelen uit verschillende wetboeken. Hij heeft niet een antwoord op de vraag of die artikelen zodanig effectief zijn om het doel [van dit stadsbestuur] te bereiken.
De burgemeester liet de raad weten dat het niet zo zwart-wit zit; de raad heeft een raadsbrief gekregen waarin dit nader wordt toegelicht. In die raadsbrief leest hij wat hij ook hoorde van de mensen van VTH. Het verbod op buitenslapen is niet een middel om te pesten, maar om te helpen en excessen aan te pakken. Niets in de organisatie van VTH doet hem denken dat dit verbod ingezet wordt op kwetsbare mensen hard aan te pakken. Hij weet dat die suggestie pijn doet bij de mensen die voor VTH werken.
Mensen die buiten slapen hebben vaak hulp nodig. Dit verbod is een effectieve manier om contact te leggen. Soms is het ook nodig om kaders te stellen. Wat ook heel terecht genoemd is, is dat wanneer een inwoner melding doet, de verwachting is dat er iets mee gedaan wordt.
Hij is overtuigd geraakt van de noodzaak van het verbod, juist om die mensen te helpen.

De heer Maas (VOLT) is geen voorstander van beboeten van buiten slapen, maar wel voorstander van hulpverlening en zoeken naar middelen hoe dit probleem op te lossen. Hij heeft geen zin in juridische haarkloverij.
Hij vraagt of de burgemeester het voortouw kan nemen in enige creativiteit rondom het oplossen van het probleem tussen beboeten, hulpverlenen en het probleem daadwerkelijk oplossen.
Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat in Utrecht al een idee is dat niet beboet wordt voor buiten slapen. Dat was al de gang van zaken. Bij het opvragen van de cijfers bleken er bijna 180 te zijn. Zij vraagt of de heer Maas vertrouwen heeft in een dergelijke creatieve oplossing.
De heer Maas (VOLT) vraagt waarin hij dan vertrouwen moet hebben als hij geen vertrouwen zou hebben in creatieve oplossing. Naar een oplossing wordt gezocht. Hij vraagt de burgemeester naar creatieve middelen te zoeken. Hij vertrouwt erop dat de

burgemeester daarop een antwoord gaat geven. Na het antwoord zal gekeken moeten worden naar wat vervolgens gebeurt.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt of zij de heer Maas warm kan maken voor de creatieve oplossing van BIJ1.
De heer Maas (VOLT) had dat dan ongetwijfeld gezegd.
De heer Stam (PvdA) vraagt wat VOLT moreel vindt van het verbieden van buiten slapen.
De heer Maas (VOLT) heeft al gezegd tegen beboeten van buiten slapen te zijn. Dat is zijn moraal.
De heer Stam (PvdA) vraagt naar de gevolgen van het moraal.
De heer Maas (VOLT) heeft principes en is pragmatisch van aard en zoekt naar oplossingen voor een bestaand probleem. Het is duidelijk dat het hier lastig is. Daarom vraagt hij de burgemeester creativiteit te tonen.
De heer Stam (PvdA) vraagt de mening van de heer Maas over de zes artikelen die hij noemde; zouden die deel uit kunnen maken van een creatieve oplossing.
De heer Maas (VOLT) denkt niet in wetsartikelen. Hij zoekt naar oplossingen voor een bestaand probleem met liefst creatieve middelen.

De voorzitter schorst de vergadering om 16.55 uur tot 20.00 uur.
Mevrouw Bode zal het voorzitterschap overnemen.

Heropening van de vergadering

Verslag openbare avondvergadering commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Datum 16 januari 2025
Locatie Stadhuishal, Utrecht
Verslag door mevrouw M. de Mul (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter Linda Bode, de burgemeester Sharon Dijksma, de wethouder Rachel Streefland, de leden Derk van Bergen (CU), Stefan Gaillard (Stadsbelang Utrecht), Julia Kleinrensink (GroenLinks), Emma Kolenbrander (Student & Starter), Ruud Maas (Volt),Tess Meerding (VVD), Stevie Nolten (BIJ1), Victor Paalman (Horizon), Ralph Peters (D66), Imraan Skori (DENK), Ruben Snijder (Student & Starter),Titus Stam (PvdA), Bert van Steeg (CDA), Louise de Vries (Partij voor de Dieren), de commissiegriffier Jelmer Lok

Verslag commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken

10 Stoppen met beboeten buiten slapen ..... - 64 -
Lijst van toezeggingen ..... **Error! Bookmark not defined.**
11 Raadsbrief Maatregelen na rellen wedstrijd FC Utrecht – Go Ahead Eagles ..... - 72 -

De voorzitter heropent het openbare deel van de vergadering en vervolgt met de behandeling van agendapunt 10.

10 Stoppen met beboeten buiten slapen

De voorzitter geeft het woord aan de VVD voor hun bijdrage.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt het schrijnend dat er mensen zijn die genoodzaakt zijn om buiten te slapen. De VVD vindt het dan ook goed dat er in principe niet wordt gehandhaafd op het buiten slapen an sich. Soms veroorzaken mensen die buiten slapen echter ook overlast, bijvoorbeeld door overmatig alcohol- of drugsgebruik, geluidsoverlast of vervuiling. Zeker als dat herhaaldelijk op dezelfde plek gebeurt, dat is dat voor de buurt extreem vervelend en kan het erg onveilig voelen. De burgemeester heeft aangegeven dat zij, om hierop te handhaven, ook het instrument van beboeten nodig heeft. Dat instrument is bovendien nodig om een stukje zorg te verlenen en om het gesprek te kunnen opstarten. De VVD gelooft de burgemeester daarin, juist omdat haar mensen op straat dagelijks met deze praktijken te maken hebben. Daarom snapt de VVD ook dat het verbod nu in de APV staat. De VVD blijft dit verbod dan ook steunen omdat het van toegevoegde waarde is.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt hoe de VVD kijkt naar de analyse van de hulpverleners in de stad.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat de hulpverleners deze kwestie tijdens de RIB vrij eenzijdig belichtten. Ze mistte daar de balans. Alles afwegende concludeert de VVD dat zij het verhaal van de burgemeester het meest aannemelijk achten.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat het voor het CDA het meest belangrijk is dat zoveel mogelijk mensen een dak boven hun hoofd krijgen. Het college slaagt er onvoldoende in om dat op een goede manier te organiseren en de mensen het perspectief te bieden op een beter bestaan in Utrecht. Buiten slapen is niet wat we willen in de stad, en het is dan ook logisch dat daar een sanctie op staat. De RIB bood veel duidelijkheid. Er leek een grote tegenstand te zijn tussen zorgpartijen en handhaving, maar uiteindelijk geven ook de zorgpartijen aan dat er een vorm van handhaving nodig is op buiten slapen. Dit is een middel om mensen door te geleiden naar zorg en om in sommige gevallen op te treden.

De heer Stam (PvdA) vraagt of het CDA de balans ook vindt in andere artikelen in de APV, dan in het verbod op buiten slapen.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat dit artikel in de APV helpt om te kunnen handhaven. Dat doen andere artikelen niet. Het is hem niet duidelijk waarom dit door sommige fracties zo ideologisch wordt aangevlogen. De realiteit is anders. Het verbod wordt sporadisch ingezet, alleen in die gevallen waarbij er overlast is. Hij stelt voor om nogmaals goed met de zorgpartijen te gaan praten om te informeren of er toch niet te snel wordt beboet. Zij begrijpen best dat er op sommige momenten beboet moet worden, maar doe dat niet als mensen daarmee minder perspectief voor de toekomst krijgen.

De heer Stam (PvdA) vraagt waarom er niet gekozen wordt voor andere middelen. Is het verbod op buiten slapen wel zo logisch?

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat hij dat inderdaad logisch vindt. Buiten slapen is niet normaal, mensen moeten een dak boven hun hoofd hebben. Als het leidt tot overlast moet er opgetreden kunnen worden. Het beboeten moet beperkt worden ingezet tegen groepen waarbij het wel effectief is.

De heer Stam (PvdA) geeft aan dat het voelt als het paard achter de wagen spannen: niemand wil dat er mensen buiten slapen, en daarom moet er worden gehandhaafd. Maar de mensen die buiten slapen zijn er nu eenmaal. Is beboeten dan het meest geëigende middel om toe te passen?

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat het in de meeste gevallen niet het meer geëigende middel is. Daarom moet er prudent worden omgegaan met handhaving. Hij heeft de indruk dat dat gebeurt. Op sommige momenten is het verbod wel nuttig.

Mevrouw Nolten (BIJ1) zegt dat is afgesproken dat er niet wordt beboet. Als dat middel er is, zal er echter wel beboet worden. Hoe kijkt het CDA daar tegenaan?

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat het misschien toch nog te snel wordt ingezet en kan het minder. In de gevallen dat er overlast is moet het wel gebruikt worden, maar niet bij degenen die het niet kunnen betalen en daardoor perspectief verliezen.

Mevrouw Nolten (BIJ1) zegt dat dat nu wel aan de hand is. In de ideologische situatie dat iedereen een huis heeft en niemand op straat hoeft te slapen, hoe moet dan worden omgegaan met dakloze mensen die niets hebben en toch beboet worden?

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat de burgemeester dat niet zegt. Het CDA roept op tot prudentie. Hij noemt de samenwerking tussen zorgpartijen en handhaving bij het Lucasbolwerk als voorbeeld. Die aanpak kan hier ook goed werken. Dat dit artikel gebruikt kan worden bij overlast is helemaal niet slecht.
Hij vervolgt zijn betoog door een oproep te doen om zorg en veiligheid dichter bij elkaar te brengen, en te voorkomen dat mensen boetes krijgen die hen het perspectief op de toekomst ontnemen.

De voorzitter geeft het woord aan de CU.

De heer Van Bergen (CU) zegt dat er in Utrecht een toename van het aantal buitenslapers is. Achter iedere persoon die buiten slaapt staat een hulpvraag. Vaak betreft dit verslaving, echtscheiding, schulden en/of werkloosheid. De gemeente staat met het maatschappelijk middenveld aan de lat om die vraag zo goed mogelijk te beantwoorden zodat buitenslapers hun leven weer op de rit kunnen krijgen. Het is dus primair een zaak van de hulpverlening om dat zo goed mogelijk op orde te krijgen, om malafide werkgevers verantwoordelijk te houden en zorg te dragen voor goede en coulante schuldhulpverlening. De mogelijkheid om buitenslapers te beboeten is een middel dat met grote voorzichtigheid worden gebruikt. Het is een waardevol instrument omdat het handhaving een juridisch middel geeft om buitenslapers aan te spreken en naar zorg te geleiden. Het moet als laatste redmiddel gebruikt worden. De CU verzet zich tegen het frame dat buitenslapers lukraak beboet worden. Zij hebben het beeld dat er proportioneel mee omgegaan wordt.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt of de CU 180 beboete mensen in het afgelopen jaar proportioneel en gerechtvaardigd vindt.

De heer Van Bergen (CU) antwoordt dat hij het beeld heeft dat dat niet oneigenlijk is gebeurd.
Hij vervolgt zijn betoog. Het beboeten gebeurt met een achterliggende reden. De CU begrijpt dan ook dat dit artikel bestaat en steunt het.

De heer Stam (PvdA) vraagt of de CU dan geen voorkeur heeft voor het beboeten van de overtreding, in plaats van het gebruiken van dit middel om de overtreding te beëindigen.

De heer Van Bergen (CU) antwoordt dat het gaat om de heterdaad. Als er sprake is van overlast, dan is er hiermee een middel om daar tegen op te treden. Dit moet niet worden gebruikt als het op zichzelf staat, want de publieke ruimte is van iedereen, maar wel in een grotere context.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

De heer Peters (D66) vertelt dat hij vroeger geen gemakkelijk kind was. Volgens zijn ouders alleen als hij sliep. Iemand die slaapt doet geen vlieg kwaad. Iemand die buiten slaapt ligt daar niet voor zijn lol. Het feit dat buiten slapen beboet wordt vindt D66 niet passend. Toezicht en handhaving lijkt met dit instrument overlast aan te pakken. Volgens D66 moet daar zeer terughoudend mee worden omgegaan. Zij hebben er begrip voor dat de gemeente buitenslapers goed wil monitoren en een instrument in handen wil hebben om hen naar passende zorginstanties te verwijzen. D66 stelt voor om naar een instrument te zoeken dat passender is dan boetes en dat

ongewenst gedrag kan ontmoedigen. De PvdA deed daartoe een aantal suggesties. Dat doel wordt hiermee namelijk niet gediend.

De voorzitter geeft het woord aan de burgemeester voor de beantwoording van de vragen.

Burgemeester Dijksma vindt het belangrijk om dit onderwerp met nuance te benaderen. Er is niemand die ervan uitgaat dat mensen die zonder een dak boven hun hoofd buiten slapen dat vrijwillig doen. Niemand in deze raad is er op uit om het feit dat men buiten slaapt te criminaliseren. Zij stelt vast dat dat het uitgangspunt is. Vervolgens gaat de vraag over wat te doen in die situaties waarbij het buiten slapen een gevaar is voor die persoon, of waarbij overlast wordt veroorzaakt voor andere mensen in diezelfde omgeving. De openbare ruimte is van allemaal, en niet van één groep in het bijzonder. Niet van bewoners in de omgeving van de buiten slapers, maar ook niet van de buitenslapers zelf.

Mevrouw Nolten (BIJ1) geeft de nuance mee dat de ene groep de raad goed weet te vinden als zij overlast ervaren, de andere groep niet. Zij wil voor deze groep een lans breken.

Burgemeester Dijksma is van mening dat deze groep onder andere door BIJ1 goed vertegenwoordigd wordt. Het gaat hier om een groep mensen die kwetsbaar zijn. Adel verplicht daarbij, ook voor de overheid. Prudent of proportioneel omgaan met machtsmiddelen om een bepaald gedrag te wijzigen of mensen te begeleiden naar de zorg, dat vraagt iets. Dat gebeurt wel in de praktijk. Er werden vergelijkingen gemaakt met opmerkingen die door collega's in de andere G4-steden zouden zijn gemaakt. In alle G4-steden kan buiten slapen beboet worden. De cijfers van Amsterdam zijn niet ontvangen, maar wel die van de andere twee steden. Die liggen veel hoger dan in Utrecht. Het lijkt alsof in Utrecht veel gebruik wordt gemaakt van dit instrument, maar dat is in de praktijk van alledag niet zo.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt hoe de stad hierin staat en wat de modus daarover is. Ook in de andere steden zijn er partijen die dit uit de APV willen. Zij wil de zorg dat dit niet gelijk wordt getrokken dan ook wegnemen.

Burgemeester Dijksma laat weten dat zij niet met die vergelijking is gekomen, en daar dus ook geen zorgen over heeft. Zij geeft de feiten weer: in 2023 zijn in Utrecht 194 boetes uitgedeeld, in Rotterdam 716 en in Den Haag 643. De vervolgvraag is of dat er niet 194 teveel zijn. Idealiter is dat zo, want in een perfecte wereld wordt dit instrument alleen gebruikt als een absoluut sluitstuk in de handhaving. Utrecht is goed in de opvang van mensen, ook in vergelijking met sommige andere steden. Tegelijkertijd is dit instrument nodig. Er is veel gesproken over experts. Het doet haar pijn dat de ene expert wel op waarde wordt geschat en de andere expert niet. Zij acht de experts in de zorg erg hoog. Zij opereren in moeilijke omstandigheden om een ingewikkelde doelgroep op te vangen. De experts op handhaving, de boa's, worden echter weggezet als "dat is ook maar een mening". Deze experts zeggen wat over de relatie tussen de zes artikelen die de PvdA noemt, en het feit dat het voor hen desondanks heel moeilijk is om effectief te kunnen handhaven op overlast. Dat komt omdat er een heterdaad nodig is. Dat zit niet in de zes artikelen. Deze experts geven aan dat een ultiem sluitstuk ontbreekt om mensen met drang of dwang naar een zorgtraject te geleiden en soms ook naar onderdak. Er wordt een effectief middel gemist om overlast te bestrijden.

Mevrouw Nolten (BIJ1) legt de veronderstelling dat ze andere expertises belangrijker vindt naast zich neer. Zij geeft aan dat BIJ1 de doelgroep onvoorwaardelijk wil steunen en weegt de mening van de experts die zich om hen

bekommeren dan ook zwaarder. De cijfers voor Utrecht zijn dan wel relatief laag, maar nog steeds hoog in de ogen van BIJ1.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat wordt verondersteld dat de mensen van handhaving het doorgeleiden naar zorg niet als hun uitgangspunt hebben. Zij vraagt waarom wordt gedacht dat het hen erom te doen is om boetes uit te delen.

Mevrouw Nolten (BIJ1) constateert dat er wordt gesteld dat een boete nodig is om deze mensen naar zorg te begeleiden. Dat is weerlegt. Zij vraagt zich af voor wie het middel effectief is.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat de wethouder daarvan op casusniveau een aantal voorbeelden kan geven. Zij stelt vast dat het helaas zo is dat sommige mensen er op die manier toe gedwongen moeten worden. Dat zegt iets over de staat waarin sommige mensen zich in hun persoonlijke leven bevinden. Dat is de realiteit op de straat. Ook voor de zorgpartners is dat lastig, want zij zoeken juist verbinding zonder oordeel. Als zij als handhavers gaan optreden levert dat een vertrouwensbreuk op met de mensen om wie het gaat.

De heer Stam (PvdA) is van mening dat vaststaat dat bij sommige vormen van overlast, zoals wildplassen, wildpoepen of drank- of drugsgebruik, een heterdaad nodig is. Maar het zich ophouden op een bepaalde openbare locatie is van een veel lager heterdaad-niveau.

Burgemeester Dijksma zegt dat als dat in de handhavingspraktijk zo is, dan zal dat ook gevolgd worden. Handhavers gaan niet op zoek naar het moeilijkste instrument maar naar het meest effectieve instrument dat past in de context die zij aantreffen. Gezien de beperkte capaciteit kan handhaving niet overal zijn, zeker niet in de nacht. Er wordt alleen gehandhaafd in situaties waarbij er excessen zijn. Dus mensen die ergens in Amelisweerd in het verborgene in een kampementje overnachten worden niet eens opgemerkt. Dat kan overigens net zo goed schrijnend zijn. Er wordt alleen gehandhaafd als er meldingen zijn of als mensen zichzelf in gevaar brengen. Dat komt bijvoorbeeld voor in de winter, als men te beneveld is dat ze de nachtopvang niet meer kunnen opzoeken. Als die mensen buiten worden gelaten dan vriezen ze dood.

De heer Stam (PvdA) zegt dat als de boa’s zoeken naar het makkelijkste middel om te gebruiken, dan is artikel 2.29 net zo goed effectief. In de wintergevallen kan worden gekeken naar Breda, waar een voorstel is dat wordt opgetreden bij min tien graden. De PvdA roept op om het creatief denken te stimuleren. Aan de wethouder wordt gevraagd of die andere middelen misschien wat lastiger zijn, maar mogelijk wel effectiever.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat wordt verondersteld dat altijd als eerste naar dit middel wordt gegrepen. De cijfers geven echter aan dat dat niet zo is. Zij geeft aan wat het betekent als dit verbod niet wordt doorgezet. Dan kan er onvoldoende worden opgetreden tegen overlast en onveiligheid. Er ontstaan ook gezondheidsrisico’s voor buitenslapers zelf en voor de omgeving. Het zicht op de doelgroep raakt verloren waardoor minder mensen naar de juiste zorg worden geleid. De handhaving wordt ingewikkeld gemaakt want er kan geen ultieme grens meer worden gesteld. Dat betekent dat de gemeente niet thuis kan geven als bewoners meldingen doen. Als de raad hiervoor kiest moet zij ook voor de consequenties staan, ook voor de doelgroep zelf. Het gaat consequenties hebben in het beleid en effect hebben in de stad.

De heer Stam (PvdA) accepteert de consequenties die de burgemeester schetst. Waarom zitten die andere titels in de APV, als daar toch niet op wordt gehandhaafd? Kunnen die dan worden geschrapt?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat ook op de andere titels wordt gehandhaafd, maar in een andere context. Er zijn ook mensen die wildplassen die niet dakloos zijn. Daarop wordt gehandhaafd als zij op heterdaad kunnen worden betrapt. Die andere artikelen zijn niet waardeloos. In de complexiteit van deze groep is het soms ultiem nodig om ook dit instrument in te zetten. Ook voor de doelgroep zelf is het schadelijk om dit los te laten. De burgemeester geeft aan dat zij het gevoel heeft dat dat niet overzien wordt.

Mevrouw Nolten (BIJ1) zegt dat de raad de gevraagde volwassenheid zeker toont. Zij hebben niet voor niets gevraagd of de wethouder Wonen kan aanschuiven bij het debat over dakloosheid. Hoe ziet de burgemeester dat?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat dit probleem inderdaad bepaalde wortels heeft. Overigens is het niet hebben van een woning niet de enige oorzaak voor dakloosheid. Er zit echter een einde aan dat wat kan worden gefinancierd aan opvang. Zij vertelt dat zij binnen een week na haar aantreden, op Eerste Kerstdag, de opvang van het Leger des Heils bezocht. Zij sprak daar met daklozen die aangaven dat de voorzieningen en benadering in Utrecht veel beter waren dan in Amsterdam. Daar is zij trots op. Zij benadrukt dat er altijd meer aan kan worden gedaan, maar er wordt zeker niet niets aan gedaan.

De heer Peters (D66) vraagt de burgemeester welke nieuwe instrumenten er nodig zijn om geen buitenslaapverbod te hebben, maar wel effectief zijn. Het is gek dat er een instrument is dat het verbied om buiten te slapen, maar eigenlijk een ander doel heeft. Dat rijmt niet met elkaar en maakt het onduidelijk.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat er soms een weerbarstig instrument nodig is waar je liever niet voor kiest, maar dat als sluitstuk kan dienen als alle andere instrumenten niet meer werken. Niks doen en het zo laten uit respect voor de ander is soms onbarmhartiger dan streng zijn.

De heer Peters (D66) zegt dat er nu een instrument wordt gebruikt dat als doel heeft het verbieden van buiten slapen, maar dat voor iets anders wordt ingezet. Dat klopt principieel niet. Dat er af en toe drang moet worden uitgeoefend is duidelijk, maar er moeten regels worden opgesteld die dienen voor het doel waarvoor het is bedoeld.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat het de vraag is of drang bij deze doelgroep toepast mag worden. Er moet een middel worden gevonden waarmee niet altijd een heterdaad moet worden vastgesteld, en toch kunt optreden. Het alternatief waarnaar de raad zoekt is nog niet gevonden.

De heer Peters (D66) vraagt of toegezegd kan worden dat onderzocht wordt of dit soort instrumenten bedacht kunnen worden of elders in de wereld al worden gebruikt.

Burgemeester Dijksma stelt voor om voor de beantwoording van deze vragen het woord aan de wethouder te geven.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt naar welke zorg de buitenslapers worden begeleid. Het grootste deel bestaat uit EU-migranten. Zij worden niet bij elke opvang als rechthebbende gezien en zij hebben niet altijd recht op zorg. Is er iets om naar toe te begeleiden?

Burgemeester Dijksma stelt voor om ook voor de beantwoording van deze vraag het woord aan de wethouder te geven.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen.

Wethouder Streefland antwoordt dat zij verbonden is aan het EU-netwerk dat werkt aan ‘Combatting homelessness’ in 2030. In alle grote steden in Europa is een toename van dakloosheid merkbaar, door gebrek aan woningen, mensen die uit elkaar gaan en arbeidsmigratie. Iedereen stoeit met het vinden van een humane oplossing. Er wordt gezocht naar handhavingsmiddelen zonder dat er een heterdaad moet plaatsvinden. In de bestaande complexiteit wordt door de Eropaf-teams en door de teams in de wijken geprobeerd deze mensen te geleiden naar zorg. Sommige mensen willen niet van de straat af, en in veel gevallen worden die mensen gelaten. Als mensen echter een gevaar gaan vormen is de enige oplossing vaak beboeten. Er wordt heel veel gedaan om de mensen op te vangen. In 2024 zijn 364 arbeidsmigranten opgevangen. Dat is erg hoog, en hoger dan in andere gemeenten, hoewel deze groep op basis van de wet eigenlijk geen recht heeft op opvang. Aan de raad wordt gevraagd om over alle morele bezwaren heen te stappen omdat beboeten in sommige situaties echt nodig is. Volgens de wethouder wordt er niet beboet met het doel om iemand te straffen. De raad heeft haar jarenlang gevraagd om ervoor te zorgen dat niemand buiten slaapt. Zij stelt dat het onmogelijke aan haar, aan de mensen in de stad, aan de veldwerkers en aan de handhavers wordt gevraagd. Zij kent de casuïstiek. Nu vraagt de raad haar om het laatste middel om die mensen naar de zorg te geleiden weg te halen. Daar wordt zij kwaad van. Er worden heel veel mensen opgevangen in Utrecht en er zijn veel mensen op de straat. Er is een koud weer-regeling. Er zijn daar veel Noord-Afrikanen die zorgen voor ernstige overlast, er is veel drugsgebruik, er komen veel EU-arbeidsmigranten naar toe. De wethouder geeft aan dat zij soms hulp nodig heeft van de raad. Zij vraagt nu iets heel kleins: als het te erg wordt voor de buitenslaper zelf, voor de omgeving, voor de handhaving, voor de hulpverlening is de hulp van de raad nodig om het niet weg te halen. Dat is niet onbarmhartig. Zij geeft aan dat ze van elke locatie weet wat er gebeurt, waar mensen zitten, ook over de groepen die in de bosjes overnachten. Zij vraagt de raad om ieder zijn werk op een menswaardige manier te laten doen. Op dit moment speelt dit in Lunetten: de enige manier om de betreffende persoon uit zijn psychose te halen is te dreigen met een boete. Die wordt uiteraard niet geïnd en de persoon wordt natuurlijk begeleid naar een zorginstelling. De wethouder geeft aan dat ze niet gek is. Zij vraagt de raad om dit niet te doen.

De voorzitter schorst de vergadering.

- Schorsing –

De voorzitter heropent de vergadering. Zij informeert of er nog onbeantwoorde vragen zijn. Die zijn er niet. Zij vraagt aan de agenderende fracties of zij met deze bespreking hebben bereikt wat zij beoogden.

Mevrouw Nolten (BIJ1) zegt dat tevoren is aangegeven wat de reden van het debat is. Het is aan de raad om hierover te oordelen.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt doorgeleid naar de raad en dat BIJ1 met een voorstel zal komen. Zij vraagt of meer partijen dit van plan zijn en stelt voor hier 15 minuten voor te reserveren.

De heer Peters (D66) vraagt naar de toezegging om uit te zoeken welke maatregelen internationaal worden genomen tegen buiten slapers.

Wethouder Streefland antwoordt dat in Utrecht volgens de KWR mensen bij een temperatuur van min tien gedwongen kunnen worden opgevangen. Dan moet er wel een crisismachtiging worden afgegeven door de psychiatrische dienst. Dat kost veel tijd, geld en is arbeidsintensief. Bovendien kan dat alleen als aangetoond kan worden dat iemand wilsonbekwaam is. Zij stelt voor om tegen de zomer een analyse te verstrekken van de maatregelen die internationaal worden genomen tegen buiten slapers.

De voorzitter sluit dit agendapunt af. Zij vraagt of er behoefte is aan een schorsing voor een voorzitterswissel.

De heer Peters (D66) zegt dat een voorzitterswissel niet nodig is. Hij vraagt zich af welke onderwerpen, gezien de beschikbare tijd, nog behandeld gaan worden en in welke volgorde. Hij stelt voor om eerst de afgelasting van de demonstratie hoger onderwijs te behandelen en vervolgens de raadsbrief over de rellen na de voetbalwedstrijd van FC Utrecht tegen Go Ahead Eagles .

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) zegt dat dit debat in eerste instantie was geagendeerd als spoeddebat. Uiteindelijk is daar niet voor gekozen. De geplande demonstratie was al in november. In december is het ook niet gelukt en nu is het al januari. Student & Starter stelt het erg op prijs als het vandaag gebeurt.

De heer Van Bergen (CU) begrijpt waar Student & Starter vandaan komt, maar hij vindt het ook urgent om over FC Utrecht tegen Go Ahead Eagles te spreken. Dat speelde zich af in mei e ging alle perken te buiten. Het doet geen recht aan de handhavers en de politie als dat pas negen maanden later wordt besproken.

De heer Skori (DENK) sluit zich aan bij CU.

De heer Paalman (Horizon) sluit zich eveneens aan bij CU.

Mevrouw Nolten (BIJ1) stelt voor om hierover te stemmen.

De voorzitter vraagt wie er voor het vanavond behandelen van beide onderwerpen is. Dat zijn twee fracties. Dat betekent dat één onderwerp wordt doorgeschoven. Zij vraagt vervolgens wie voor het doorschuiven van de raadsbrief over de rellen na de voetbalwedstrijd stemt. Dat zijn drie fracties. Zij vraagt vervolgens wie voor het doorschuiven van de afgelasting van de demonstratie hoger onderwijs stemt. Dat zijn acht fracties. Zij constateert dat het onderwijsdebat wordt doorgeschoven.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) vraagt of het onderwijsdebat ook wordt doorgeschoven als het debat over de voetbalrellen wel eerder dan elf uur klaar is. Voor Student & Starter heeft het de voorkeur om het onderwijsdebat ook vandaag te voeren.

De heer Van Steeg (CDA) was in de veronderstelling dat besloten was dat één debat wordt doorgeschoven. Hij is geen voorstander van terug-onderhandelen naar een ander voorstel.

De voorzitter vindt het wel een goed voorstel om in overweging te nemen.

Mevrouw Meerding (VVD) stelt voor om, als het debat over de voetbalrellen voor elf uur klaar is, een begin te maken met het onderwijsdebat.

De voorzitter geeft het woord aan de commissiegriffier.

De heer Lok geeft aan dat vanmorgen is besloten om een onderwerp in februari waarvoor 20 minuten was gereserveerd door te schuiven naar maart. Voor het onderwerp dat de commissie nu wil doorschuiven staat 150 minuten. Wanneer wil de commissie dit dan behandelen?

De heer Peters (D66) stelt voor om het onderwijsdebat om te vormen tot een debat over het demonstratierecht, en daar in maart 150 minuten voor te reserveren.

De voorzitter zegt dat haar ervaring is dat algemene onderwerpen in debatten minder richting hebben. Zij stelt voor om het bij een onderwijsdebat te houden en oppert om nu te beginnen met het debat over de voetbalrellen. Wanneer er tijd over is wordt gestart met het onderwijsdebat. Als dat niet lukt schuift het debat in zijn geheel door naar de volgende vergadering.

De heer Van Steeg (CDA) heeft begrepen dat de volgende vergadering vol zit.

De voorzitter antwoordt dat er in de volgende vergadering nog 90 minuten beschikbaar is.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de beantwoording door het college dan een maand later zal plaatsvinden.

De voorzitter antwoordt daarop bevestigend, als het inderdaad lukt om dat debat vandaag te beginnen.

11 Raadsbrief Maatregelen na rellen wedstrijd FC Utrecht – Go Ahead Eagles

De voorzitter licht toe dat FC Utrecht een belangrijke rol in de stad speelt. Iedere thuiswedstrijd trekt ruim 20.000 bezoekers. FC Utrecht kan worden gezien als een echte volksclub. De thuiswedstrijden gaan helaas ook gepaard met uitdagingen op het gebied van veiligheid. De confrontaties tussen supporters en met de politie waren het afgelopen jaar vaker onderdeel van discussie in de raad. De fracties van CDA, CU, D66, Volt, EenUtrecht, VVD, PvdA, GroenLinks, UtrechtNu, Horizon en DENK hebben naar aanleiding van deze incidenten en de RIB behoefte aan een debat in de commissie. De genoemde fracties willen praten over de stappen die nog kunnen worden gezet en voorstellen doen om het verloop van de thuiswedstrijden van FC Utrecht te verbeteren. De raadsbrief wordt in één termijn besproken. Er is 60 minuten voor gereserveerd.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA voor hun inbreng.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat dit onderwerp breder moet worden gezien. In het vorig voetbalseizoen vonden op meerdere momenten rellen plaats die volstrekt onacceptabel zijn en een veel te grote belasting vormen voor Utrecht en de Utrechtse samenleving. Dat zou bijna worden vergeten nu FC Utrecht met 2-1 heeft gewonnen bij Feyenoord in de kwartfinale van de KNVB-beker. Het gaat nu goed met de club, en dat is het cynische van dit debat. Het stadion zit elke twee weken vol en de sfeer is goed. Maar juist nu moeten stappen worden gezet om de veiligheid te verbeteren om situaties die vorig jaar herhaaldelijk plaatsvonden worden voorkomen. FC Utrecht heeft zich van zijn goede kant laten zien door de raad uit te nodigen in het stadion. Zij hebben laten zien dat ze nadrukkelijk bezig zijn met veiligheid. Er zijn veiligheidsadviseurs, er is goed cameratoezicht in het stadion, mensen worden in de gaten gehouden en stevig aangepakt. Dat helpt om het gesprek over veiligheid goed te voeren. Dat betekent niet dat er geen extra maatregelen nodig zijn en dat er geen

extra stappen gezet moeten worden in de samenwerking met FC Utrecht. Na de wedstrijd tegen Go Ahead Eagles heeft de burgemeester besloten dat er een wedstrijd zonder supporters moest worden gespeeld. De heer Van Steeg is zelf ook zo'n supporter met seizoenskaart maar stond wel achter die maatregel. De maat was echt vol. Hij begrijpt de mensen die tegen het collectief straffen zijn, maar op een gegeven moment is een maatregel nodig waarmee een streep wordt getrokken.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het CDA geen mogelijkheid ziet om die streep te trekken zonder de collectieve afstraffing.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat een stevige maatregel nodig is na de incidenten van vorig seizoen, waarbij de geweldsorgie bij de wedstrijd tegen Go Ahead Eagles het dieptepunt was. Ook op individueel niveau moet er nog het nodige gebeuren.
Hij vervolgt zijn betoog. Ook andere betaald voetbalclubs hebben moeite met hun harde kern. Bij FC Utrecht zorgt vooral de Bunnik-side voor problemen, die uit opvallend jonge jongens bestaat. Aan de burgemeester wordt gevraagd hoe zij de relatie van de club met die harde kern beoordeelt. Heeft de club daar voldoende afstand toe, en nemen zij de maatregelen die nodig zijn op de juiste momenten?

De heer Peters (D66) vraagt wat de visie van het CDA is op hoe de relatie idealiter zou moeten zijn tussen de club en de supporters.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat dat een moeilijk dilemma is. De afstand moet groot genoeg zijn om stevige maatregelen tegen de supporters te durven nemen. Het risico is groot dat de club, onder druk van de supporters, niet de maatregelen neemt die nodig zijn om de veiligheid voor alle supporters te bewaken.
Hij vervolgt zijn betoog. De Bunnik-side speelt vaak een negatieve rol in de rellen met de uit-supporters. FC Utrecht geeft aan dat zij de poorten dichtdoen zodat er geen confrontatie kan plaatsvinden. Ook bij de zuid-tribune zouden maatregelen genomen moeten worden zodat de politie minder vaak hoeft op te treden. Er wordt een reactie van de burgemeester gevraagd. Een volgend punt zijn de uit-supporters. FC Utrecht geeft aan dat de uitspelende club een belangrijke rol heeft. Zij moeten ervoor zorgen dat hun supporters in het uit-vak staan zonder vuurwerk en zouden het fouilleren op zich kunnen nemen. Hoe ziet de burgemeester dat? Zij kiest er soms voor om minder of geen uit-supporters toe te laten. Maakt de burgemeester ook afspraken met de uitspelende clubs? De burgemeester heeft in de media vaak gesproken over de problemen die er zijn met supporterscafé DITO. Er is een gesprek geweest met de uitbater daarvan, waarna de kou uit de lucht zou zijn. Volgens FC Utrecht begeven mensen met een stadionverbod zich daar echter nog steeds. Is het niet mogelijk om een betere combinatie te maken tussen het stadionverbod en een gebiedsverbod, zeker rondom DITO? FC Utrecht zou ook zelf geholpen zijn als de mensen met een stadionverbod ook de omgeving van het stadion niet betreden.
Verder vraagt het CDA naar het gebruik van technologie. In de supermarkt kan worden betaald met face-ID. Gezichtsherkenning zou toch onderdeel moeten zijn van de oplossing voor supportersrellen. Volgens de burgemeester mag dat niet in verband met privacy, maar NEC gebruikt gezichtsherkenning wel om het stadion binnen te komen. Het heeft nog allemaal haken en ogen, maar het is wel de toekomst. Het koppelen van een ID aan een seizoenkaart maakt de toegang tot het stadion heel makkelijk. Worden hierover gesprekken gevoerd, ook op nationaal niveau? Het is voorstelbaar dat in een gesprek met de Autoriteit persoonsgegevens duidelijk gemaakt kan worden dat het maatschappelijk belang van dit soort technologieën toch gebruikt kan worden bij supportersrellen. Zeker bij de toegang tot het stadion, waarbij supporters zelf toestemming kunnen geven om biometrische gegevens te gebruiken.

De heer Peters (D66) vraagt of deze vragen bij de burgemeester of bij FC Utrecht neergelegd moeten worden.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat dit een combinatie moet zijn tussen de gemeente en FC Utrecht. Het is van belang dat de burgemeester weet wie die harde kern is, en dat hun seizoenkaart niet zomaar aan iemand anders is gegeven. Dit soort technologieën kunnen daar een oplossing voor zijn. Het is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de club, maar dat zal financiële gevolgen hebben.

De heer Peters (D66) vraagt of het niet een mooie eerste stap zou zijn om met FC Utrecht te bespreken of met vaste placeringen gewerkt kan worden. Daardoor zijn mensen makkelijker herkenbaar en terug te vinden in het publiek.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat dat al in belangrijke mate het geval is. De seizoenkaarthouder moet dan wel degene zijn die op die plaats zit. De seizoenkaart kan gemakkelijk aan iemand anders worden gegeven. Met de huidige technologie kan de koppeling goed worden gemaakt, maar dat moet wel mogen.
Hij vervolgt zijn betoog. Het is belangrijk dat de gesprekken met FC Utrecht over verbetering van de veiligheid worden gecontinueerd. De harde kern moet onder controle blijven. FC Utrecht speelt een ontzettend belangrijke rol in de Utrechtse samenleving, 22.000 mensen komen tweewekelijks naar het stadion. Dat moet worden gekoesterd, maar zonder de excessen die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden.

De voorzitter geeft het woord aan de CU voor hun inbreng.

De heer Van Bergen (CU) begint zijn bijdrage met een woord van dank aan de politie, ME'ers, handhavers en stewards die aanwezig waren in en rond het stadion op die bewuste dag. Het geweld waar zij mee te maken kregen is ronduit schokkend. Het is goed voor te stellen dat het voor sommigen een traumatische gebeurtenis was. Aan de burgemeester wordt gevraagd of zij kan toelichten welke sporen dat heeft nagelaten. Wat daar die middag is gebeurd is op geen enkele manier goed te praten. De heer Van Bergen bezocht onlangs een van de zittingsdagen van de meervoudige kamer, op zoek naar een verklaring voor deze geweldsuitbarsting. Er is niet één verhaal dat het goed gaat praten. Eén van de verdachten haalde aan dat niet zij, maar Go Ahead Eagles was begonnen met het gooien van vuurwerk. De rechter vroeg daarop waarom hij vervolgens met stenen en vuurwerk naar de ME was gaan gooien. Het antwoord daarop moest de verdachte schuldig blijven. Er is geen goed antwoord op die vraag. Niet de rode kaart, niet het late tegendoelpunt, niet het vuurwerk vanuit het uitvak op de familietribune en zeker niet het feit dat sommige supporters zo straal bezopen waren dat ze niet eens de wedstrijd, laat staan het vechten daarna, kunnen herinneren. In de tenlastelegging verklaarde de officier van justitie dat de maatschappij klaar is met het voetbalgeweld. De CU beaamt dat volmondig. De veiligheidsregio is 23 fte aan politie-inzet kwijt aan voetbal in Utrecht. Dat is enorm veel, die uren kunnen veel beter worden besteed. Deelt de burgemeester dat dit moeilijk is om uit te leggen? Vindt zij de ordegrootte van de politie-inzet proportioneel? Welke mogelijkheden ziet de gemeente om FC Utrecht medeverantwoordelijk te maken voor deze kosten? Het was opvallend dat lang niet alle relschoppers aanwezig waren geweest bij de wedstrijd. Een deel van hen had namelijk al een stadionverbod, keek de wedstrijd in nabijgelegen kroegen en kwam daarna naar het stadion om de situatie te laten escaleren. De officier van justitie eiste daarom naast celstraffen ook gebiedsverboden, voor, tijdens en na de voetbalwedstrijden en activiteiten van FC Utrecht. De CU sluit zich aan bij de vraag die het CDA daarover stelde.

De voorzitter geeft het woord aan D66 voor hun inbreng.

De heer Peters (D66) zegt dat hij vooral vooruit wil kijken. De Galgenwaard trekt wekelijks ruim 22.000 bezoekers. Het is een minimaatschappij met ouders, studenten, ondernemers, kinderen maar ook kwetsbare mensen zoals in elke samenleving. En zoals in elke samenleving zijn er ook relschoppers en drugsdealers aanwezig. Dat is een realiteit waar FC Utrecht ook mee moet omgaan. Tijdens het werkbezoek afgelopen najaar is getoond hoe men dat aanpakt: streng maar rechtvaardig. Met als doel om dichtbij de supporters te blijven staan en incidenten te voorkomen. Dat is een mooie en goede aanpak, maar er moet ook worden gekeken hoe die aanpak gecontinueerd kan blijven. Onlangs is ook in de media aangegeven wat voor balanceeract het is voor een voetbalclub. Zo lijkt het bij de club uit Rotterdam naar een kant uitgeslagen te zijn en hebben de supportersgroepen er veel te veel in de pap te brokkelen ten koste van andere supporters. Met name de regenbooggemeenschap. D66 is benieuwd hoe de burgemeester deze balans in de gaten houdt en vraagt om de toezegging dat zij met FC Utrecht in gesprek gaat over wat er wordt gedaan om álle Utrechters, specifiek de mensen uit de regenbooggemeenschap, zich thuis te laten voelen in de Galgenwaard. Betreffende de politie-inzet vindt D66, net als de vorige sprekers, het aantal fte's dat nodig is bij de voetbalwedstrijden onuitlegbaar. Zij pleiten daarom voor veel minder politie-inzet bij voetbalwedstrijden in Utrecht. Veiligheid in en rond het stadion moet in de eerste plaats een verantwoordelijkheid zijn van de clubs zelf. Net als festivals en evenementen kunnen voetbalclubs strengere veiligheidsmaatregelen treffen en zelf veel meer investeren in professionele beveiliging. Als dat betekent dat een seizoenkaart duurder wordt, dan is dat een collectief gevolg van het feit dat de supporters zich niet aan de regels weten te houden.

Mevrouw Meerding (VVD) is het principieel wel eens met dit betoog, maar denkt dat er in praktische zin een kink in de kabel zit. Op het moment dat de supporters naar buiten lopen bevinden zij zich in de openbare ruimte en vallen zij niet meer onder de beveiliging van FC Utrecht. Hoe ziet D66 dat?

De heer Peters (D66) antwoordt dat er ook bevoegdheid voor FC Utrecht moet komen om ervoor te zorgen dat alles in goede banen wordt geleid als ze het stadion uitkomen. Dat kan bijvoorbeeld door niet iedereen in één keer het stadion te laten verlaten, maar er zijn ongetwijfeld meer oplossingen denkbaar. Daarover moet de burgemeester het gesprek aangaan met FC Utrecht.
Hij vervolgt zijn betoog. Wat D66 betreft hoeft de belastingbetaler niet direct te betalen voor die politie-inzet. Het is tijd dat de belasting op de politiecapaciteit structureel verlicht wordt en het supportersgeweld daadkrachtig wordt aangepakt bij de bron in en rond het stadion. D66 vraagt welke stappen het college daartoe gaat zetten. Tenslotte vraagt de heer Peters naar 'pitch invasion'. Volgens het handboek van de KNVB moeten clubs dat faciliteren, terwijl zo'n pitch invasion ervoor zorgt dat het geweld juist escaleert. Kan de burgemeester hierover, samen met andere betaald voetbalclubs, eens een hartig woordje met de KNVB wisselen?

De voorzitter geeft het woord aan Volt voor hun bijdrage.

De heer Maas (Volt) sluit zich aan bij de CU voor wat betreft de steunbetuiging aan politie en handhaving. Het werkbezoek dat aan FC Utrecht is gebracht zorgde ervoor dat duidelijk werd dat de effort van FC Utrecht om de veiligheid van het publiek te garanderen best intensief is. Het roept wel de vraag op waarom dat het vorig seizoen niet altijd lukte waardoor er excessen ontstonden. Het zou goed zijn als de burgemeester nog eens bij FC Utrecht onder de aandacht brengt dat dit bij alle wedstrijden goed zou zijn. Volt sluit zich aan bij de mogelijkheden die het CDA noemde over gebiedsverboden. Dat kan echt wel een oplossing bieden. Volt sluit zich niet aan bij het pleidooi voor gezichtsherkenning. Aan de burgemeester wordt gevraagd of zij iets kan zeggen over de meldingsplicht voor mensen met een stadionverbod tijdens de wedstrijden en of dat iets kan bijdragen.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt waarom Volt niet aansluit bij het pleidooi voor gezichtsherkenning. Dat is een technologische ontwikkeling die ten positieve gebruikt zou moeten worden.

De heer Maas (Volt) antwoordt dat hij dat niet gelooft. FC Utrecht is goed in staat om de Bunnik-side en met name de harde kern precies te scannen en te bepalen wie er aanwezig is. Zij kennen deze mensen bij naam en toenaam.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat dat niet het pleidooi was. Het opslaan van persoonsgegevens mag niet. Hij pleitte voor het koppelen van de seizoenkaart aan de identiteit van de bezitter. Daarmee wordt de toegang vereenvoudigd. Gezichtsherkenning kan dan echt een uitkomst zijn, net als bij het betalen bij de kassa. Hij roept Volt op om niet te benepen te zijn door dit soort technologische vooruitgang meteen af te wijzen.

De heer Maas (Volt) antwoordt dat hij het pleidooi van het CDA begrijpt, maar zich afvraagt of het wat oplevert. Het is bekend dat seizoenkaarthouders onderling wel eens wisselen, maar ook dat FC Utrecht heel goed zicht heeft op de harde kern. Zij hebben voldoende middelen. Gezichtsherkenning draagt daar niet aan bij.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het wel een probleem dat seizoenkaarten makkelijk uitgewisseld kunnen worden. De technologische vooruitgang moet worden gekoesterd, want het levert praktische voordelen op. Er moet niet worden weggekeken van de risico's, maar ook de kansen moeten worden gezien.

De heer Maas (Volt) zegt dat er ook andere kanten van diezelfde kansen zijn. Hij is niet overtuigd.

De voorzitter geeft het woord aan de VVD voor hun bijdrage.

Mevrouw Meerding (VVD) is van mening dat de rellen die in mei ontstonden na de wedstrijd van FC Utrecht tegen Go Ahead Eagles verschrikkelijk waren. Dat is hier door meerdere sprekers ook al uitgebreid besproken. Zij sluit zich aan bij de dankwoorden van de CU aan de politieagenten, ME'ers en andere hulpverleners. De burgemeester heeft naar aanleiding van deze rellen besloten dat de eerstvolgende wedstrijd zonder publiek moest worden gespeeld. De VVD heeft die maatregel gesteund. Normaliter is de VVD geen voorstander van het straffen van een hele groep vanwege een paar rotte appels, maar in dit geval zagen zij ook geen andere mogelijkheid meer. Voor het rechtvaardigheidsgevoel was het goed om te zien dat er daadwerkelijk veel mensen zijn opgepakt en vervolgd voor het geweld. Lang leve de camerabeelden. Het is nu de vraag wat er duurzaam en naar de toekomst toe kan worden gedaan om de veiligheid bij voetbalwedstrijden te verbeteren en dit soort geweldsexcessen te voorkomen. Wat kan de gemeente doen en wat kan de club daarin betekenen? Het allerliefst zou de VVD zien dat de gemeente minder politie-inzet kwijt is aan dit soort wedstrijden, en dat de verantwoordelijkheid meer bij de club ligt. De VVD vreest dat daarvoor wel een lange adem nodig is. De VVD denkt aan verschillende verbeterpunten. Volgens supporters kan zo naar binnen worden gelopen, ook als je een grote tas bij je hebt. Er is te weinig serieuze controle aan de poort. Seizoenkaarten worden doorgegeven waarbij niet wordt gecontroleerd wie er naar binnen gaat. Hierop zou de club zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Wat de VVD betreft mag alles nu uit de kast. De maat is vol. Er zijn in dit debat veel suggesties genoemd waar de VVD zich achter schaart. Het onderzoeken van een alcoholverbod is een mogelijkheid, ook al is dat niet leuk. Het gebruik van nieuwe technologieën is genoemd, gebiedsverboden, meldingsplicht. Dit moet volgens de VVD serieus worden onderzocht, want voetbal moet in de eerste plaats een leuk spelletje zijn en geen veiligheidsrisico.

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks voor hun bijdrage.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) zegt dat er al veel is gesproken over de inzet die is gepleegd door FC Utrecht en door het college om de sfeer goed te houden. Helaas kan de verharding in de samenleving niet los worden gezien van wat er gebeurt in de voetbalwereld. GroenLinks steunt de maatregelen die de burgemeester samen met FC Utrecht heeft getroffen om de veiligheid bij de rellen in mei te borgen. Niemand wil een wedstrijd zonder publiek, maar als dat de enige manier is om ongeregeldheden te voorkomen begrijpt GroenLinks die keuze. Ook als er in het vervolg nieuwe signalen zijn dat dit gaat spelen. GroenLinks heeft enkele suggesties voor maatregelen in het vervolg. Wordt er nog gewerkt met een alcoholverbod bij hoogrisico-wedstrijden? Is het niet een beter idee om dat altijd te doen in het stadion? Verder is het instellen van bufferzones voor en na de wedstrijd, zodat supporters elkaar niet tegenkomen, wat GroenLinks betreft een optie. Aan de burgemeester wordt gevraagd hoe het gaat met het experiment van de digitale meldplicht. Wat GroenLinks betreft wordt dat gecontinueerd.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA voor hun bijdrage.

De heer Stam (PvdA) vindt het goed om te horen dat alle partijen vinden dat de politie en handhaving goed hebben gehandeld na de vernietigende rellen in mei. De PvdA sluit zich dan ook aan bij de dankwoorden van de CU. Zij sluiten zich ook aan bij de vraag om extra maatregelen van het CDA en plaatst daarbij drie kanttekeningen. Net als D66 en de VVD vindt de PvdA dat er zo min mogelijk politie moet worden ingezet. Als er toch politie-inzet nodig is moeten de kosten grotendeels worden gedekt door FC Utrecht, want zij hebben een verdienmodel aan de professionele voetballerij. Voor wat betreft DITO vraagt de PvdA of er kansen zijn om de veiligheid beter te realiseren om geen brandhaard te creëren voor mensen met een stadionverbod zonder gebiedsverbod die daar dan kunnen verzamelen. Tenslotte merkt de heer Stam op dat hij bij de wedstrijd FC Utrecht – PSV zag dat er opeens een zwarte piet op het veld liep, die volgens FC Utrecht niets met hen te maken had. Dat is zorgelijk. Heeft de burgemeester met FC Utrecht besproken hoe dat kon gebeuren en hoe dat kan worden voorkomen?

De voorzitter geeft het woord aan Horizon voor hun bijdrage.

De heer Paalman (Horizon) geeft aan dat hij voetbalfan is en graag naar wedstrijden gaat. Er is daarna nog nooit in hem opgekomen om andere mensen een klap te geven, de stad kort en klein te slaan of politiemensen aan te vallen. Horizon juicht het ruimschoots toe dat dit gedrag met harde middelen wordt gecorrigeerd. In dit betoog gaat het over hooligans, niet over voetbalfans. In de media is te lezen dat er 57 mensen vervolgd gaan worden. Dat is mooi. Terwijl justitie haar werkt doet moet de gemeente bekijken hoe dit in de toekomst kan worden voorkomen. Ook binnen de supporters van FC Utrecht is een grote schokgolf gegaan. De straffen die de gemeente oplegde werden gevoeld door de supporters. Bij het spreken met de supporters van FC Utrecht hoort Horizon zowel optimisme als machteloosheid. Optimisme omdat het dit jaar heel goed gaat met de resultaten van de club, en machteloosheid omdat ook zij geen sluitende oplossing hebben. Zij vragen zich af waarom er juist die avond geen clubkaart-verplichting was. Aangezien zoiets besloten wordt door de driehoek vraagt Horizon de burgemeester waarom die verplichting er die avond niet was. Is het een idee om elke wedstrijd met maar enig risico met clubkaart-verplichting te spelen? Voorts geven de supporters aan dat de fouillering erg te wensen overlaat en dat clubkaarten zomaar overgedragen kunnen worden. Het foto-ID is een mooi innovatief idee van het CDA, maar de voorkeur van Horizon gaat uit naar iets waar geen centrale foto-database voor nodig is, namelijk de vingerafdruk. Dat kan worden opgeslagen zonder herleidbare biometrische gegevens en snel worden gecontroleerd bij de ingang.

De heer Van Bergen (CU) vraagt of Horizon seizoenkaart bedoelt in plaats van clubkaart.

De heer Paalman (Horizon) antwoordt dat een clubkaart persoonsgebonden is. Van een seizoenkaart kunnen er meerdere op één naam staan en deze kunnen worden doorgegeven.

De heer Van Bergen (CU) zegt dat men zich met een clubkaart registreert bij de club, en met een seizoenkaart komt men het stadion binnen. Het zijn twee verschillende dingen, en we willen uiteindelijk weten wie er het stadion binnenkomt.

De heer Paalman (Horizon) antwoordt dat dat wel enigszins klopt met wat hij zei. De faq van FC Utrecht was hierover ingewikkeld.
Hij vervolgt zijn betoog met de opmerking dat er met sociale controle ook ver kan worden gekomen als er duidelijkheid is over de consequenties van bepaalde gedragingen. Aan de burgemeester wordt gevraagd of er een soort van routekaart is over welke acties van supporters consequenties aantrekken. Zo ja, is die routekaart bekend bij het bredere publiek? Horizon hoopt dat dit een unicum was en blijft. FC Utrecht gaat hartstikke goed, zowel qua resultaat als qua sfeer. Laten we dat volhouden, maar laten we ook goed voorbereid zijn voor wanneer de sfeer omslaat.

De voorzitter geeft het woord aan DENK voor hun bijdrage.

De heer Skori (DENK) zegt dat het onacceptabel is wat er na de wedstrijd FC Utrecht – Go Ahead Eagles gebeurde. Geweld tegen de politie en tegen omstanders moet keihard worden aangepakt. Daar is iedereen het gelukkig over eens. DENK heeft moeite met het opleggen van een collectief stadionverbod. Met zo'n collectieve straf worden duizenden supporters geraakt die helemaal niets met de rellen te maken hadden. Mensen die gewoon van een voetbalwedstrijd wilden genieten werden nu gestraft voor het gedrag van een paar rotte appels. Dat vindt DENK oneerlijk en niet de juiste aanpak. Zij pleiten daarom ook voor een gerichtere aanpak. Er is al een grootschalig onderzoek gestart om de aanstichters van het geweld op te sporen. De mensen die zich daar schuldig aan hebben gemaakt werden strafrechtelijk vervolgd, en konden rekenen op een stadion- of gebiedsverbod. DENK kan zich daarin vinden en is blij dat deze stappen zijn ondernomen. DENK roept het college op om voortaan professioneel op te treden en te kijken naar maatregelen die gericht zijn op de daders, niet op de massa.

De voorzitter vraagt of er fracties zijn met een korte aanvulling. Zij geeft het woord aan Stadsbelang Utrecht.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) sluit zich aan bij DENK. In andere situaties vindt men het verwerpelijk om collectief groepen te straffen voor de acties van een aantal individuen. Dat moet ook het geval zijn bij supportersrellen. Stadsbelang Utrecht sluit zich aan bij andere fracties voor wat betreft andere maatregelen en het eventueel verhalen van de kosten bij FC Utrecht.

De voorzitter sluit de inbreng van de fracties af en schorst de vergadering.

- Schorsing –

De voorzitter heropent de vergadering. Zij geeft het woord aan de burgemeester voor de beantwoording van de vragen.

Burgemeester Dijksma vindt de dankzegging van verschillende fracties aan de hulpdiensten van de betreffende avond op zijn plek. De geweldsexplosie was heel heftig. De burgemeester is na afloop van die avond bij de debriefing van de ME

geweest. Er zijn meer dan honderd ME'ers ingezet. Dat was voor een deel toeval, want deze wedstrijd was tevoren niet als risicowedstrijd aangemerkt. Er waren ook ME'ers in de stad omdat er een spannende demonstratie werd verwacht. De ME'ers zaten erbij als verslagen mensen. Zij waren boos en onthutst. Mensen hadden het voorzien op hun leven. Er zijn meerdere waarschuwingsschoten gelost. Eén van de mensen vertelde de burgemeester dat, als hij nog een schot had moeten lossen, het een gericht schot zou zijn geweest. De impact van dit geweld is groot, mede omdat een deel van de mensen er fysieke schade aan hebben overgehouden. Door het gebruik van cobra's op korte afstand is gehoorschade ontstaan bij meerdere agenten. Dit waren geen rellen van enkelen, maar minstens 400 mensen die als beesten tekeer gingen buiten het stadion. Het was dermate invasief dat het de vraag was of de situatie tot beheersbaar kon worden teruggebracht. Dit rechtvaardigt dat er een stevige grens wordt getrokken.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) zegt dat het meningsverschil zit in die rechtvaardiging. Mocht zijn bijdrage hebben geïmpliceerd dat het maar om een handjevol relschoppers ging, dan neemt hij dat terug. Hij heeft het niet willen bagatelliseren. Het gaat Stadsbelang Utrecht om het wel of niet collectief straffen.

Burgemeester Dijksma geeft aan dat zij deze afweging niet lichtvaardig heeft genomen en ook hoopt dat zij die maatregel niet snel weer hoeft te treffen. Het is in zo'n escalatie echt het allerlaatste resort is. Het helpt ook niet als het continu wordt gebruikt in een reactie. Dan wordt het instrument bot. De buitenproportionele hoeveelheid geweld maakte ook aan de samenleving duidelijk dat er een grens was bereikt. Het eerste moment hierna is dat er doden vallen. Met dit stevige signaal geeft de burgemeester aan dat ze daar niet op wil wachten. Het is een vooruitschaduwende waarschuwing geweest: let op uw zaak. Voetbal moet inderdaad een familiefeest zijn, en er waren ook kleine kinderen die avond in het stadion. Voor hen was dit zeer traumatiserend. Dat moet voorkomen worden. Mensen die voor de handhaving staan moeten niet in dit soort situaties worden gebracht. De af en toe extreme vormen van geweld die gepaard gaan met de naweeën van een wedstrijd in het betaald voetbal leveren een collectieve problematiek op voor de samenleving als geheel. Onze samenleving lijdt daaronder. Een aantal fracties vroeg of de inzet van de politie qua aantallen en qua kosten niet buitenproportioneel was. Dat is qua aantallen sowieso het geval. Er is altijd een sectie ME achter de hand. Dat betekent dat deze mensen worden uitgeroosterd uit de dienst waar ze anders zouden zijn, bijvoorbeeld in hun wijk. Op een gegeven moment vreet dat zichzelf als het ware op. Het holt uit dat je als politie ook op die plekken aanwezig kan zijn waar je op dat moment misschien minstens zo hard nodig bent, alleen is dat minder zichtbaar. Het is dus belangrijk een streep te trekken bij deze vormen van geweld. Alle 'voetbalburgemeesters' gaan op verzoek van de burgemeester bij elkaar komen om met de KNVB in gesprek te gaan over onder andere dit punt. Het gaat dan niet zozeer over de kosten, want dan worden ook evenementen een punt van discussie. Niet iedere evenementenorganisatie is zo well to do als de voetbalclubs. De inzet van mensen is niet vol te houden. Het probleem is niet alleen Utrechts. Daar moet met de KNVB en de clubs over gesproken worden. Als er door de burgemeesters een stap naar voren wordt gezet om dit geweld te voorkomen, bijvoorbeeld door het spelen van een wedstrijd zonder (uit)publiek of het verplaatsen van een wedstrijd, worden zij eigenlijk niet gesteund door de KNVB. Eerder nog treffen zij verontwaardiging tegenover zich. Het feit dat de mensen en middelen nodig zijn is niet alleen een kwestie van de samenleving, maar ook van het betaald voetbal zelf. Zij moeten dat niet alleen onder ogen zien door gastvrij te zijn, broodjes uit te delen en plaatjes te draaien. Zij moeten ook een stap naar voren zetten. Daarover wil de burgemeester het gesprek voeren.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt wat de inzet van de burgemeester is in het gesprek met de KNVB en de andere burgemeesters.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij uiteindelijk tot minder politie-inzet wil komen. Daarvoor is nodig dat op verschillende niveaus een stap vooruit wordt gezet. Dat kan en dat is onontkoombaar.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of er dan vaker minder of geen uitsupporters bij wedstrijden zullen zijn. Welke maatregelen zijn er volgens de burgemeester nodig om de politie-inzet te kunnen afschalen?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat niet het eerste is waar zij aan denkt. Voetbal zonder uitsupporters is minder leuk. Het doel is om het zo te organiseren dat er wel supporters van beide kanten zijn. De fracties hebben een aantal suggesties gedaan om de situatie in en rondom de stadions beter in de greep te krijgen. Er is altijd al een zorgvuldige voorbereiding van thuiswedstrijden van FC Utrecht. Dat gebeurt in de vierhoek: de driehoek die verantwoordelijk is voor de veiligheid en de openbare orde buiten het stadion, en de club die verantwoordelijk is voor wat er binnen het stadion gebeurt. Dat moet idealiter goed op elkaar afgestemde inzet zijn. Zij kijken goed naar wie die relschoppers zijn. Zij zijn heel jong en niets ontziend, waarbij hoogstwaarschijnlijk ook middelengebruik een rol speelt. Daarom is niet alleen de lijn van straf- en bestuursrecht in werking, maar ook een preventiemiddel namelijk de persoonsgerichte aanpak voetbal. Daarmee wordt geprobeerd de ergste relschoppers beter individueel beet te pakken.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat middelengebruik vaak een probleem is. Deze jonge doelgroep zou helemaal geen alcohol mogen krijgen. Wordt daar wel voldoende op gehandhaafd?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat een alcoholverbod onderdeel is van de escalatieladder. Nix onder de 18 geldt overal, dus ook in het stadion. Overigens hebben mensen ook bij aankomst soms al veel achter de kiezen. Daarom vinden wij wedstrijden aan het begin van de middag plezieriger dan in de avond.
De gemeente heeft een stevig beleid als het gaat om problematische supportersgroepen. Dat wordt ook aan de club gevraagd. De mensen van de Bunnik-side zijn ook de sfeermakers in positieve zin. De keerzijde ervan is dat het ook begrensd moet worden. Er zijn situaties geweest waarbij er voorafgaand aan de wedstrijd een corteo was waarbij alle afspraken werden overtreden. Ook voorafgaand aan deze wedstrijd, en daar was men best boos over. Daarmee werd de indruk gewekt dat er een vrijbrief was gegeven. Het is dan belangrijk dat er met de club een gemeenschappelijk geluid wordt gegeven in het begrenzen. De burgemeester heeft niet de indruk dat de club dat niet wil, maar daar zit wel spanning op.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de burgemeester iets meer kan uitweiden over de afspraken die geschonden zijn, voorafgaand aan de wedstrijd.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat over een corteo ging die in de dagen voorafgaand aan de wedstrijd plaatsvond. Er is overwogen of dat zou worden toegestaan. Bij het besluit om dat wel toe te staan zijn voorwaarden gesteld, zoals dat er geen rommel achtergelaten mocht worden, geen vuurwerk betrokken mocht zijn, dat niet beide rijbanen zouden worden bezet in de optocht zodat hulpdiensten niet belemmerd zouden worden. Na afloop werd geconstateerd dat men zich aan geen van die afspraken heeft gehouden. Het is belangrijk dat de club dat volmondig steunt.

De heer Peters (D66) zegt dat het een complicerende factor is dat er in andere steden anders mee om wordt gegaan. In Rotterdam wordt heel vaak een corteo voor een wedstrijd gehouden. Het is voorstelbaar dan men er dan van uitgaat dat het in Utrecht ook mag. Er is een taak voor de burgemeester weggelegd om daarin, in ieder

geval met de G4 maar ook met andere steden, samen op te trekken en er één lijn in te bewaken. In hoeverre gebeurt dat al?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat overleg al plaatsvindt. Vuurwerk wordt nergens toegestaan. Dat wordt soms gechallenged want het zijn vaak problematische groepen. Er zitten mensen tussen die zich weinig van regels aantrekken. Die willen we begrenzen, met zowel de individuele aanpak als een aantal andere dingen. Via het strafrecht zijn er 57 verdachten voorgeleid, zij gaan hun straf tegemoet zien. Er is door het OM ook met gebiedsverboden gewerkt. De gemeente heeft lasten onder dwangsom van 2500 euro opgelegd om ervoor te zorgen dat mensen geen geweld meer plegen dat gerelateerd is aan voetbalwedstrijden. De digitale meldplicht is in opkomst. De burgemeester is daar positiever over dan een tijd geleden. Inmiddels zijn er dusdanige vorderingen dat zij de verwachting heeft dat er binnenkort witte rook komt van de minister om de ruimte te geven om daarmee aan de slag te gaan. Utrecht draait als een van de drie steden mee in de pilot.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt wanneer de burgemeester dat verwacht in te voeren. Waar is de drempel om dat in te voeren?

Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij geen datum kan noemen, omdat zij niet voor de minister kan spreken. Met ‘binnenkort’ bedoelt zij voor de zomer. Het systeem moest in de praktijk worden getest op functionaliteit, het voldoen aan de privacyregels et cetera.
Op de vraag of er meer aan gezichtsherkenning en weten wie er in het stadion zit moet worden gedaan antwoordt de burgemeester dat zij daar voor is. Dit zou de club zelf bij voorrang moeten oppakken. Als het nodig is om landelijk de discussie met de Autoriteit persoonsgegevens te ondersteunen dan zullen de burgemeesters dat doen. De burgemeester juicht deze stap toe, omdat hiermee aan de voorkant voorkomt dat er mensen in het stadion zitten die er niet thuishoren. Tijdens de wedstrijd tegen Go Ahead Eagles werden mensen met een gebiedsverbod overigens ook via een geopende nooddeur binnengelaten. Zulke excessen hebben niet zoveel aandacht gekregen, maar staan in de vierhoek wel scherp op het netvlies.

De heer Paalman (Horizon) vraagt of het openen van een nooddeur ook een volgende keer kan plaatsvinden.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat de club daar voortaan heel alert op zal zijn. Niet alles kan worden voorkomen, want het is tevoren niet bekend wat mensen van plan zijn. Er kan wel bovenop worden gezeten. Zo worden er politiebusjes ter afsluiting in de doorgang naar de parkeergarage geparkeerd zodat er geen makkelijke doorloop ontstaat. Er zijn nog meer fysieke maatregelen genomen. De leistenen aan de westzijde zijn vervangen. Daar is veel discussie over geweest. De gemeente is geen eigenaar van de grond maar is daar wel voor in gesprongen. De burgemeester beloofde in de betreffende nacht namelijk aan de ME’ers dat de stenen weg zouden zijn voor het nieuwe seizoen. Verder is er een extra net bevestigd tussen het uitvak en de zuidtribune. Er is een doek gespannen over het onderste deel van het vak-U en er komt een extra OOV-camera buiten het stadion gericht op de looptunnel. Het afsluiten van de achterkant van het stadion heeft een andersom-nadeel: het is gevaarlijk in het managen van crowds.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat er onder de zuidtribune vaak een confrontatie ontstaat tussen de uitsupporters en met name de Bunnik-side. Dat is erg intimiderend, zeker voor de gezinnen die die trappen afkomen. Het afsluiten daarvan heeft niets met crowdcontrol te maken.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat ze zal navragen hoe dat precies zit. De confrontatie tussen het uitvak en de zuidtribune is inderdaad kwetsbaar, maar ook afhankelijk van wie er zit. Het is beide aan de orde om daar goed op te letten.
De positie van de uitsupporters is een afweging van de driehoek in overleg met de clubs. Soms worden eisen gesteld aan aantallen of wordt aangegeven dat uitsupporters niet welkom zijn, gelet op eerdere voorvallen. Er zijn ook maatregelen als verplichte buscombinaties mogelijk.
Met DITO is een goed gesprek geweest. De uitbater daarvan heeft op de bewuste avond veel mensen geholpen. Tegelijkertijd is aangegeven dat het niet zo kan zijn dat mensen met een gebiedsverbod in de buurt van het stadion opduiken. Iedereen moet daarbij stevig aan de lat staan, en dat wil de uitbater van DITO ook. Hoe de precieze inrichting van in en rondom het stadion er in de toekomst uit zal zien, daarover zal de raad wellicht nog eens over worden geconsulteerd. Niet alles kan tegelijk worden gerealiseerd.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt welke concrete maatregelen worden genomen om mensen met een stadionverbod te weren rondom het stadion en bij DITO.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat het OM de gebiedsverboden oplegt. De gemeente legt lasten onder dwangsom op. In die combinatie hoopt de gemeente niet alleen in het stadion maar ook er rondom stevig te kunnen zijn. Als de digitale meldplicht in werking treedt is er bovendien een aanvullend instrument.
De pitch invasion is een onderwerp waarover zal worden gesproken met de clubs en de KNVB. Daarover zal beleid worden ontwikkeld, net als over spreekkoren en het breed welkom zijn van allerlei mensen, waaronder de regenboogcommunity.
De zwarte piet op het veld is besproken met de club. Zij werden daar ook mee overvallen. Dit type onderwerpen komen altijd aan de orde bij de evaluatie na afloop van de wedstrijden.

De heer Stam (PvdA) vraagt wat de gevolgen waren voor deze solitaire pitch invasion.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij dat niet weet. Het was iemand die veel in het stadion kwam en veel met kinderen deed. De burgemeester heeft niet het idee gehad dat het een politieke actie was. Hierover moet nog verdergaand het gesprek worden gevoerd.
Voor wat betreft de entrees van de clubs: dat is echt aan de clubs.

De voorzitter vraagt of er gemiste vragen zijn.

De heer Paalman (Horizon) vraagt waarom de clubkaart bij de bewuste avond niet verplicht was. Verder vraagt hij of er een escalatieladder is en of deze bekend is bij het grote publiek. Zij kunnen elkaar daar in de sociale context vervolgens namelijk op aanspreken.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt naar de controle bij de poort, aangezien mensen nog steeds makkelijk naar binnen kunnen lopen. Verder vraagt zij naar het doorgeven van de seizoenkaarten.

De voorzitter geeft het woord aan de burgemeester voor de beantwoording van de vragen.

Burgemeester Dijksma laat voor wat betreft de clubkaartverplichting weten dat er die avond sprake was van losse verkoop van toegangskaarten. Dat is een besluit van de club. Het signaal dat er een risicowedstrijd werd verwacht is niet afgegeven.
Betreffende de toegangscontrole is de burgemeester van mening dat dat inderdaad beter kan. Nog te vaak nemen mensen zwaar vuurwerk mee in het stadion, en dat is

onverantwoord. De escalatieladder wordt niet openbaar gepubliceerd. Er zijn wel regelmatig gesprekken met de supportersgroepen, en zij weten heel goed hoe het zit. Ook zonder die escalatieladder is duidelijk dat het geweld op 26 mei niet wordt geaccepteerd. Bovendien heeft de burgemeester ook gedurende het seizoen al gewaarschuwd. Het is van belang dat er stevigheid komt, hoewel de club het daar in the end niet mee eens was. Dat mag, maar daar heeft de gemeente zijn eigen verantwoordelijkheid. De burgemeester accepteert dan dat er supporters zijn die boos zijn omdat ze een wedstrijd niet hebben mogen bijwonen. In het licht van wat er die dag gebeurd is vindt de burgemeester dat een verdedigbaar besluit.

De voorzitter concludeert dat er geen toezeggingen zijn gedaan. Zij vraagt hoe de fracties die onderwerp naar de raad willen brengen.

De heer Van Steeg (CDA) stelt een raadsagendering voor, samen met de agenderende partijen. Hij hoopt dat moties dan wel hun uitwerking hebben.

De voorzitter geeft aan dat agenderingen voor morgen 12.00 uur aangeleverd moeten worden, om mee te kunnen in de eerstvolgende raad. Zij vraagt welke fracties willen mee-agenderen. Dat zijn D66, Horizon, CU en Volt.

De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat zijn fractie er enorm van baalt dat het debat niet is doorgegaan. Voor zowel alle studenten die er waren, de vragen die zij hebben maar ook hoe we omgaan met demonstraties. Hij vraagt de commissie of dit debat toch op een eerder moment kan plaatsvinden. Een mogelijke optie daarvoor is op het avonddeel van de ROG-vergadering, de week na de raad. Het kan dan snel plaatsvinden en niet meer worden doorgeschoven. Het eindeloos doorschuiven is een probleem dat leeft binnen deze commissie.

Mevrouw Nolten (BIJ1) spreekt haar steun voor het voorstel uit.

Burgemeester Dijksma geeft aan dat het ook van haar agenda afhangt.

De voorzitter concludeert dat het dus niet gaat lukken.

De heer Snijder (Student & Starter) stelt vervolgens de avond van 4 februari voor, tijdens een RIB.

De voorzitter meldt dat de burgemeester dan ook niet kan.

De heer Snijder (Student & Starter) vraagt wanneer de burgemeester dan wel kan.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij nu beschikbaar is.

Mevrouw Meerding (VVD) zegt dat er bereidwilligheid bij de commissie is om te kijken naar een datum. Zij stelt voor om na dit debat te kijken of er een optie is om dat debat te voeren met de burgemeester.

De heer Snijder (Student & Starter) geeft er de voorkeur aan om het nu met de commissie te besluiten. Hij stelt voor om het debat alsnog nu te laten plaatsvinden, maar hoorde daar net geen steun voor.

De voorzitter laat weten dat besloten is om het debat te verplaatsen. Zij gaat dat niet opnieuw in stemming brengen. Zij ziet het ook niet zitten om nu agenda's te trekken voor het plannen van een alternatief. Zij stelt voor om dat buiten deze vergadering om te doen, in afstemming met de burgemeester en de griffie.

De heer Snijder (Student & Starter) vraagt of afgesproken kan worden dat het als eerst wordt behandeld in de eerstvolgende VBF-commissievergadering.

De heer Peters (D66) is van mening dat het tijdens de eerstvolgende VBF-vergadering aan de orde moet komen. Wellicht kan de adviescommissie Control & Financiën iets naar voren schuiven zodat die dag een half uurtje extra beschikbaar komt.

Mevrouw De Vries (PvdD) zegt dat haar fractie er klaar voor zit en het debat nu zou kunnen voeren, maar zij heeft ook gehoord dat dat geen draagvlak heeft. Zij plaatst de kanttekening dat als de burgemeester een moment vindt om het voor de volgende VBF-vergadering te behandelen, dan lijkt haar dat passend.

De voorzitter concludeert dat wordt voorgesteld om te kijken of er voor de volgende VBF-vergadering een moment is waarop het praktisch mogelijk is om dit debat te voeren. Als dat niet zo is, is het voorstel om de volgende reguliere vergadering eerder te starten. Zij vraagt de commissie of zij zich hierin kunnen vinden.

Mevrouw De Vries (PvdD) vraagt of de volgende VBF-vergadering begonnen wordt met dit onderwerp.

De voorzitter antwoordt dat er de volgende commissievergadering een aantal raadsvoorstellen op de agenda staat met een fatale termijn. Zij stelt voor om dit debat daarna, als eerste agendering, op de agenda te plaatsen. Zij vraagt de commissie of zij zich daarin kunnen vinden. Dat is het geval. De voorzitter herhaalt de drie afspraken: er wordt naar een alternatieve datum gekeken, als dat niet lukt wordt geprobeerd de commissievergadering te vervroegen om extra tijd te krijgen, het onderwerp wordt als eerste agendering na de raadsvoorstellen met een fatale termijn op de agenda geplaatst. De commissie kan zich daarin vinden.
De voorzitter sluit de vergadering vervolgens.

TOEZEGGINGEN

Naar aanleiding van agendapunt 9: Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024 zegt de burgemeester toe:

- De burgemeester zegt toe verder in gesprek te gaan met omwonenden en te onderzoeken welke pragmatische oplossingen er mogelijk zijn om overlast verder te beperken, zoals aanpassingen in de openbare ruimte, en koppelt dit einde Q1 terug aan de raad

- In het jaarlijkse handhavingsverslag wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken rond weigeringsgronden voor evenementenvergunningen bij 'geen goede' organisatoren

- Bij de voortgangsrapportage Grenzen Stellen, Perspectief Bieden volgend jaar een stand van zaken te geven over de effectiviteit van de last onder dwangsom maatregel bij het verbod op technische hulpmiddelen

Naar aanleiding van agendapunt 10: Stoppen met beboeten buiten slapen zegt de burgemeester toe:

- Het college brengt In kaart welke instrumenten er internationaal zijn in plaats van het beboeten van buitenslapers en koppelt dit in Q2 aan de raad terug.